

กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต  
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EARLY CHILDHOOD SCHOOL ACADEMIC MANAGEMENT STRATEGIES BASED ON THE  
CONCEPT OF EXECUTIVE FUNCTIONS



A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Doctor of Philosophy in Educational Management  
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
โดย	น.ส.ระวีวรรณ ทิทยานนท์
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พฤธี ศรีบรรณพิทักษ์

---

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

.....	คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุขชีวะ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ประธานกรรมการ
.....	
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤธี ศรีบรรณพิทักษ์)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สีบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.สุวิทย์ มูลคำ)	

ระวีวรรณ ทิทยานนท์ : กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ. ( EARLY CHILDHOOD SCHOOL ACADEMIC MANAGEMENT STRATEGIES BASED ON THE CONCEPT OF EXECUTIVE FUNCTIONS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ศ.ดร.พทุทธ์ ศิริบรรณพิทักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และ 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธีหุระยะ (Multi-phase Mixed Method) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย รวมจำนวน 832 คน สุ่มตัวอย่างโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูลแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินกรอบแนวคิด แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และแบบประเมินร่างกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>modified</sub>) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ประกอบด้วยงาน 5 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตร (2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (4) การวัดและประเมินผล (5) การนิเทศการศึกษา และกรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ความจำขณะใช้งาน (2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (3) การยืดหยุ่นทางความคิด (4) การควบคุมอารมณ์ (5) การวางแผนและการจัดการ 2) ความต้องการจำเป็น สูงสุดอันดับหนึ่ง คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินพัฒนาการ การนิเทศการศึกษา และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การยั้งคิดไตร่ตรอง รองลงมาคือ การยืดหยุ่นทางความคิด ความจำขณะใช้งาน การควบคุมอารมณ์ การวางแผนและการจัดการ 3) กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก คือ (1) ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งานและด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 5 วิธีดำเนินการ (2) พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 5 วิธีดำเนินการ (3) ปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 8 วิธีดำเนินการ (4) เปลี่ยนแปลงระบบการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 8 วิธีดำเนินการ และ (5) พัฒนาสมรรถนะครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 9 วิธีดำเนินการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา                    บริหารการศึกษา  
ปีการศึกษา                 2564

ลายมือชื่อนิติ .....  
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....  
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม .....

# # 5984458927 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORD: Early Childhood School Academic Management, Executive Functions

Raweewan Thippayanon : EARLY CHILDHOOD SCHOOL ACADEMIC MANAGEMENT STRATEGIES BASED ON THE CONCEPT OF EXECUTIVE FUNCTIONS. Advisor: Dr. RABKWAN POOSAKAEW Co-advisor: Prof. Dr. PRUET SIRIBANPITAK

The objectives of this study were to 1) study the conceptual framework of early childhood school academic management based on based on the concept of executive functions 2) analyze the priority need for development of early childhood school academic management based on based on the concept of executive functions and 3) develop strategies of early childhood school academic management based on based on the concept of executive functions. The study applied a multi-phase mixed method, collecting both qualitative and quantitative data. By using multi-stage random sampling, a total of 832 providers were divided in to 3 groups, the school director, head of academic affairs and early childhood teachers. The research instruments included the conceptual framework assessment, current and desirable questionnaire, and strategic evaluation form. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Modified priority Needs Index (PNI<sub>modified</sub>), mode and content analysis.

The results were as follows: 1) conceptual framework of early childhood academic management consisted of 5 elements which were (1) curriculum development, (2) organizing learning experiences, (3) materials and Learning Resources development, (4) developmental measurement and evaluation and (5) educational supervision. The conceptual framework for executive functions consisted of 5 elements which were (1) working memory, (2) inhibitory control, (3) shift, (4) emotional control, and (5) planning and organizing. 2) The top priority needs index was materials and learning resources development, followed by curriculum development, developmental measurement and evaluation, educational supervision, and organizing learning experiences, in order. When considered individual, skill with the highest priority need was inhibitory control, followed by shift, working memory, emotional control, and planning and organizing, in order. 3) The strategies of early childhood school academic management based on based on the concept of executive functions consisted of 5 main strategies which were to (1) reform the curriculum to develop students with executive functions about working memory and inhibitory control consisting of 2 sub strategies and 5 methods of action. (2) Makeover the materials and learning resources develop executive functions of student about emotional control, planning and organizing, and inhibitory control consisting of 2 sub strategies and 5 methods of action. (3) Modify developmental measurement and evaluation system to enhance the executive functions about inhibitory control and shift consisting of 2 sub strategies and 8 methods of action. (4) Change the teacher supervisions system about shift and inhibitory control of executive functions consisting of 2 sub strategies and 8 methods of action. (5) Develop teacher competencies in organizing learning experiences to enhance the executive functions about inhibitory control and working memory consisting of 2 sub strategies and 9 methods of action.

Field of Study: Educational Management

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

Co-advisor's Signature .....

## กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และศาสตราจารย์ ดร.พทธี ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำในการพัฒนาวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัยให้สมบูรณ์ลุล่วงไปได้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาสรวมถึงกรรมการภายนอก ดร.สุวิทย์ มูลคำ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อพัฒนาให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ให้คำชี้แนะสั่งสอนผู้วิจัยด้วยความเมตตา มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบเครื่องมือ การเก็บข้อมูล ตลอดจนการประเมินและการสนทนากลุ่มเพื่อพัฒนากลยุทธ์ให้มีความสมบูรณ์ นำมาซึ่งผลสำเร็จของวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี เพื่อน ๆ บริหารการศึกษา (นอกเวลาราชการ) รุ่น 12 ทุกคน และกัลยาณมิตรทุกคนที่คอยให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้าย ขอมอบความสำเร็จนี้ให้แก่คุณพ่อวิทยา และคุณแม่ธิดา ทิพยานนท์ ที่ดูแลให้ความรัก และชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต รวมถึงคู่ชีวิต คุณเสวี กัณฑ์โรจน์ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ผู้วิจัยจะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปสร้างประโยชน์ตอบแทนสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

ระวีวรรณ ทิพยานนท์

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5 นิยามศัพท์.....	7
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ.....	11
ตอนที่ 2 แนวคิดและนโยบายการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล.....	27
ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์.....	76
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	84

3.2 ขั้นตอนการวิจัย .....	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
4.1 ผลการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลกรอบแนวคิดการวิจัยดังตารางที่ 16 – 17 .....	105
4.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ .....	106
4.3 ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยนำเสนอหัวข้อ ดังต่อไปนี้.....	138
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ .....	234
5.1 สรุปผลการวิจัย .....	234
5.2 อภิปรายผลการวิจัย .....	246
5.3 ข้อเสนอแนะ .....	261
บรรณานุกรม.....	264
ภาคผนวก.....	276
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ .....	277
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	284
ภาคผนวก ค หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ.....	339
ภาคผนวก ง หนังสือขอเก็บข้อมูลวิจัย.....	350
ประวัติผู้เขียน.....	357



## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้งานวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล .....	41
ตารางที่ 2 มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี .....	47
ตารางที่ 3 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ ประสานสัมพันธ์กัน .....	48
ตารางที่ 4 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข .....	49
ตารางที่ 5 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว .....	50
ตารางที่ 6 มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม .....	50
ตารางที่ 7 มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง .....	51
ตารางที่ 8 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย .....	52
ตารางที่ 9 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม .....	53
ตารางที่ 10 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย .....	54
ตารางที่ 11 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ .....	55
ตารางที่ 12 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ .....	57
ตารางที่ 13 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย .....	57
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาค และอัตราการตอบกลับ ของแบบสอบถาม .....	88
ตารางที่ 15 แผนการดำเนินการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ .....	98
ตารางที่ 16 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล กรอบแนวคิดทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และกรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์ .....	105
ตารางที่ 17 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุระดับการศึกษา สูงสุด ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน .....	107



ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ .....	127
ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอก ด้านสภาพสังคม .....	130
ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอก ด้านเทคโนโลยี .....	134
ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหารวิชาการ จากแบบสอบถาม .....	139
ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบ จากแบบสอบถาม .....	140
ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร จากแบบสอบถาม .....	141
ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากแบบสอบถาม .....	142
ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้จากแบบสอบถาม .....	143
ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ จากแบบสอบถาม.....	144
ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา จากแบบสอบถาม .....	145
ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตาม แนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมจากแบบสอบถาม .....	147
ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตาม แนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ จากแบบสอบถาม.....	148

ตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ จากแบบสอบถาม.....	151
ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม จากแบบสอบถาม .....	154
ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี จากแบบสอบถาม.....	157
ตารางที่ 42 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ.....	160
ตารางที่ 43 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ในส่วนของโอกาส ภาวะคุกคามการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ.....	161
ตารางที่ 44 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	163
ตารางที่ 45 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	167
ตารางที่ 46 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้.....	170
ตารางที่ 47 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ.....	173
ตารางที่ 48 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา.....	176
ตารางที่ 49 สรุปการวิเคราะห์ SO/ST/WO/WT ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำแนกเป็นรายด้าน.....	179
ตารางที่ 50 ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 .....	182
ตารางที่ 51 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 .....	189

ตารางที่ 52 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลักในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 .....	189
ตารางที่ 53 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 .....	193
ตารางที่ 54 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 .....	197
ตารางที่ 55 ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 .....	215
ตารางที่ 56 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับ สมบูรณ์ .....	225



## สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย .....	10
ภาพที่ 2 ภาพจำลองสมอง แสดงตำแหน่งของสมองส่วนหน้าสุด (Prefrontal Cortex) .....	13
ภาพที่ 3 แสดงอัตราการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในแต่ละช่วงอายุ .....	13
ภาพที่ 4 แผนภาพกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ .....	233



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้เราทุกคนได้ก้าวเข้ามาสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มตัว จากการศึกษาของเราถูกพัฒนาตั้งแต่อดีตจนถึงขณะนี้ เป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ ที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 นี้ไม่ใช่แค่เรียนเก่งเพียงอย่างเดียว องค์กรต่าง ๆ ล้วนต้องการคนที่รักงาน ทุ่มเท คล่องแคล่ว สร้างสรรค์ พร้อมปรับตัว มีความสามารถในการเรียนรู้ แก้ไขปัญหา และมีความเป็นผู้นำด้วย ผู้ที่ประสบความสำเร็จได้จะต้องเป็นคนที่มีคุณสมบัติอื่นมาประกอบมากกว่าความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา (IQ) ดังนั้นเราจึงควรปลูกฝัง และฝึกฝนทักษะบางประการที่สำคัญในการใช้ชีวิตให้แก่เด็ก ๆ เพราะในภายภาคหน้าเด็ก ๆ ในปัจจุบันจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เผชิญกับความท้าทายอันยากยิ่ง ทั้งด้านทักษะการทำงานที่ต้องไปได้กับเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่ ๆ ต้องแข่งขันกับคนทั่วโลก ด้วยทรัพยากรที่น้อยลง ปัญหาภัยพิบัติ และยังต้องดูแลคนสูงวัยที่อายุยืนยาวขึ้น ฯลฯ (ปนัดดา ธนเศรษฐกร, 2561) เด็กทุกคนจึงควรได้รับโอกาสพัฒนาฝึกฝนทักษะเพื่อให้มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาและรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จหรือ Executive Functions (EF) คือ ทักษะในการบริหารจัดการชีวิต บริหารจัดการความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อช่วยให้เราทำสิ่งต่าง ๆ ได้จนสำเร็จ (Goal directed behavior) เช่น การตั้งเป้าหมาย การวางแผน การเริ่มลงมือทำ การติดตามดูผลของงาน การปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การกำกับ ควบคุมตนเองให้จดจ่อกับงานจนเสร็จ ไม่วอกแวกไปกับสิ่งล่อใจ (Baddeley, 1998; Anderson, 2002; Diamond, 2013) โดยศูนย์กลางของสมองที่ควบคุมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จคือสมองส่วนหน้าสุดที่เรียกว่า Prefrontal Cortex (PFC) เป็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางสมองซึ่งเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาด้านประสาทวิทยา ที่สร้างความตื่นตัวทำให้ภาคการศึกษาหันมาสนใจในการพัฒนาทางสมองของมนุษย์ในช่วงปฐมวัยมากขึ้น ด้วยเหตุที่สมองเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และการเรียนรู้ การพัฒนาทางสมองตามทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ของไวทสกอฟ (Vygotsky's Theory) ทฤษฎีเพียเจต์ (Piaget's Theory) ฯลฯ ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions : EF) ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่ควบคุมความคิด/อารมณ์ การตัดสินใจและการกระทำ ทำให้เริ่มต้น ลงมือทำและมุ่งมั่นทำงานบรรลุผลตามเป้าหมาย (Goal directed behaviors) ถือเป็นกระบวนการทำงานในระดับสูงของสมอง ในเด็ก

ปฐมวัยมีทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 5 ด้าน สำหรับเด็กที่อายุ 2-5 ปี ดังนี้ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยับยั้งชั่งใจ (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นความคิด (Shift/Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing) (Isquith et al, 2008) ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญในการที่บุคคลจะกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน และมุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมองโดยเฉพาะช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งเป็นช่วงที่สมองของเด็กมีการเติบโตมากกว่าช่วงวัยอื่น ๆ เพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่ยืดหยุ่นต่อของเซลล์สมองแต่ละเซลล์จะถูกสร้างขึ้นและมีการเชื่อมโยงของเซลล์สมองจำนวนมากถึง 14,000 ล้านเซลล์ เส้นสายสัมพันธ์ของเซลล์สมอง ซึ่งเปรียบเสมือนสายเชื่อมระหว่างทรานซิสเตอร์ในเครื่องคำนวณนี้ จะเพิ่มตัวอย่างรวดเร็วทั้งสมองส่วนหลังและส่วนหน้าระหว่างอายุ 0-6 ขวบ (ธีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ, 2554)

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีการพัฒนาอย่างมากในเด็ก 2-6 ปี จากนั้นพัฒนาอย่างต่อเนื่องในอัตราที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจนถึงวัยรุ่นและพัฒนาเต็มที่ในวัยผู้ใหญ่ สัมพันธ์กับการพัฒนาของสมองส่วนหน้าสุด (Powell & Voeller, 2004; Zelazo, 2004) ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นตัวบ่งบอกถึงความพร้อมทางการเรียน ของเด็กได้มากกว่าความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา (IQ) นอกจากนี้ยังส่งผลต่อความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์และการอ่านจนเป็นที่ทราบกันดีว่าเด็กที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จดีมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย (Teffer & Semendeferi, 2012)

ผลการวิจัยต่างประเทศพบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และความพร้อมในการเรียน (Michel & Roebbers, 2008; Swanson, Jerman & Zheng, 2008) ความสามารถทางสังคมและทฤษฎีทางจิตและภาวะความผิดปกติทางพัฒนาการ เช่น สมาธิสั้น ออทิสซึม (Pennington & Ozonoff, 1996; Ozonoff & Jensen, 1999) และภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (Gioia et al, 2000) การที่นักเรียนมีปัญหาด้านการวางแผนการบริหารเวลาการเรียนลำดับข้อมูลการคิดทบทวนข้อมูลจากความทรงจำ การริเริ่มทำกิจกรรม และการจัดระบบความคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจึงส่งผลต่อความสามารถทางวิชาการของนักเรียนทั้งด้านความเข้าใจการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การเรียนรู้ การทำโครงการระยะยาว และการทำแบบทดสอบโดยตรง (Meltzer, 2007) รวมถึงกระทบต่อการประสบความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนทุกคน ดังนั้น การค้นพบและการทำความเข้าใจจุดเด่นจุดด้อยของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระยะแรกที่พบปัญหา (early identification) รวมถึงการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์และการศึกษา (early interventions) อย่างเหมาะสมในทันทีมีส่วนสำคัญในการช่วยลดโอกาสการเกิดปัญหาทางการเรียน และปัญหาทางจิตเวชด้านอารมณ์และพฤติกรรมได้เร็วยิ่งขึ้น เช่น ซึมเศร้า วิตกกังวล ต่อด้าน ก้าวร้าว ซึ่งมีแนวโน้มนำไปสู่ปัญหาสังคมต่าง ๆ ของประเทศ



ได้ (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล และคณะ ,2560) เช่น ปัญหาอายุอาชญากร ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหาเด็กเร่ร่อน ฯลฯ จึงสามารถกล่าวได้อย่างชัดเจนว่าทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักเรียนทุกคนและทุกระดับการศึกษาสำหรับคนไทย ในศตวรรษที่ 21 ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่เข้มแข็งจึงมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการทำงานเมื่อเด็กโตขึ้น ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จนั้นเป็นสุดยอดทางความคิดของมนุษย์และมีความเกี่ยวข้องกับระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) น้อยมากหรือแทบจะไม่เกี่ยวข้องกัน แต่กลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตอย่างเด่นชัด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาควรจะเข้าใจพัฒนาการด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเพื่อช่วยหาวิธีให้เด็กมีการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอย่างสมวัย ซึ่งนับว่าเป็นการลงทุนที่ให้ผลคุ้มค่า เพราะจะช่วยลดปัญหาพฤติกรรม ปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่จะตามมาในภายหลัง และหากปล่อยปละละเลยในเรื่องนี้ค่าใช้จ่ายจะสิ้นเปลืองกว่ามากในการตามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาในภายหลัง

จากสถานการณ์ในปัจจุบันเราพบจากสื่อหลายแขนงว่า มีปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก ในลักษณะที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ใช่เฉพาะความผิดทางศีลธรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น แต่รวมไปถึงการทำผิดกฎหมายของบ้านเมืองด้วย โดยจะพบเห็นได้จากข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชนหลายแขนง ที่มีปรากฏพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน เช่น การลักขโมย การเสพยาเสพติด การยกพวกตีกันของกลุ่มนักศึกษาระหว่างสถาบัน การก่อคดีข่มขืน จนกระทั่งถึงการก่อคดีฆาตกรรม

สำนักพัฒนางานระบบยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้แสดงจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2558 ในฐานความผิดต่าง ๆ ตามฐานความผิดดังนี้ ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ ฐานความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง ฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด และฐานความผิดอื่น ๆ ซึ่งพบว่าไม่น้อยกว่าปีละ 33,000 คดี จะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดี ทั้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเพศ เกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด รวมถึงความผิดอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งแก่นแท้ของปัญหาเหล่านี้ คือ ความหุนหันพลันแล่น ความก้าวร้าว ความรุนแรง อารมณ์หงุดหงิดฉุนเฉียว (เจษฎา จงไพบุลย์พัฒนนะ, 2550) ที่เยาวชนไม่สามารถจัดการกับระบบความคิด รวมถึงการยับยั้ง ควบคุมอารมณ์และการแสดงออกของตนอย่างเหมาะสมได้

สถานการณ์ของปัญหาการสูบบุหรี่และการดื่มสุรา ก็มีจุดเริ่มต้นในเยาวชนเช่นเดียวกัน จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2557) พบว่า อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของผู้ที่สูบ

บุหรีเป็นประจำคือ 17.8 ปี ขณะที่อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรีเป็นปกตินิสัย (สูบบุหรี/นาน ๆ ครั้ง) คือ 19.5 ปี เมื่อเทียบกับปี 2550 พบว่าทุกกลุ่มวัยมีอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรีน้อยลง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน (15-24 ปี) เริ่มสูบบุหรีเมื่ออายุน้อยลงค่อนข้างมากกว่ากลุ่มอื่น คือ จากปี 2550 เยาวชนเริ่มสูบบุหรีเมื่ออายุ 16.8 ปี แต่จากผลการสำรวจในปี 2557 อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรีลดลงเป็น 15.6 ปี ส่วนอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก พบว่า มีอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุราครั้งแรกคือ 20.8 ปี โดยผู้ชายจะเริ่มดื่มเร็วกว่าผู้หญิง (19.4 ปี และ 25.0 ปี ตามลำดับ) หรืออาจกล่าวได้ว่าเพศชายเริ่มทดลองดื่มสุราครั้งแรกตั้งแต่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งปัญหาพฤติกรรมที่เกิดแก่เยาวชนของชาติในปัจจุบันนี้ ทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไปอย่างมากมาย นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชาติให้ทัดเทียมนานาชาติอารยะประเทศ

จากการสำรวจทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ พบว่าเด็กไทยช่วงอายุ 2-2.11 ปี และช่วงอายุ 3-3.11 ปี มีคะแนนพัฒนาการด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จโดยรวมล่าช้ากว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อยไปจนถึงล่าช้ามาก มีประมาณเกือบ 30% ของเด็กในแต่ละช่วงอายุ ส่วนเด็กที่เริ่มมีปัญหาพฤติกรรมด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อยจนถึงมีปัญหาอย่างชัดเจนในมีมากกว่า 30% ของเด็กในแต่ละช่วงอายุ (ช่วงอายุ 2-2.11 ปี ช่วงอายุ 3-3.11 ปี ช่วงอายุ 4-4.11 ปี และช่วงอายุ 5-5.11 ปี) ซึ่งหากเด็กกลุ่มนี้ยังถูกปล่อยปละละเลยไม่ได้รับการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ก็อาจมีแนวโน้มที่จะเติบโตไปเป็นเยาวชนและเป็นประชากรของชาติที่มีความบกพร่องในทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และอาจก่อให้เกิดปัญหาในสังคม กระทั่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศชาติสืบต่อไป (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล และคณะ, 2560)

เด็กแต่ละคนมีระดับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากน้อยต่างกัน (Isquith et al, 2014) เด็กที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จดีกว่าจะมีความพร้อมในการเรียนมากกว่าและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าเมื่อเทียบกับเด็กที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้อยกว่า นอกจากนั้นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมักจะนำมาซึ่งปัญหาการเรียนและปัญหาพฤติกรรม เมื่อเด็กโตขึ้น เช่น อารมณ์ก้าวร้าวรุนแรง ทะเลาะเบาะแว้งทำร้ายกัน ติดบุหรี สุรา การพนัน และยาเสพติด เป็นต้น (Miyake et al, 2000) ยิ่งไปกว่านั้น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จยังเกี่ยวข้องกับโรค ทางจิตเวชที่เริ่มแสดงอาการในวัยเด็กอีกด้วย นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล, 2557 ได้ให้ความเห็นอีกว่าเด็กที่มีพัฒนาการด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จล่าช้ากว่าวัยหรือมีปัญหาพฤติกรรมที่เป็นความบกพร่องของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ยจะมีปัญหาในการกำกับตนเอง หุนหันพลันแล่น ทำอะไรโดยไม่ได้คิด ใจร้อนรอคอยไม่เป็น สมาธิสั้นวอกแวกง่าย และในระยะยาวมีแนวโน้มส่งผลเสียต่อการเรียน การทำงาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่มีโอกาสจะเกิดตามมา เช่น หนีเรียน เรียนไม่จบ พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ติดบุหรี ติดสุรา เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ ติดการพนัน ติดยาเสพติด รวมทั้งการก่ออาชญากรรม ฯลฯ ยิ่งไปกว่านั้น

ความบกพร่องของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จยังเกี่ยวข้องกับโรคทางจิตเวชที่มีปัญหาด้านการกำกับตนเอง เช่น โรคสมาธิสั้น โรคย้ำคิดย้ำทำ โรคซึมเศร้า โรคความประพฤติดีผิดปกติ เกรอันธพาล โรคจิตเภท ฯลฯ

จากความสำคัญของพัฒนาการด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ปัญหาเด็กปฐมวัยของไทยกว่า 30% ที่มีพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารล่าช้าและมีปัญหาพฤติกรรมด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจึงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากเป็นตัวทำนายคุณภาพของเยาวชนไทยในอีก 10-15 ปีข้างหน้าในด้านผลการเรียนรู้ระดับประเทศ อาชีพการงาน และรายได้ของประชากรที่จะเป็นอุปสรรคต่อการที่ประเทศไทยจะก้าวผ่านกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปได้ ที่สำคัญความบกพร่องด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในวัยเด็กจะไม่หายไปเองเมื่อโตขึ้น หากปล่อยปละละเลยไม่รีบแก้ไขตั้งแต่วันนี้ ปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่จะตามมาจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเยียวยาแก้ไขไม่จบไม่สิ้นซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

ปฐมวัยเป็นช่วงวัยสำคัญของชีวิตมนุษย์ในการวางรากฐานทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจที่จะช่วยให้เขาสามารถกำกับตนเองไปสู่เป้าหมาย (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล และคณะ, 2560) ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตในระยะยาวมากกว่าความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และการอ่านออกเขียนได้บวกเลขเป็น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่การศึกษาปฐมวัยควรต้องเน้นส่งเสริมและพัฒนาการคิดของเด็กให้เป็นที่สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนาสมองของมนุษย์ และเป็นความท้าทายอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องปรับวิถีคิดและแนวทางปฏิบัติอย่างฉับไว โดยนำองค์ความรู้ทางประสาทวิทยาศาสตร์ด้านการพัฒนาสมองในประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการดูแลเด็กไทยให้เติบโตเต็มศักยภาพสมอง เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีรู้จักคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 และช่วยนำพาประเทศไปสู่ประเทศไทยยุค 4.0 ได้

เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในสถานศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขซึ่งเป็นสมรรถนะที่การจัดการเรียนรู้ต้องดำเนินการ (นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, 2560) งานวิชาการเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในด้านการจัดการศึกษาได้ดี การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นและมีความสำคัญกว่าด้านอื่นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การบริหารงานวิชาการโรงเรียนปฐมวัยในปัจจุบันยังพบปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรในระดับปฐมวัยที่เน้นการจัดการหลักสูตรตามเนื้อหาวิชาตามมากกว่าการพัฒนากระบวนการคิดของเด็ก (จุฑารัตน์ หิงทอง, 2560)

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ครูส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองให้เกิดขึ้นแก่เด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง และยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะ การใช้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการในการจัดประสบการณ์ ทำให้ครูปฐมวัยพบความยากลำบากในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (ศศิธร จันทมฤก, 2559) ผู้บริหารโรงเรียนเองก็ยังขาดการให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และด้านการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้ครูไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ (สุกัญญา ภูเฮียงแก้ว, 2020) การวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรองไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร รวมถึงการพัฒนาระบบนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณลักษณะ พฤติกรรม ความคิด เจตคติที่จะเกิดขึ้นแก่เด็กปฐมวัย

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อหาวิธีการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เด็ก ๆ เติบโตขึ้นพร้อมกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่เข้มแข็ง เป็นการวางรากฐานในการใช้ชีวิตในภายภาคหน้าให้เด็กเหล่านี้เจริญเติบโตไปเป็นประชาชนที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องใช้ทักษะต่าง ๆ มากมายได้อย่างมีความสุข และลดปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นได้

## 1.2 คำถามงานวิจัย

1. กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นอย่างไร
2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นอย่างไร
3. กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จควรเป็นอย่างไร

## 1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

## 1.4 ขอบเขตการวิจัย

### 1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

### 1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 26,042 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

### 1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ปีการศึกษา 2563

## 1.5 นิยามศัพท์

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions; EF) หมายถึง ทักษะในการบริหารจัดการและควบคุมความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อช่วยให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้จนสำเร็จ (Goal directed behavior) ในเด็กปฐมวัย ทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของ EF มี 5 ด้านสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ดังนี้ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing) ซึ่งในแต่ละด้านให้คำนิยามดังต่อไปนี้

ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) คือ ทักษะการจดจำข้อมูล จัดระบบแล้วเก็บรักษาข้อมูลไว้ในคลังสมอง สามารถนำข้อมูลในสมองออกมาใช้งานได้อัตโนมัติอย่างถูกต้องที่ถูกละเลย

การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) คือ ทักษะการควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถกลั่นกรองความคิดและแรงเร้าต่าง ๆ ด้านหรือยับยั้งสิ่งยั่วๆ ความว้าวุ่นหรือความเคยชินต่าง ๆ ได้

การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) คือ ทักษะการปรับเปลี่ยนความคิดเปลี่ยนจุดสนใจหรือไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดกับความไม่พอใจหรืออารมณ์หงุดหงิดเมื่อไม่สมหวัง

การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) คือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม

การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) คือ ทักษะการวางแผนวางกระบวนการขั้นตอน (Planning) ที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และความสามารถในการจัดระบบ (Organizing) ให้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทาง

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายและประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้มีความเหมาะสมตามวัย

การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดหา จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

การวัดและประเมินพัฒนาการ หมายถึง การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน และสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี โดยประเมินจากการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ ข้อมูลจากผลงานตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน และสรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา

การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการกำกับ ติดตาม และพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย หมายถึง แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินพัฒนาการ 5) การนิเทศการศึกษา

โรงเรียนปฐมวัย หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี

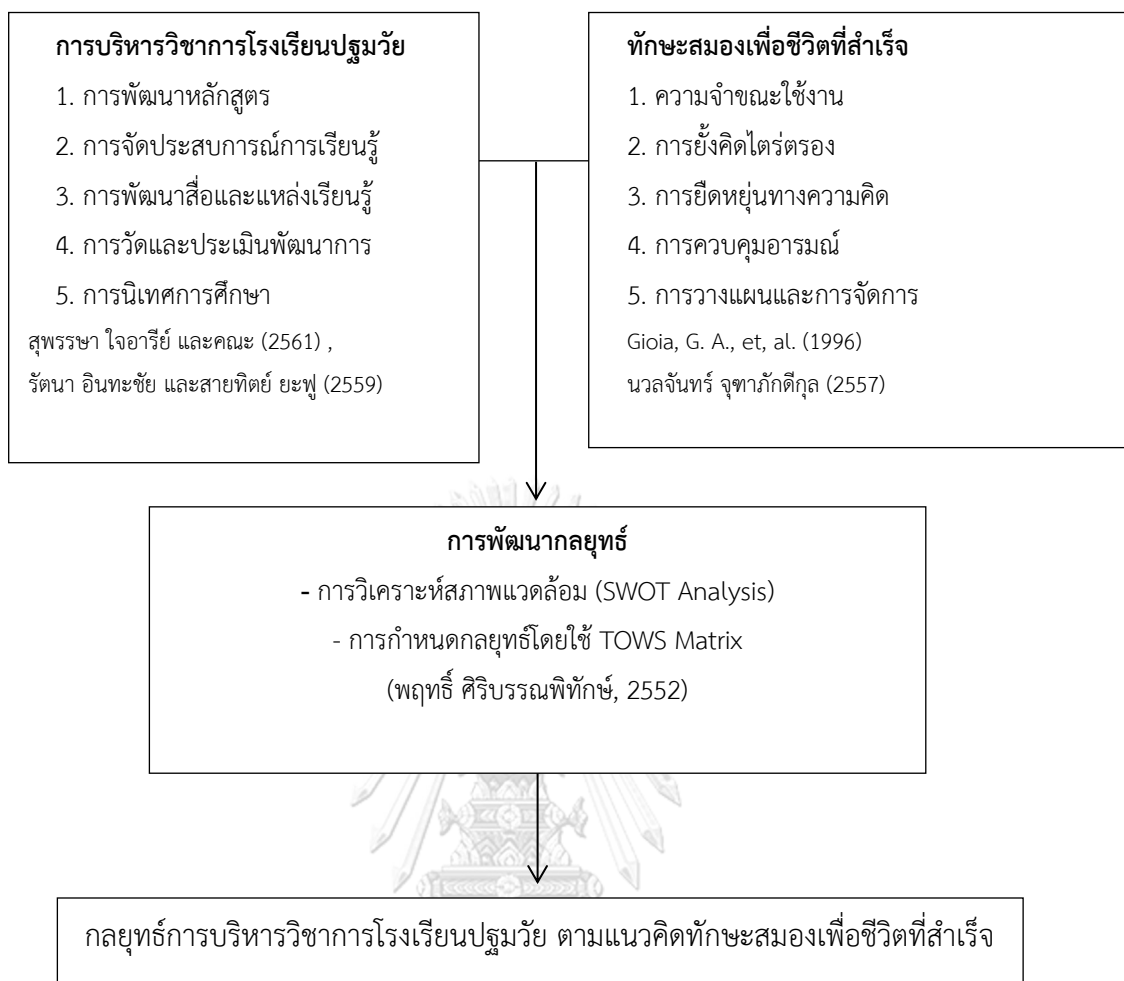
## 1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมีรายละเอียดของกรอบแนวคิดภาพที่ 1 ดังนี้

1. กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย การดำเนินการภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนระดับปฐมวัย ซึ่งแบ่งการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินพัฒนาการ และ 5) การนิเทศการศึกษา

2. กรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คือ ทักษะที่สมองใช้ในการบริหารจัดการชีวิต บริหารจัดการความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อช่วยให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้จนสำเร็จ (Goal directed behavior) ในเด็กปฐมวัย ทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของ EF มี 5 ด้านสำหรับผู้ที่มีช่วงอายุ 3-6 ปี ดังนี้ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยับยั้งคิด ไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing) (Gioia, G. A., et, al., 1996, นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล, 2557)

3. กรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และ 2) การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix (พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2552)



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

### 1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนปทุมวิไลมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ อันจะนำไปสู่การมีพื้นฐานลักษณะนิสัยในการดำรงชีวิตที่ดี
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนปทุมวิไลได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
3. ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษานำกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่นักเรียน
4. หน่วยงานระดับนโยบาย เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีนโยบายและมาตรการสนับสนุนการเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแก่นักเรียนปทุมวิไล



## บทที่ 2

### ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

1.1 ความหมายของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

1.2 ความสำคัญของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

1.3 แนวคิดของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ตอนที่ 2 แนวคิดและนโยบายการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

2.1 แนวคิดและความสำคัญของการจัดการศึกษาปทุมวิไล

2.2 หลักการจัดการศึกษาปทุมวิไล

2.3 มาตรฐานการศึกษาปทุมวิไล เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.4 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

2.4.1 ความหมายของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

2.4.2 ขอบข่ายของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

2.4.2.1 การพัฒนาหลักสูตร

2.4.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.4.2.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

2.4.2.4 การวัดและประเมินพัฒนาการ

2.4.2.5 การนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

**ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

**1.1 ความหมายของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ คือคำว่า Executive Functions ซึ่งมีผู้ให้คำนิยามเป็นภาษาไทยไว้หลายชื่อ ดังนี้

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล (2557) เรียน Executive Functions (EF) ว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ฐาปณีย์ แสงสว่าง และคณะ (2559) ใช้คำแทน Executive Functions (EF) ในภาษาไทยว่า การบริหารการรู้คิด อารมณ์ และพฤติกรรม

สิริยากร กองทอง (2559) แทน Executive Functions (EF) ด้วยคำว่า การทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ

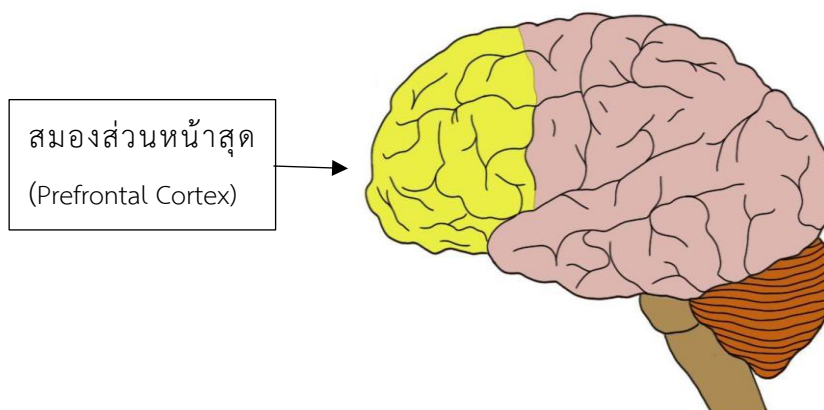
สุภาวดี หาญเมธี (2559) ใช้ชื่อแทน Executive Functions (EF) ว่า ทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2562) เรียกแทน Executive Functions (EF) ว่า ทักษะสมองส่วนหน้า

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันนับแต่ข้อความส่วนนี้เป็นต้นไป งานวิจัยฉบับนี้จะแทนคำว่า Executive Functions (EF) ด้วยคำว่า “ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ”

สมองของเด็กทารกมีความคล้ายคลึงกับสมองของผู้ใหญ่ เซลล์สมองส่วนใหญ่ได้ถูกจัดเรียงไว้ในตำแหน่งที่ถูกต้องในสมองแต่ละบริเวณแล้ว จำนวนเซลล์ประสาทในสมองจะไม่มีการสร้างเพิ่มขึ้นใหม่อีก ยกเว้นสมองในบางบริเวณจะมีการสร้างเซลล์ประสาทขึ้นทดแทนได้ตลอดชีวิต แต่ก็เป็นการสร้างในจำนวนที่น้อยมาก ในระดับเซลล์ประสาทและวงจรประสาท สมองของเด็กปฐมวัยยังมีกระบวนการสำคัญที่จะค่อย ๆ เกิดขึ้นตามมากอีกหลายขั้นตอน จนกว่าจะโตเป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีขนาดของสมองโตกว่าในวัยแรกเกิดถึง 3.5 เท่า แต่การขยายตัวของสมองจนมีขนาดใหญ่ขึ้นนั้น ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการเพิ่มจำนวนเซลล์ประสาท เนื่องจากเซลล์ประสาทถูกสร้างเสร็จสมบูรณ์ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของการตั้งครรภ์ แต่กระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของทารกตั้งแต่คลอดออกจากครรภ์ของมารดา คือ การที่เซลล์ประสาทมีขนาดใหญ่ขึ้นและการแตกแขนงประสาทอยู่มากมายและตลอดเวลา แขนงประสาทเหล่านี้มีกระบวนการสร้างจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาท (Synapses) ทำให้เซลล์ประสาทแต่ละเซลล์เริ่มติดต่อสื่อสาร และมีการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างกัน

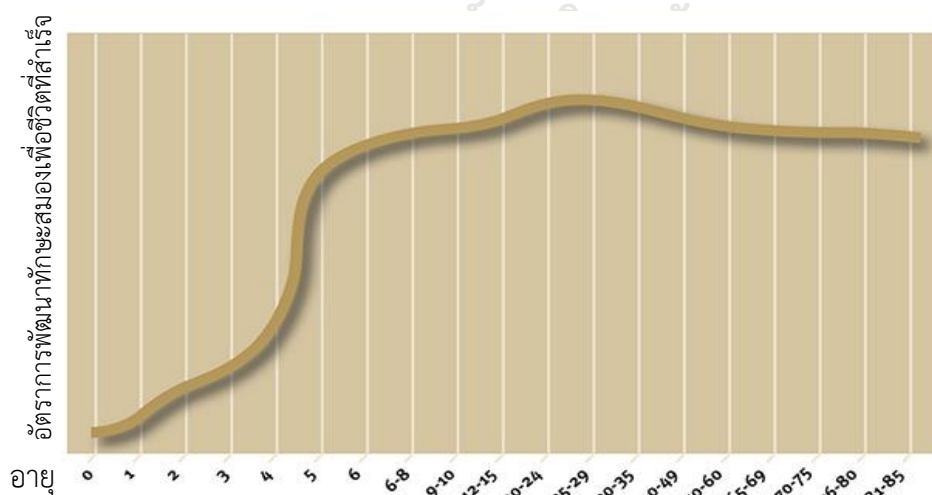
ปฐมวัยเป็นช่วงเวลาสำคัญของการสร้างจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาท แต่ละส่วนแต่ละบริเวณของสมองมีระยะเวลาในการสร้างแตกต่างกัน เช่น ช่วงอายุ 3-4 เดือน จะมีการสร้างเป็นจำนวนมากที่เปลือกสมองส่วนการมองเห็น ช่วงอายุ 1-2 ปี จะเริ่มมีการสร้างเปลือกสมองบริเวณที่เกี่ยวข้องกับภาษา และจะสร้างอย่างต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ตลอดช่วงปฐมวัย จากนั้นอัตราการสร้างจะค่อย ๆ ลดลง จนกระทั่งมีระบบที่สมบูรณ์เต็มที่ และมีจำนวนจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาทเท่ากับสมองของวัยผู้ใหญ่ หลังจากนั้นสมองจะมีกระบวนการตัดแต่ง (Pruning) แขนงประสาทและจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาท เพื่อให้จำนวนของจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาทมีปริมาณที่พอเหมาะแก่การใช้งาน ไม่มากจนแออัดหรือน้อยจนเกินไปและทำให้สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น



ภาพที่ 2 ภาพจำลองสมอง แสดงตำแหน่งของสมองส่วนหน้าสุด (Prefrontal Cortex)

ที่มา: <https://neuroscientificallychallenged.com/blog/2014/5/16/know-your-brain-prefrontal-cortex>

ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงเวลาสำคัญของการสร้างจุดเชื่อมต่อสัญญาณประสาท และเป็นช่วงที่สมองส่วนหน้าสุดที่เรียกว่า Prefrontal Cortex (PFC) ที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จมีการพัฒนาอย่างมากเช่นกัน จากการศึกษาด้านสมอง พบว่า สมองส่วนหน้าสุดมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยหน้าที่ของสมองส่วนหน้าสุด เช่น ควบคุมการสื่อสารทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา การคิดเชิงตรรกะ หน่วยความจำในการทำงาน ควบคุมและการยับยั้งพฤติกรรม ควบคุมอารมณ์ ความจดจ่อใส่ใจ การริเริ่มและลงมือทำ และการเรียนรู้



ภาพที่ 3 แสดงอัตราการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในแต่ละช่วงอายุ

ที่มา: <https://developingchild.harvard.edu/resources/inbrief-executive-function/>

การทดสอบการวัดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในรูปแบบที่แตกต่างกัน บ่งชี้ว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจะพัฒนาได้ดีที่สุดในช่วงอายุ 3 ถึง 5 ปี ซึ่งเป็นหน้าต่างแห่งโอกาส (window of opportunity) ในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ และควรพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดไปจนถึงช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Center on the Developing Child at Harvard University, 2018)

แม้ว่าจะไม่มีนิยามที่ชัดเจนของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ แต่ผู้ที่ศึกษาหลายคนก็เห็นด้วยกับคำอธิบายที่ว่าทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คือ ชุดกระบวนการขั้นสูง ที่ช่วยให้เราบรรลุเป้าหมายได้จากการควบคุมตนเอง การวางแผนและแก้ปัญหา ซึ่งในแง่ของประสาทวิทยาอธิบายว่ากระบวนการเหล่านี้ คือ พฤติกรรมการมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย โดยการจดจ่อใส่ใจ เช่น การตั้งเป้าหมาย การเลือกทำพฤติกรรมหรือไม่ทำพฤติกรรมใด ๆ การจัดการงาน การออกแบบวางแผน และควบคุมตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

พัฒนาการของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เป็นกระบวนการที่ยาวนานและซับซ้อนนับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาจนกระทั่งถึงเติบโตเป็นผู้ใหญ่และได้รับอิทธิพล จากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก การยับยั้งชั่งใจ (Inhibitory Control) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) และการยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) เป็น 3 ทักษะ ที่ถูกพูดถึงอยู่เสมอเมื่อกล่าวถึงทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Benavides-Nieto et al, 2017) การยับยั้งชั่งใจ (Inhibitory Control) หมายถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ความคิด ความสนใจและอารมณ์ เลือกตอบสนองต่อสิ่งที่จำเป็นในสถานการณ์เฉพาะ กำจัดสิ่งที่เป็นสิ่งรบกวน และควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม นอกจากนี้การยับยั้งชั่งใจยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นดูในช่วงปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถทำนายพัฒนาการได้ ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) คือ ความสามารถในการจดจำข้อมูลให้คงอยู่ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง การเลือก การจัดการกระทำ และแปลผลข้อมูล เพื่อนำมาใช้งานในขณะนั้น เป็นการนำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายในอนาคต เมื่อบุคคลมีพัฒนาการด้านทักษะการยับยั้งชั่งใจและทักษะความจำขณะใช้งานจึงนำมาสู่การพัฒนาของการยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) ในภายหลัง

แม้ว่าจะมีผู้อธิบายความหมายของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จไว้อย่างมากมายและมีความแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่สนใจศึกษา แต่ยังมีคามหมายบางส่วนที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันในแต่ละสาขาวิชา ตามที่สรุปได้ ดังนี้

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions; EF) คือการทำงานระดับสูงของสมองที่เชื่อมโยงประสบการณ์ในอดีตกับสิ่งที่เรากำลังทำในปัจจุบัน ช่วยให้เราควบคุมอารมณ์ ความคิด การตัดสินใจ และการกระทำ ส่งผลให้เราลงมือทำงาน และมุ่งมั่นทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Goal directed behavior) (Anderson, 2002)

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คือ กระบวนการทางปัญญา ที่ช่วยให้บุคคลสามารถประมวล และจัดเก็บข้อมูล กำกับพฤติกรรมของตน ตัดสินใจ แก้ปัญหา วางแผน และปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของความคิดที่เปลี่ยนไป เป็นเครื่องมือที่แข็งแรงยิ่งกว่า ความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา (Intelligence Quotient : IQ) ในการพยากรณ์ความสำเร็จในการศึกษา (Blair, C. & Nadine, G., 2002.)

ศูนย์พัฒนาการเด็ก มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Center on the Developing Child at Harvard University, 2011) ได้กล่าวถึง ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ไว้ว่าเป็นทักษะที่ช่วยให้เราวางแผน ให้ความสนใจ ปรับเปลี่ยน และทำงานได้หลาย ๆ อย่าง การพัฒนาทักษะเหล่านี้เป็นหนึ่งในภารกิจที่สำคัญและท้าทายที่สุดของเด็กปฐมวัย และมีความสำคัญต่อพัฒนาการที่สมบูรณ์ตลอดวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2560) กล่าวว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คือ กระบวนการทำงานของสมองระดับสูง ที่ประมวลประสบการณ์ในอดีต และสถานการณ์ในปัจจุบัน มาประเมิน วิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน เริ่มลงมือทำ ตรวจสอบตนเอง และแก้ไขปัญหาตลอดจนควบคุมอารมณ์ บริหารเวลา จัดความสำคัญ กำกับตนเอง และมุ่งมั่นทำงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

Executive Functions (EF) คือ ชุดกระบวนการทางความคิด (mental process) ที่ช่วยให้เราวางแผน มุ่งใจจดจ่อ จำคำสั่ง และจัดการกับงานหลาย ๆ อย่างให้ลุล่วงเรียบร้อยได้ สามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน วางเป้าหมายและทำไปเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ รวมทั้งควบคุมแรงอยากแรงกระตุ้นทั้งหลาย ไม่ให้สนใจไปนอกกลุ่มนอกทาง เหมือนกับระบบควบคุมการบินทางอากาศในสนามบินที่ต้องจัดการกับเที่ยวบินเข้า-บินออกจำนวนหลายสิบเที่ยวในเวลาเดียวกัน เป็นทักษะที่เราใช้ในการจัดการกับการเรียนรู้ของเราเอง ที่มีความสำคัญยิ่งยวด ทั้งต่อความสำเร็จในการเรียน การทำงานอาชีพ และการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ อาจสรุปได้ว่า Executive Functions (EF) คือ ความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต คือ ศักยภาพของสมองมนุษย์ที่สามารถพัฒนาเป็นทักษะ ที่ทำให้ มนุษย์เป็น “มนุษย์” แตกต่างจากสัตว์ทั้งปวง (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล, 2557.)

## 1.2 ความสำคัญของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

นักจิตวิทยาได้ศึกษาทักษะทางปัญญาที่เกิดขึ้นในปฐมวัยมาอย่างยาวนาน เช่น การรับรู้เรื่องวัตถุ การเรียนรู้/จดจำคำ แต่เมื่อไม่นานที่ผ่านมา นักจิตวิทยาเริ่มให้ความสนใจทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งเป็นกลุ่มทักษะที่ช่วยให้เด็กสามารถจัดการกับปัญหาที่มีความซับซ้อน และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้ (Read & Redi, 2019) ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ความจำที่ใช้งาน การยืดหยุ่นทางความคิด การยับยั้งชั่งใจ และความสนใจ นักประสาทวิทยาระบุว่าทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีความเชื่อมโยงกับการทำงานของสมองส่วนหน้า ทั้งนี้การดูแล อบรมสั่งสอน การมีปฏิสัมพันธ์ และสภาพแวดล้อมที่ดีล้วนมีผลต่อการพัฒนาของสมอง

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่เข้าสู่เป้าหมายของบุคคล ซึ่งให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้ และประสบการณ์ที่ผ่านมา สถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมา ความคาดหวังในอนาคต คุณค่า และจุดมุ่งหมายในชีวิต ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจะช่วยให้คุณคลี่คลายการเตรียมพร้อมสำนึกของภาระหน้าที่ที่มีการยืดหยุ่น และมีการร่วมมือ (Gaab, 2011; Moran & Gardner, 2018) เป็นการกระทำที่บุคคลเป็นผู้กำหนดทิศทางเองโดยกำหนดเป้าหมาย เลือกกระทำ ลงมือกระทำ และดำรงการกระทำนั้น ข้ามช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อไปให้บรรลุถึงเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ รวมทั้งคำนึงถึงกระบวนการวิธีการของสังคมและวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดในระยะยาวที่บุคคลนั้นวางไว้ (Barkly, 2011) การทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จพื้นฐาน 3 ด้าน (ความจำขณะใช้งาน การยับยั้งชั่งใจ การยืดหยุ่นทางความคิด) ทำให้เกิดการควบคุมพฤติกรรม นำไปสู่การจัดการเพื่อบรรลุเป้าหมาย มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ถึงเป้าหมายให้ได้ มีการจัดวางภาระงาน แก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดเสียหาย ใส่ใจต่อเสียงสะท้อน และมีความยืดหยุ่นทั้งทางความคิดและพฤติกรรม

Blair (2002) กล่าวว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มีความสัมพันธ์กันกับความพร้อมทางการเรียน เพราะความทับซ้อนกันอย่างเด่นชัดระหว่าง ทักษะที่เด็กในวัยเริ่มเรียนต้องการกับคุณลักษณะของทักษะทางสมอง คือ การคงอยู่ของข้อมูลเพื่อการนำข้อมูลนั้นออกมาใช้ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ หรือความจำขณะใช้งาน การยับยั้งชั่งใจ จัดการกับอารมณ์ของตนเองหรือการระมัดระวังในการตอบสนองต่อสิ่งที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมาย และความสามารถในการปรับเปลี่ยนการจัดการอารมณ์ของตนเองและจัดการความสนใจให้คงอยู่กับเป้าหมาย ความสำคัญของการค้นพบความทับซ้อนดังกล่าวนี้ ได้รับการสนับสนุนให้มีน้ำหนักมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นเมื่อการศึกษาทางประสาทวิทยาได้ค้นพบว่าหน้าที่สมองส่วนหน้าถูกทำลายทำให้มีผลกระทบต่อทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้วย อีกทั้งยังส่งผลให้มีปัญหาทางด้านอารมณ์และการจดจ่อใส่ใจ (Verdine et al, 2014) จากการค้นพบดังกล่าวทำให้เกิดมีการศึกษามากมายที่แสดงให้เห็นว่าทักษะทางสมองสามารถทำนายความสำเร็จในการเรียนได้มากกว่าความฉลาดทางปัญญา

ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จกับความสามารถทางวิชาการพบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีความสัมพันธ์กันกับความสามารถในการอ่าน (Kieffer et al, 2013) และความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Blair et al, 2015) และพบการพัฒนาทักษะทางสมองเพื่อชีวิตให้สำเร็จพัฒนาการทางคณิตศาสตร์และการอ่านมีอิทธิพลต่อกัน นั่นคือทักษะทางสมองในช่วงปฐมวัย มีผลต่อการทำนายความสามารถทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการอ่านเมื่อจบการศึกษา มากกว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการอ่านเมื่อเริ่มต้นการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและความสามารถทางการเรียน ยังคงแสดงให้เห็นอยู่อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาด้านทักษะ

ทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จระบุว่า ความจำขณะใช้งาน (working Memory) เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ (Jaeggi et. al, 2011; Klingberg ,2010; Mackey et al, 2011) ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า ทักษะทางสมองถูกฝึกฝนและพัฒนาผ่านการทำงานที่พัฒนาทักษะนั้นซ้ำ ๆ สนับสนุนแนวคิดที่ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้ ขณะเดียวกันก็พัฒนาความสามารถทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของวิชาที่ต้องใช้ตรรกะและเหตุผล เช่น ความคิดยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ การสรุปความจากการอ่าน เป็นต้น

### 1.3 แนวคิดของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions) ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของบุคคล ซึ่งให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา คำนึงถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมา คำนึงถึงความคาดหวังในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจะช่วยให้บุคคลมีสำนึกของการเตรียมพร้อม สำนึกของภาระหน้าที่ มีการยืดหยุ่นและมีการร่วมมือ การศึกษา

บุคคลเป็นผู้กำหนดทิศทางของการกระทำด้วยตนเอง (Self-directed actions) (Barkly, 2011) โดยกำหนดเป้าหมาย (Goals) เอง เลือกกระทำ (Select) ลงมือกระทำ (Enact) และดำรง (Sustain) การกระทำนั้น ข้ามผ่านช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อไปให้บรรลุเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ (Context of others) รวมทั้งมักจะคำนึงถึงกระบวนการวิธีการของสังคมและวัฒนธรรม (Social and cultural means) เพื่อนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดในระยะยาวที่บุคคลนั้นวางไว้ การทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน คือ ความจำที่ใช้งาน การยืดหยุ่นทางความคิด การยืดหยุ่นทางความคิด ทำให้เกิดการควบคุมพฤติกรรม นำไปสู่การจัดการเพื่อบรรลุเป้าหมาย มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ถึงเป้าหมายให้ได้ มีการจัดวางการงาน แก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดเสียหาย ใส่ใจต่อเสียงสะท้อน และมีความยืดหยุ่นทั้งทางความคิดและพฤติกรรม

สมองส่วนหน้าของเราเปรียบเสมือนฝ่ายบริหารสูงสุดที่ควบคุมความคิด การตัดสินใจ อารมณ์การแสดงออก และการกระทำของมนุษย์เราโดยสมองส่วนหน้าทำหน้าที่เป็นหลัก แต่ไม่ใช่สมองส่วนหน้าควบคุมทั้งหมดเพียงอย่างเดียว หากแต่ทำงานร่วมกับสมองส่วนอื่น ๆ ตามทฤษฎี Integrative Theory (Miller & Cohen, 2001) โดยมีวงจรเส้นใยประสาทที่เชื่อมต่อกัน ทั้งนี้จะต้องใช้สมองและเส้นประสาทต่าง ๆ ร่วมกัน จึงจะเกิดทักษะความสามารถในทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้

เราใช้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เช่น เมื่อต้องเปลี่ยนโรงเรียน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน พบเพื่อนใหม่ เมื่อเราพยายามทำสิ่งที่ไม่เคยทำด้วยตนเองโดยไม่ต้องคอยให้ใครมาช่วย เมื่อวางแผนอนาคต เมื่อสิ่งที่กำลังเราทำเริ่มไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย เมื่องานที่ทำยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ยังไม่ได้ทำงานเต็มความสามารถ หรือทำพลาดไปในขั้นตอนใด เมื่อต้องอดทนต่อสิ่งยั่วยุเพื่อเลือกทำสิ่งที่สำคัญกว่าในบริบทต่าง ๆ เหล่านี้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจะช่วยให้เราปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อทำงานต่าง ๆ จนสำเร็จ (Gilbert & Burgess, 2008)

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีองค์ประกอบ 3X3 ด้าน (Eslinger, 1996) ได้แก่

### 1. กลุ่มทักษะพื้นฐาน

- 1.1 ความจำที่ใช้งาน (Working Memory)
- 1.2 การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)
- 1.3 การยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)

### 2. กลุ่มทักษะกำกับตนเอง

- 2.1 การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)
- 2.2 การจดจ่อใส่ใจ (Focus หรือ Attention)
- 2.3 การติดตามประเมินตนเอง (Self-Monitoring)

### 3. กลุ่มทักษะการปฏิบัติ

- 3.1 การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating)
- 3.2 การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)
- 3.3 การมุ่งเป้าหมาย (Goal-Directed Persistence)

ตลอดเวลาในชีวิตของเรา ทั้งวัน ทุกวัน ไม่ว่าจะที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือที่ทำงาน ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทำงานอยู่อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ลืมตาตื่นจนเข้านอน เช่น ตื่นเช้าทำกิจวัตร (Working Memory) ล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ เลือกหยิบเสื้อผ้า (Shift) ให้เข้ากับกิจกรรม เตรียมอาหารเข้า (Plan and Organize) ต้องส่งลูกไปเรียนดนตรีก่อน ทั้งที่อยากไปตลาด (Inhibit, Shift) ขับรถด้วยสติ (Attention) วางแผนเส้นทาง (Plan) แต่รถติด ต้องเปลี่ยน (Shift) ถึงตลาดต้องจัดลำดับรายการซื้อให้ดี (Prioritize) จะได้ไม่ต้องเดินย้อนไปมา เวลามีน้อย (Time Management) ตนเองให้ใจเย็น เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งยั่วยุ (Inhibit, Emotional Control) ถึงบ้าน ดีใจที่ทำภารกิจได้ครบทุกอย่าง (Self-Monitoring) จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าในชีวิตของ เราใช้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จคิด รู้สึก และทำ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น หากเราต้องการใช้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ จัดการเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตได้ราบรื่น เราจำเป็นต้องฝึกฝน ไม่ว่าจะฝึกความยับยั้งชั่งใจ ฝึกการยืดหยุ่นพลิกแพลง ฝึกการมีสติ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม แม้วัยผู้ใหญ่ยังพอฝึกฝนทักษะเหล่านี้ได้



แต่จะไม่ได้ผลดีเท่ากับฝึกเมื่อตอนเป็นเด็กปฐมวัย ซึ่งทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละทักษะมีความหมายและความสำคัญดังต่อไปนี้

### **ความจำขณะใช้งาน (Working Memory)**

ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) คือ กระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้า ทำหน้าที่จำข้อมูล จัดระบบแล้วเก็บรักษาข้อมูลไว้ในคลังสมอง เมื่อถึงเวลาที่เรต้องการใช้งาน สามารถนำข้อมูลในสมองออกมาใช้งานได้อัตโนมัติ เป็นความจำที่เรียกข้อมูลกลับมาเพื่อใช้อย่างถูกที่ถูกเวลา วันทั้งวันเราต้องใช้ความจำขณะใช้งานอยู่ตลอดเวลา มันช่วยให้เราจำได้เมื่อลืมตาตื่นว่า เช้านี้จะต้องทำอะไรบ้าง เมนูอาหารเช้าที่เคยทำ ทำอย่างไร เวลาอ่านหนังสือ ความจำขณะใช้งานจะช่วยให้เราจำและเชื่อมโยงข้อมูลจากย่อหน้าหนึ่งไปยังย่อหน้าอื่น ๆ สามารถแก้โจทย์เลขคณิตหลายขั้นตอนได้ คิดเลขในใจได้ เป็นต้น

ความจำขณะใช้งานต่างจากการจดจำแบบท่องจำ เพราะการท่องจำนั้นเป็นการจดจำข้อมูลที่ไม่เคลื่อนไหวแล้ว เช่น ท่องจำชื่อบุคคลในประวัติศาสตร์ ท่องจำชื่อเมือง ฯลฯ เพื่อตอบข้อสอบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้อาจจะไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ใช้ในชีวิตจริง ทำให้สิ่งที่ท่องจำไว้นั้นในที่สุดก็ลืมไปแต่ความจำขณะใช้งานเป็นการจดจำข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ที่มีความหมายในชีวิต ข้อมูลมีการเคลื่อนไหว และเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน

สำหรับเด็ก ๆ ความจำขณะใช้งานเกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาการหลายด้าน ทั้ง ภาษา การอ่าน เอาเรื่อง การเขียน การคิดคำนวณ แก้โจทย์คณิตศาสตร์ ถ้าความจำขณะใช้งานไม่ดีก็จะวางแผนหรือจัดระบบจัดการข้อมูล หรือติดตามงานที่ครูมอบหมายให้ไม่ค่อยได้ อาจประสบปัญหาในการเรียนวิชาการ เช่นเดียวกับที่อาจประสบปัญหาในการกำกับพฤติกรรมตนเอง ที่ได้กจำไม่ได้ว่า กฎ กติกา มารยาทในสังคมเป็นอย่างไร หรือควรปฏิบัติตนในสังคมอย่างไร

งานวิจัยที่ชี้ว่า การพัฒนาความจำขณะใช้งานรวมทั้งทักษะการใส่ใจจดจ่อในช่วงเป็นเด็กเล็กก่อนเข้าอนุบาล ( Willis, 2011) ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในช่วงอนุบาลและช่วงอื่น ๆ ต่อไป อย่างเห็นได้ชัด

คำสำคัญของความจำขณะใช้งาน ได้แก่ จำข้อมูลที่ “มีความหมาย” คิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม และประมวลผลข้อมูลนั้น เพื่อนำออกมาใช้งานต่อ

### **การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)**

คือ ความสามารถในการควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถกลั่นกรองความคิดและแรงเร้าต่าง ๆ จนด้านหรือยับยั้งสิ่งชั่วร้าย ความว้าวุ่น หรือ ความเคยชินต่าง ๆ ได้ คิดก่อนแล้วจึงทำ หรือ พุดกำกับควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ในกาลเทศะที่เหมาะสม

ทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง จะช่วยให้เราตั้งใจ เลือกตัดสินใจว่า สิ่งใดควร ไม่ควร สิ่งใดสำคัญกว่าและกำกับการกระทำตัวเองได้ ช่วยป้องกันเราจากการเป็นสัตว์โลกที่มีแต่สัญชาตญาณและทำทุก

อย่างตามที่อยาก โดยไม่คิดอะไรช่วยให้เราพูดในสิ่งที่ควรพูด ทำในสิ่งที่ควรทำ และเมื่อเกิดอารมณ์โกรธเกรี้ยว เราร้อน หงุดหงิด ก็ช่วยให้เราคูมตนเองได้ แม้เมื่อมีความมุ่งมั่นใจก็ละวางได้ ไม่ตามใจตามอารมณ์ตัวเองทำให้สามารถทำการงานต่าง ๆ ที่ควรทำได้สำเร็จลุล่วง

หากอ่อนทักษะด้านการยับยั้ง หรือคิดไตร่ตรอง ก็มักจะเป็นคนที่วู่วาม หุนหันพลันแล่น ทำอะไรก็มีปัญหากับคนอื่นง่าย อุดหนุนรอยไม่เป็น ไม่เคารพกฎ กติกา ห้ามใจตนเองไม่อยู่ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ยาก

คำสำคัญของการยั้งคิดไตร่ตรอง ได้แก่ หยุด เพื่อคิดก่อนทำหรือพูด ชั่งใจ พินิจพิจารณา และยับยั้งความอยาก (อดเปรี้ยวไว้กินหวานได้)

### การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility)

เป็นทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่ว่าด้วยการปรับเปลี่ยนความคิดเปลี่ยนจุดสนใจ เปลี่ยนโฟกัสหรือเปลี่ยนทิศทางไปตามที่ตนต้องการ หรือไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยน

คนที่สมองไม่มีทักษะยืดหยุ่น มักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว ทุกข์ง่าย อึดอัดคับข้องเพราะติดอยู่กับสิ่งเดิม ๆ เรื่องเดิม ๆ พลิกแพลงไม่เป็น คิดว่าโลกนี้มีทางออกแค่ทางเดียว

Shift/Cognitive Flexibility หรือการยืดหยุ่นทางความคิด ก็เหมือนการ “เปลี่ยนเกียร์” เวลาที่ขับรถ เราขับมาด้วยความเร็ว 80 กม.ต่อชั่วโมง มาเจอรถวุ่นวาย เราก็ต้องลดความเร็ว หรือจะไปดูหนังเรื่องหนึ่งแล้วที่นั่งเต็ม ก็ต้องตัดสินใจเลือกว่าไหน ๆ มาแล้วก็ดูเรื่องอื่น หรือจะกลับบ้านแล้วค่อยมาดูวันหลัง ไม่มัวเสียเวลาหงุดหงิด โมโหที่ไม่มีอะไรเป็นอย่างใจของเรา

ทักษะการคิดยืดหยุ่น (Shift/Cognitive Flexibility) นี้ช่วยให้เราเลือกใช้ข้อมูล ชั่งน้ำหนักในทางเลือกที่มีหลายด้าน พิจารณาจากมุมมองหลายมุม รวมทั้งเอามุมมองของคนอื่นมาพิจารณาด้วย และเปรียบเทียบสิ่งที่เคยเกิดขึ้นในอดีตกับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ปรับเปลี่ยนวิธีทำงานด้วยข้อมูลใหม่ ๆ ช่วยให้เราพิจารณาสิ่งต่าง ๆ จากมุมมองที่สดใหม่ขึ้น คิดนอกกรอบ ช่วยให้เรารู้ว่าในกฎต่าง ๆ มีข้อยกเว้นได้ เราสามารถทดลองวิธีใหม่ ๆ ได้ ไม่จำเป็นต้องวิธีเดิมเสมอไป

เด็กที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในด้านการคิดยืดหยุ่นดี มักจะเป็นคนปรับตัวง่าย กินง่าย อยู่ง่าย มองโลกทางบวก มีพลังในตนเอง มองเห็นโอกาสและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ เสมอ การอยู่กับคนอื่นง่าย ก็จะทำให้ตนเองมีความสุขง่ายด้วย

ทักษะสมองยืดหยุ่นพลิกแพลงนี้ เป็นต้นทางของการคิดนอกกรอบ หรือความคิดสร้างสรรค์ที่โลกศตวรรษที่ 21 ชี้ไว้ว่าคนรุ่นใหม่ต้องมีนั่นเอง

คำสำคัญของการคิดยืดหยุ่น ได้แก่ ปรับเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยน คิดนอกกรอบ และเห็นวิธีและโอกาสใหม่ ๆ

### การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)

คือทักษะความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ อาจกลายเป็นคนที่โกรธเกรี้ยว ฉุนเฉียวง่าย ขี้หงุดหงิด ขี้รำคาญเกินเหตุ ระเบิดอารมณ์ง่าย เรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ได้ และอาจกลายเป็นคนขี้กังวล อารมณ์แปรปรวน และซึมเศร้าได้ง่าย

คำสำคัญของการควบคุมอารมณ์ ได้แก่ การจัดการอารมณ์ตนเอง ตระหนักรู้ภาวะอารมณ์ ปรับสภาพอารมณ์ และควบคุมการแสดงออก

### การจดจ่อใส่ใจ (Focus หรือ Attention)

คือทักษะความสามารถในการรักษาความตื่นตัว รักษาความสนใจให้อยู่ในทิศทางที่ควร เพื่อให้ตนเองบรรลุสิ่งที่ต้องการจะทำให้สำเร็จด้วยความจดจ่อ มีสติรู้ตัวต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่เหมาะสม ตามสมควรของวัยและความยากง่ายของภารกิจนั้น ๆ การใส่ใจจดจ่อ เป็นอีกคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้หรือการทำงานใด ๆ เด็กบางคน แม้จะมีระดับสติปัญญาฉลาดรอบรู้ แต่เมื่อขาดทักษะความสามารถในการจดจ่อ เมื่อมีสิ่งใดไม่ว่าสิ่งเร้าภายนอกหรือสิ่งเร้าจากภายในตนเอง กวักแกวัก ไม่สามารถจดจ่อทำงานต่อไปได้ จึงเป็นการยากที่จะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จ

คำสำคัญของการจดจ่อใส่ใจ ได้แก่ รักษาความสนใจ มีสติรู้ตัว และมีความจดจ่อในการทำงาน

### การติดตามประเมินตนเอง (Self-Monitoring)

คือทักษะในการตรวจสอบความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำของตนเองทั้งในระหว่างการทำงาน หรือหลังจากทำงานแล้วเสร็จ เพื่อให้มั่นใจว่า จะนำไปสู่ผลดีต่อเป้าหมายที่วางไว้ หากเกิดความบกพร่องผิดพลาดก็จะนำไปสู่การแก้ไขได้ทันการณ์ และเป็นการทำให้รู้จักตนเองทั้งในด้านความต้องการ จุดแข็งและจุดอ่อนได้ชัดเจนขึ้น รวมไปถึงการตรวจสอบความคิด ความรู้สึกหรือตัวตนของตนเอง กำกับติดตามปฏิกิริยาของตนเอง และดูผลจากพฤติกรรมของตนเองที่กระทบต่อผู้อื่น

คำสำคัญของการติดตามประเมินตนเอง ได้แก่ ตรวจสอบความรู้สึก ความคิด การกระทำ แก้ไขสถานการณ์ รู้จักตนเอง และดูผลกระทบของพฤติกรรม

### การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating)

เป็นทักษะที่ว่าด้วยการ “ริ” ทำเรื่องใหม่ ๆ ที่ควรทำ และลงมือทำสิ่งที่ “ริ” ให้เกิดผลโดยไม่รีรอ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ว่าเราจะชอบหรือไม่ชอบอย่างไรก็ตาม ในชีวิตจริง คนเราทุกคนมีทั้งเรื่องที่เราชอบและไม่ชอบทำ ต้องการและไม่ต้องการทำ แต่หลายสิ่งหลายอย่างนั้นเสี่ยงไม่ได้ เพราะหากไม่ทำ เราก็ไม่สามารถที่จะเติบโตต่อไปได้อย่างเหมาะสม

แต่การจะเป็นคนที่มี ทักษะสมองที่ “กล้าริเริ่มและลงมือทำ” นั้น ต้องฝึกกันมาตั้งแต่เด็กช่วงปฐมวัย จากกาได้รับโอกาสให้ลองคิดลองทำ ได้ฝึกทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง จนทำเป็นและกล้าที่จะทำต่อไป

การ “ริเริ่ม” ต้องอาศัยความกล้า ไม่กลัวความล้มเหลวจนไม่กล้าทำอะไร คนที่ขาดทักษะด้านนี้ มักไม่สามารถเริ่มทำงานใหม่ ๆ ทั้งที่ตัวเองก็อยากทำ ต้องการทำแต่ก็ไม่ลงมือทำ จะผัดผ่อนไปเรื่อย ๆ หรือตามกระแสคนอื่นไป ใครเขาทำอะไรก็ทำตามไปได้ แต่ให้คิดเองทำเองจะทำได้ตรงกันข้าม คนที่ได้รับริเริ่มลงมือทำ จนเกิดผลงานขึ้นแล้วได้รับคำชมเชยก็จะมีแรงบันดาลใจที่จะทำงานอื่นให้สำเร็จด้วยตนเองต่อไป ค่อย ๆ พัฒนาทักษะและนิสัยให้เป็นคนกล้าคิดกล้าทำต่อไป แม้จะต้องใช้เวลายาวนานในการพัฒนา แต่ initiating หรือการริเริ่มลงมือทำก็เป็นทักษะที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อเด็กทั้งในด้านการเรียนและด้านอื่น รวมทั้งเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป

ค่าสำคัญของการริเริ่มและลงมือทำ ได้แก่ คิตรีเริ่ม ตัดสินใจและลงมือทำด้วยตนเอง และไม่ผัดวันประกันพรุ่ง

### **การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)**

การวางแผนวางกระบวนการขั้นตอน (Planning) ที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมองเห็นภาพรวม แล้วนำเอาส่วนประกอบสำคัญต่าง ๆ มาเชื่อมต่อกัน มีการจัดลำดับความสำคัญแยกแยะทำก่อน-หลัง จัดทำตารางเวลาการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อใช้แผนเป็นเครื่องมือกำกับการทำงานไปจนถึงความสำเร็จที่ตั้งไว้

คนที่วางแผนเก่ง มักจะเป็นคนที่มองภาพรวมได้ดี เห็นรายละเอียดแต่ละช่วงแต่ละขั้นตอน และเป็นคนที่สามารถมองไปข้างหน้าได้ สามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ หากมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาก็สามารถวางแผนที่จะรับมือป้องกันล่วงหน้าได้

ความสามารถในการจัดระบบ (Organizing) ให้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ ตั้งแต่การแตกเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นขั้นตอนย่อย ๆ จัดกระบวนการต่าง เช่น ระบบเวลา ทรัพยากรพื้นที่วัสดุสิ่งของต่าง ๆ กำลังคนวางระบบกลไก และนำไปสู่การดำเนินการตามแผน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงจุดหมายปลายทาง รวมไปถึงการประเมินผลงาน

การวางแผนและการจัดการ เป็น ‘ทักษะสมอง’ คือเป็นสิ่งที่ปลูกฝังสร้างไว้ในสมอง ได้ฝึกนาน ๆ เข้าก็จะเกิดเป็นลักษณะนิสัย เป็นทักษะ ทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ดังที่กล่าวไปแล้วว่าเป็นการสร้างฮาร์ดแวร์ (Hardware) ของสมองไปด้วย เด็กที่มีทักษะการวางแผนและการจัดการ จะเป็นคนทำงานเก่ง ทำงานเป็น มองงานออก และทำให้งานสำเร็จได้

ค่าสำคัญของการวางแผนและการจัดการ ได้แก่ วางแผน จัดลำดับความสำคัญ จัดระบบ ดำเนินการ บริหารเวลา และประเมินผล

## การมุ่งเป้าหมาย (Goal-Directed Persistence)

การมุ่งเป้าหมาย เป็นทักษะสมองในการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายของตน เมื่อตั้งเป้าจะทำอะไรแล้ว ก็ไม่หันเหเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย แม้มีอุปสรรคก็จะฝ่าฟันไปให้ได้ เมื่อล้มแล้วก็จะพยายามลุกขึ้นมาใหม่ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็ในงานที่ต้องฝึกฝนหรือทำในช่วงเวลายาว ๆ เช่น นักกีฬาที่ตั้งเป้าหมายว่าจะต้องได้เข้าแข่งขันกีฬาระดับชาติ ต้องฝึกฝนนานเป็นปี ๆ

แต่เชื่อว่าจะต้องรอฝึกในเรื่องใหญ่ ๆ เท่านั้น เด็ก ๆ ก็สามารถเรียนรู้ความมุ่งมั่นพากเพียรได้จากเรื่องเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น กินข้าวให้หมดจาน ตั้งใจทำการบ้านให้เสร็จ หยอดกระปุกทุกวันเอาเงินไว้ซื้อของเล่นที่อยากได้ เป็นต้น ซึ่งเมื่อฝึกฝนมาเรื่อย ๆ ต่อไปก็จะกลายเป็นคุณลักษณะอดทนพากเพียร “อึด-ฮึด-สู้” คนที่มีทักษะด้านนี้ดี จะไม่กลัวอุปสรรคปัญหา กล้าต่อสู้ กล้าเอาชนะล้มแล้วลุก

ในโลกศตวรรษที่ 21 ผู้ใหญ่จึงต้องให้โอกาสเด็กฝึกฝนเพื่อสร้างทักษะสมองทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในด้านนี้อย่างจริงจัง ให้เขามีความมุ่งมั่นแล้วทำสำเร็จไปที่ละเล็กทีละน้อย ความสำเร็จในเรื่องเล็ก ๆ เหล่านั้นจะเป็นพลังใจในการหล่อเลี้ยงจิตใจของเขา ให้งอกงามกลายเป็นทักษะที่ฝังอยู่ในสมอง ไม่ว่าโตขึ้นจะมีอาชีพอะไร ลูกจะเป็นคนที่มีทักษะของความมุ่งมั่น กัดไม่ปล่อย มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ต้องสำเร็จ มีความอดทนอดสาหัส คนที่ประสบความสำเร็จมักจะมีคุณลักษณะข้อนี้เห็นได้ชัดเจน

ค่าสำคัญของการมุ่งเป้าหมาย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกาะติดเป้าหมาย พากเพียรอดสาหัส และฝ่าฟันอุปสรรค

Gioia และคณะ (2003) ได้กล่าวไว้ใน Behavior rating inventory of executive function-preschool version (BRIEF-P) ซึ่งเป็นมาตราสกลที่นักวิจัยทางการศึกษาได้สังเคราะห์เกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในเด็กในวัย 2-5 ปี 1 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงการเรียนรู้ระดับปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยฉบับนี้ โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ที่สามารถพัฒนาได้ดีที่สุดในช่วงปฐมวัย และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในช่วงวัยต่อ ๆ ไป อันได้แก่

1. ความจำขณะใช้งาน (Working Memory)
2. การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)
3. การยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)
4. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)
5. การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)

ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐาน เครื่องมือประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยความร่วมมือระหว่างศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล ปันดา ธนเศรษฐกร และอรพินท์ เลิศ

อาว์สตาตระกูล, 2560) ที่ได้กำหนดตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมของนักเรียนระดับปฐมวัยไว้ทั้ง 5 องค์ประกอบดังกล่าว เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

### 1. ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบความจำขณะใช้งาน (Working Memory)

- 1.1 เมื่อสั่งงานสองหรือสามอย่างตามวัย เด็กจำได้และปฏิบัติตามได้ถูกต้องครบถ้วน
- 1.2 ทำกิจกรรมที่มีหลายขั้นตอนได้เองจนเสร็จโดยไม่มีต้องให้ครูคอยกำกับ เช่น เก็บของเล่นจนเสร็จ ต่อจิ๊กซอว์จนเสร็จ (จำนวนชิ้นตามวัย: 3 ขวบ 6 ชิ้น 4 ขวบ 8 ชิ้น 5 ขวบ 10 ชิ้น)
- 1.3 เมื่อได้รับการสอนในสิ่งที่ถูกต้องไปแล้ว จำได้และไม่ทำผิดในเรื่องเดิมซ้ำ เช่น ทิ้งกล่องนมที่ดื่มแล้วลงถังขยะ เก็บจานชามเมื่อทานเสร็จ ฯลฯ
- 1.4 สนทนาหัวข้อเดิมได้ต่อเนื่องหรืออธิบายเรื่องราวได้จนจบเช่น เล่ากิจกรรมที่ทำกับครอบครัวในวันหยุดให้ครูฟังจนจบ
- 1.5 เมื่อครูเล่านิทานสั้น ๆ ให้ฟังจบไปครูหนึ่ง เด็กสามารถเล่าทวนหรือบอกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทานนั้นได้ (เช่น ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ เรื่องราว)
- 1.6 มีช่วงระยะเวลาสนใจจดจ่อตามวัย เช่น 3 ขวบ จดจ่อได้นาน 3 นาที 5 ขวบ จดจ่อได้นาน 5 นาที

### 2. ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบที่ยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)

- 2.1 ตั้งใจทำกิจกรรมของตัวเอง ไม่รบกวนผู้อื่น
- 2.2 เมื่อขัดแย้งกับเพื่อน ไม่ใช่กำลังในการแก้ปัญหา
- 2.3 จดจ่อกับกิจกรรมในชั้นเรียนที่ครูสอน
- 2.4 ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด
- 2.5 เข้าคิวรอได้ อดทนรอคอยได้
- 2.6 รู้จักรอที่จะพูด ไม่พูดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด
- 2.7 เมื่อต้องการของที่เพื่อนกำลังเล่นอยู่ รู้จักขออนุญาตหรือรอให้เพื่อนเล่นเสร็จก่อน
- 2.8 หยุดเล่นเสียงดังเมื่อครูเตือน
- 2.9 จดจ่อกับงานที่ทำ ไม่วอกแวกง่าย
- 2.10 เล่นอย่างระวัง รู้จักหยุดเมื่อเห็นว่าการเล่นแรงขึ้นจนอาจบาดเจ็บหรือเกิดอันตราย

3. ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)

3.1 เปลี่ยนกิจกรรมตามตารางแต่ละช่วงของวันได้โดยไม่มีปัญหา

3.2 ปรับตัวเข้ากับสถานที่ใหม่ได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก

3.3 ปรับตัวเข้ากับครูคนใหม่ เพื่อนใหม่ ได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก

3.4 เมื่อถูกเพื่อนปฏิเสธที่จะเล่นด้วยหรือถูกแย่งของเล่นเด็กสามารถเปลี่ยนไปเล่นอย่างอื่นโดยไม่หงุดหงิด

3.5 ทำกิจกรรมต่อไปได้ แม้สิ่งแวดล้อมจะวุ่นวายจ๊อกแจ๊กจ๊อแจ

4. ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)

4.1 เมื่อเจอปัญหา สงบสติอารมณ์หาทางแก้ปัญหา ไม่เอาแต่ไว้วางใจ

4.2 เมื่อโกรธรู้จักสงบอารมณ์ระบายอารมณ์โกรธอย่างเหมาะสม ไม่ใช้ความรุนแรง เช่น ไปเล่นกีฬา เล่นดนตรี วาดภาพ ฯลฯ

4.3 อารมณ์มั่นคง ไม่แปรปรวนง่าย

4.4 ระวังอารมณ์ตื่นเต้นวิตกกังวลเพื่อทำกิจกรรมต่อไปได้ เช่น เมื่อทำของหาย เมื่อต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

4.5 เมื่อผิดหวังเสียใจ ครูปลอบโยนให้คืนอารมณ์เป็นปกติได้ในเวลาไม่นาน (3 ขวบ ไม่เกิน 5 นาที และ 5 ขวบไม่เกิน 10 นาที)

5. ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)

5.1 เก็บของเล่นเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ ไม่ทิ้งเกลื่อนกลาด

5.2 เมื่อครูชี้แนะให้ทำงาน เด็กเริ่มต้นลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องคอยเตือน

5.3 เมื่อบอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งของบางอย่างในห้องอย่างชัดเจน เด็กสามารถหาของนั้นเจอ

5.4 รู้ว่าเวลาไหนต้องทำอะไรเช่น เข้าแถวเมื่อได้ยินเสียงกริ่ง ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เก็บของก่อนกลับบ้าน

5.5 รู้จักแก้ปัญหาเช่น เมื่อทำน้ำหกรู้จักหาผ้ามาเช็ด เมื่อต้องการของเล่นที่เอื้อมไม่ถึงรู้จักหาเก้าอี้หรือบันไดเตี้ยมาปีนหยิบของ เมื่อไม่มีช้อนทานข้าวรู้จักเดินไปหยิบ ไม่มียางลบรู้จักเดินไปหา

5.6 ทำงานเสร็จโดยไม่ติดกับรายละเอียดเล็กน้อยที่ไม่สำคัญมากเกินไป เช่น ต่อ เล็กงานเสร็จแม้จะหาบางชิ้นไม่เจอก็ใช้ชิ้นอื่นหรือสื่อนแทน ลากเส้นผิดแต่ไม่มียางลบก็ทำต่อจนเสร็จ ได้

เห็นได้ว่าการที่โรงเรียนจะเสริมสร้างพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งทั้งในการจัดประสบการณ์และบรรยากาศในการ เรียนรู้ ดังนั้นจึงควรเสริมสร้างคุณลักษณะของครูผู้สอนปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่เด็ก ๆ สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้กล่าวถึงบทบาทของครูที่มีต่อการเสริมสร้างพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จให้กับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. คุณครูต้องประเมินพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กว่า มีจุดแข็งที่ด้านใด มีจุดอ่อนที่ด้านใด
2. คุณครูควรมีการวิเคราะห์ แก้ไข ปรับปรุงกิจกรรม ประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
3. ควรจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จผ่านกิจกรรมปกติในชีวิตประจำวัน
4. ในการจัดกิจกรรมควรตั้งเป้าหมายไม่เกินความสามารถของนักเรียน และค่อย ๆ เพิ่มความท้าทายทีละน้อย ในแต่ละกิจกรรม
5. คุณครูควรช่วยสร้างการเรียนรู้ให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้เข้าใจและเห็นความสำคัญ ของการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ
6. คุณครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต การประพฤติ ปฏิบัติ รวมถึงทัศนคติ ด้วย เพราะทุกสิ่งที่ครูทำ ที่ครูแสดงออก เด็กมองเห็นและเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ดังคำกล่าวที่ว่า “เด็กเป็นอย่างที่เราเป็น มากกว่าเป็นอย่างที่เราสอน”

จากขอบข่ายของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในระดับปฐมวัย สรุปได้ว่าทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จ ที่สามารถพัฒนาได้ดีที่สุดในช่วงปฐมวัย และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จในช่วงวัยต่อ ๆ ไป มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

- 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) คือ ทักษะการจดจำข้อมูล จัดระบบแล้วเก็บ รักษาข้อมูลไว้ในคลังสมอง สามารถนำข้อมูลในสมองออกมาใช้งานได้อัตโนมัติอย่างถูกที่ถูกต้องเวลา



2) การยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) คือ ทักษะการควบคุมความต้องการของตนเอง ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถถ่วงดุลความคิดและแรงเร้าต่าง ๆ ด้านหรือยับยั้งสิ่งยั่ว ความว้าวุ่นหรือความเคยชินต่าง ๆ ได้

3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) คือ ทักษะการปรับเปลี่ยนความคิดเปลี่ยนจุดสนใจหรือไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดกับความไม่พอใจหรืออารมณ์หงุดหงิดเมื่อไม่สมหวัง

4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) คือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม

5) การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) คือ ทักษะการวางแผนวางกระบวนการขั้นตอน (Planning) ที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และความสามารถในการจัดระบบ (Organizing) ให้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทาง

## ตอนที่ 2 แนวคิดและนโยบายการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

### 2.1 แนวคิดและความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเริ่มได้รับความสนใจกว้างขวางในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยมากมายที่สนับสนุนว่าการศึกษาศึกษาปฐมวัยนั้นมีความเท่าเทียมกับการศึกษาในระดับอื่น ๆ การค้นพบทางวิทยาศาสตร์ใหม่ ทำให้เกิดมุมมองใหม่ และเพิ่มความสำคัญในการสอนและการเรียนรู้ในช่วงขวบปีแรก ๆ และกลายเป็นส่วนพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (European Schools Office of the Secretary-General, 2011) ในปัจจุบันข้อมูลความรู้ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่ง ถึงอายุ 6 ปี เป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการปูพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต ทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สำหรับความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยมีนักการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

Carter V. G. (1945 อ้างถึงในเยาวพา เดชะคุปต์, 2542) ได้ให้ความหมายของคำว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กใน โรงเรียนเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล หรือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Hymes (1969, อ้างถึงในเยาวพา เดชะคุปต์, 2542) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

Massoglia (1977, อ้างถึงในเยาวพา เดชะคุปต์, 2542) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยควรมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการและการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้ทุกรูปแบบควรมีส่วนสำคัญ เนื่องจากการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบโรงเรียน และเป็นการวางพื้นฐานทางสุขภาพอนามัยให้กับเด็ก รวมถึงเด็กที่มีข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้น นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมทางบ้านยังมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยที่พ่อแม่ควรเป็นครูคนแรกที่มีความสำคัญต่อลูก เพราะอิทธิพลจากทางบ้านมีผลต่อกระบวนการพัฒนาเด็ก และสามารถนำไปเป็นหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัย ไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มีชื่อเรียกต่างกันไปหลายชื่อ ซึ่งแต่ละโปรแกรมก็มีวิธีการและลักษณะในการจัดกิจกรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยพัฒนาเด็กในรูปแบบต่าง ๆ กัน

กรมวิชาการ (2540) กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการ พัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตาม ศักยภาพ ภายใต้อิทธิบาท สัจธรรม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้าง รากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ความคิดในเรื่องการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน ได้เริ่มมีขึ้นโดยมีบุคคลที่มีความคิดริเริ่มในประเทศต่าง ๆ ได้วางรากฐานของการจัดการศึกษาในระดับนี้ โดยเล็งเห็นความสำคัญ และการเจริญเติบโตของเด็ก บุคคลเหล่านี้ได้มองเห็นปัญหาของการอบรมเลี้ยงดู และการเรียนรู้ของเด็กอาศัยความเข้าใจใน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเด็กเป็นปัจจัยสำคัญ การให้ความรู้แก่มารดาในระยะตั้งครรรภ์ การจัด กิจกรรมและบทเรียนง่าย ๆ เช่น การให้เด็กรู้จักสิ่งแวดล้อมได้แก่ พืช สัตว์ ร่างกาย เป็นต้น การจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายการให้เด็กมีโอกาสนเล่น และสำรวจสิ่งแวดล้อมเพื่อให้มีประสบการณ์ตรงการให้ความรักและเอาใจใส่ต่อเด็ก

วัชรีย์ ร่วมคิด (2547) ได้ให้ความหมายของ การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัย 0 - 6 ปี เพื่อเตรียมความพร้อม (readiness) และส่งเสริมพัฒนาการ (development) ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาให้กับเด็กวัยนี้ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เป็นการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การส่งเสริม

พัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัย รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม เพื่อให้ เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัย ตามความหมายที่เป็นสากล หมายถึง การจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ได้ให้ความหมายของคำว่า การศึกษาปฐมวัย (early childhood education) หมายถึง การบริหาร การดูแล และการให้คำปรึกษาแก่เด็กจากแรกเกิดจนถึง อายุ 8 ขวบ โดยจัดเป็นระบบบูรณาการระหว่างการดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กเข้าด้วยกัน เรียกว่า Educare โดยการศึกษาปฐมวัยจะครอบคลุมถึงการดูแลเด็กทารก การดูแลเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนา สมอง เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ

## 2.2 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

เนื่องจากการเจริญเติบโตของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและบุคลิกภาพ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไปให้บรรลุถึงศักยภาพแห่งพัฒนาการ ดังนั้นนักการศึกษาปฐมวัยหลายท่านจึงได้เสนอแนะหลักการในการจัด

การศึกษาปฐมวัยซึ่งควรมีความแตกต่างจากการศึกษาระดับอื่น ดังที่ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2538) กล่าวโดยสรุปไว้ ดังนี้

โจน เฮนดริค (Joanne Hendrick อ้างถึงใน สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2538) ยึดหลักในการจัดการศึกษาว่า “เด็กคือใครและเด็กต้องการ อะไร” ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัย พื้นฐานสำคัญควรยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เด็กมีพัฒนาการทุกขั้นตอน ดังนั้น ควรจัดเตรียมการศึกษาให้เหมาะสมกับระดับชั้น
2. เพิ่มความสามารถในการพัฒนาเด็ก โดยเน้นให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองและเห็นคุณค่าของตนเอง

3. พัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์ให้ดีอยู่เสมอ
4. เด็กเรียนรู้ด้วยกระบวนการ เช่น ปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมประสบการณ์กับบุคคลและทำกิจกรรมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้อย่างอิสระโดยผ่านการเล่น และมีโอกาสตัดสินใจด้วยตนเอง

เคทส์ (Katz อ้างถึงใน สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2538) สนับสนุนว่า หลักในการจัดการศึกษา ควรยึดขอบข่ายต่อคำถามที่ว่า “เด็ก ต้องการอะไร” โดยเสนอว่าพื้นฐานความต้องการของเด็กนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่ต้องรู้ว่ามียะไรบ้างและจะตอบสนองอย่างไรจึงจะพัฒนาเด็กได้อย่างได้ผล ซึ่งความต้องการพื้นฐานของเด็กคือ

1. เด็กต้องการความรู้สึกปลอดภัยอย่างแท้จริง ในส่วนความต้องการที่พัฒนาตัวเด็กในระยะนี้ นั้นความรู้สึกที่ผูกพันอย่างมั่นคงไม่ใช่เพียงแต่ผู้ใหญ่ให้ความอบอุ่นเท่านั้น แต่ต้องให้ความปลอดภัยหรือ ความมั่นคงแก่เด็ก

2. เด็กทุกคนต้องการความเพียงพอหรือความสามารถที่จะทำ ควรเสริมสร้างเด็กให้มีความคิด เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นคนดี โดยคิดคำนึงให้อยู่ในขอบเขตที่เพียงพอไม่ใช่ว่าตนเองดีเกินความเป็นจริง

3. เด็กทุกคนควรมีความรู้สึกหรือประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตของเขาในทางที่ดีว่า ชีวิตมีคุณค่า ความพอใจอย่างมีเหตุผล ความสนใจ ความแท้จริง ดังนั้นควรทำในสิ่งที่เด็กรู้สึกว่าชีวิตของเขาเป็นความจริง

4. เด็กมีความต้องการที่จะให้ผู้ใหญ่กับเพื่อนเด็กอื่น ๆ ร่วมให้เขาต้องตัดสินใจด้วยประสบการณ์ ตนเอง ไม่ควบคุมเด็กทุกด้าน ปล่อยให้เรียนรู้และตัดสินใจที่จะกระทำกิจกรรมอะไรด้วยตนเอง

5. เด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่ามีอำนาจในตัวเอง

6. เด็กต้องการผลที่ดีที่สุดจากการสนองตอบกลับมาจากผู้ใหญ่และเพื่อน ๆ ซึ่งคุณสมบัติที่ควร ให้แก่เด็กนั้นได้แก่ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความใจดี ความเมตตา การยอมรับในความแตกต่าง ของผู้อื่น

ความต้องการทั้ง 6 ประการนี้ควรเป็นหลักของความรับผิดชอบที่ผู้ใหญ่ควรจัดให้เด็ก ดังนั้น จึงถือ เป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษาปฐมวัย

สมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (National Association for the Education of Young Children หรือ NAEYC อ้างถึงใน สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2538) ซึ่งเป็น หน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของ สหรัฐอเมริกา ชี้แนวทางว่าการจัด การศึกษาปฐมวัยว่า ควรเน้นความคิดเรื่องความเหมาะสมของพัฒนาการ ซึ่งได้แก่ ความเหมาะสม ของอายุและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) ได้สรุปหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ว่าควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ความเสมอภาคทางโอกาส เด็กทุกคนไม่ว่าจะมาจากที่ใด สังคมใดมีความเสมอภาคเท่า เทียม กันในการที่จะได้รับการพัฒนาในระดับปฐมวัย เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่ความเป็นพลเมืองดี มี คุณภาพ โดยเฉพาะเด็กในชนบท ชุมชนแออัด หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากไร้ ควรได้รับการ พิจารณาช่วยเหลือ เป็นพิเศษ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาตามแนวทางเช่นเดียวกับเด็ก ในเมืองได้รับ

2. การพัฒนาศักยภาพของเด็ก มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพหรือความสามารถอยู่ในตัวซึ่งติด ตัว มาตั้งแต่กำเนิด ศักยภาพต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพัฒนาได้และสามารถจะนำออกมาใช้เมื่อได้รับการ กระตุ้น ทั้งจากสิ่งเร้าภายนอกและแรงจูงใจภายในตนเอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยนี้จะต้อง พยายามดึงเอา ศักยภาพของเด็กแต่ละคนออกมา และพัฒนาศักยภาพนั้นให้เจริญงอกงามสมบูรณ์

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เด็ก แต่ละคนมีความแตกต่างกันตามคุณสมบัติประจำตัวและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ การจัดการศึกษาปฐมวัย จะต้อง ตระหนักถึงหลักความจริงนี้ การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการ วางแนว ทางการพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะของเขา และเป็นการพยายามเข้าถึงตัวเด็กแต่ละคน ด้วย

สรุปได้ว่า หลักในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดการศึกษาให้กับเด็กด้วย ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เจริญงอกงาม สมบูรณ์อย่างเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้ต้องตระหนักถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลของเด็กแต่ละคน โดยการวางแนวทางการพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะเป็นรายบุคคล

### 2.3 มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การ ตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพ การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน, 2562) ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกัน ในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่า เป้าหมายการพัฒนา ที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์ เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด นอกจากนี้ การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจน ให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือ รวมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมาย สำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (Accountability) ในส่วนของมาตรฐานการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้ถูกกำหนดไว้ ดังนี้

#### 1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

##### มาตรฐานที่ 1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย

- 1.1 มีน้ำหนักส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 1.2 มีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายเหมาะสมตามวัย ประสาทสัมพันธ์ดี
- 1.3 มีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพ ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย
- 1.4 หลีกเลียงต่อสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค อุบัติเหตุ ภัย สิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา

##### มาตรฐานที่ 2 เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- 2.1 ร่าเริงแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- 2.2 มีความมั่นใจ กล้าพูด และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์
- 2.3 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 2.4 ชื่นชมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

##### มาตรฐานที่ 3 เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม

- 3.1 มีวินัย รับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงร่วมกัน มีความกตัญญูกตเวทีย
- 3.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยเหลือแบ่งปัน
- 3.3 เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 3.4 มีมารยาท ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่ตนนับถือ

##### มาตรฐานที่ 4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา

- 4.1 สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ชักถามอย่างตั้งใจ และรักการเรียนรู้
- 4.2 มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้
- 4.3 มีทักษะทางภาษาและการสื่อสารที่เหมาะสมกับวัย

4.4 มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

4.5 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

## 2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 5 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

5.1 ครูเข้าใจปรัชญา หลักการ และธรรมชาติของการจัดการศึกษาปฐมวัยและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ จัดประสบการณ์

5.2 ครูจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และสามารถจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.3 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก

5.4 ครูผลิตสื่อ วัสดุ และประเมินสื่อ/เทคโนโลยีเหมาะสม สอดคล้องกับการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

5.5 ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กอย่างหลากหลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัยและสรุปรายงานผลพัฒนาการของเด็กแก่ผู้ปกครอง

5.6 ครูวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กเป็นที่ยอมรับและมีการเผยแพร่

5.7 ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

5.8 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

5.9 ครูมีวุฒิและความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาปฐมวัย

5.10 ครูจัดทำสารนิทัศน์ วิเคราะห์เด็กเป็นรายกลุ่ม รายบุคคล เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็ก

มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

6.1 ผู้บริหารเข้าใจปรัชญา และหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย

6.2 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6.3 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลการประเมินผลหรือการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้าน วิชาการและ การจัดการ

6.4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

6.5 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครู บุคลากรให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

6.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษา  
ปฐมวัยเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

6.7 เด็ก ครู ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย  
มาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษา

7.1 มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร  
สถานศึกษาปฐมวัยทุกปีการศึกษา และนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 มีระบบและกลไกให้ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายตระหนักและเข้าใจการจัดการศึกษา  
ปฐมวัย

7.3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักและความเข้าใจหลักการจัดการศึกษา  
ปฐมวัย

7.4 สร้างการมีส่วนร่วมและแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

7.5 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดใน  
กฎกระทรวง

8.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

8.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง  
พัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

8.3 จัดระบบสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการ

8.4 ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานคุณภาพภายในตามมาตรฐาน  
การศึกษาของสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

8.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพ  
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

3. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการ  
เรียนรู้

9.1 เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ครู บุคลากร และชุมชน

9.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับ  
ครอบครัวชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ



#### 4. มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย

10.1 จัดโครงการ/งาน/กิจกรรมพัฒนาเด็กให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความกตัญญู เมตตา กรุณา รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย ยิ้มง่าย ไหว้สวย มีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้านตามวัย

10.1.1 จัดโครงการวันสำคัญให้เด็กมีความกตัญญูกตเวที มีเมตตา กรุณา รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัดปฏิบัติ ตนตามวัฒนธรรมไทย และประเพณีทางศาสนา

10.1.2 จัดโครงการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยเพื่อให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี ปลอดภัยจากโรค อุบัติเหตุ ภัย สิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา

10.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้เด็กบรรลุตามเป้าหมายและมีอัตลักษณ์

10.2.1 เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม เด็กมีมารยาทในการไหว้ ยิ้มง่าย ไหว้สวย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย เด็กมีความกตัญญูกตเวที มีเมตตา กรุณา รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย และประเพณีทางศาสนา

10.2.2 เด็กมีสุขนิสัยที่ดี ปลอดภัยจากโรค อุบัติเหตุ ภัย สิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา

#### 5. มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 11 การพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบายและแนวทางปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น

11.1 จัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

11.1.1 จัดโครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ปฐมวัย เพื่อส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อย่างสมบูรณ์ และเต็มศักยภาพ

11.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

11.2.1 ผลการดำเนินงานส่งเสริม/เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาโดยผ่านการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องและได้มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ซึ่งการดำเนินด้านการจัดการศึกษาให้ได้บรรลุมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วยปัจจัยที่หลากหลาย หนึ่งในนั้นคือการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ

## 2.4 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

### 2.4.1 ความหมายของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

ผ่องศรี รัตนสถิตย์ (2536) กล่าวว่า การบริหารวิชาการปฐมวัย หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการใน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินพัฒนาการการศึกษา

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) ได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมเด็กให้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการจัดนั้น ๆ จะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ การจัดหาและผลิตสื่อการจัดสภาพแวดล้อม การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน การนิเทศและการประเมินความพร้อม

มนัส ครองญาติ (2551) กล่าวว่า การบริหารวิชาการปฐมวัย หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลดีกับเด็กปฐมวัยมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการระดับปฐมวัย คือ การบริหารกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยเพื่อเตรียมเด็กให้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งมีความสำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะงานวิชาการจะเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมความพร้อมขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยให้พร้อมก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

### 2.4.2 ขอบข่ายของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

การบริหารวิชาการเป็นงานที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการ จัดได้ว่าเป็นงานที่มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมือง นับเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียน มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กำหนดขอบข่ายของงานไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

Campbell et al, (1983) กล่าวว่า งานของหัวหน้าสถานศึกษาด้านวิชาการ ต้องวางแผนดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา
2. การกำหนดโปรแกรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย
3. การพัฒนาและนำหลักสูตรของชาติไปใช้
4. การเลือกใช้และเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียน
5. การประเมินผลการสอน

Kimbough & Nunnery (1988) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การกำหนดนโยบายและหลักการให้ชัดเจน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา
3. การจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย
4. การจัดองค์กรของการเรียนการสอน
5. การประเมินผล
6. การจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

Sergiovanni et al, (1992) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมาย
2. การจัดโครงสร้างโปรแกรมการเรียนการสอน
3. การประเมินผลการเรียนการสอน
4. การสร้างบรรยากาศในการศึกษา
5. การจัดหาสิ่งสนับสนุนและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

กมล ภูประเสริฐ (2544) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอน
3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อและแหล่งเรียนรู้
4. งานด้านกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตร

5. งานวัดผลและประเมินผล
6. งานห้องสมุด
7. งานนิเทศภายใน
8. งานอบรมทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการแบ่งขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการ เป็น 17 งาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร  
ท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สมาน อัสวภูมิ (2553) กล่าวว่า ขอบเขตการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน

4. การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน

5. การประเมินผลงานวิชาการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2551)

1. การบริหารงานวิชาการ

1.1 การวางแผนการบริหารงานวิชาการ

1.2 การจัดการเรียนการสอน

1.3 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน

1.4 การนิเทศการศึกษา

2. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 การจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร

2.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 การนำหลักสูตรไปใช้

2.4 การตรวจสอบ ทบทวนการใช้หลักสูตร

2.5 การรายงานการตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตร

2.6 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.1 วิธีการจัดการเรียนรู้

3.2 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.3 การแนะแนว

3.4 การวิจัยในชั้นเรียน

3.5 การวัดและประเมินพัฒนาการ

4. การประกันคุณภาพการศึกษา

4.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

4.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

5. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

5.1 การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

5.2 การจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

นพรัตน์ สังข์ทอง และคณะ (2554) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการสำหรับการจัดการศึกษา  
ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร

2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. ด้านการวัด ประเมินผล
4. ด้านสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
6. ด้านการนิเทศ

สุกัญญา แก้วห้ำ และคณะ (2560) กล่าวว่า บริหารงานวิชาการ 7 งาน ประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. งานพัฒนาการจัดการเรียนรู้
3. งานวัดผลประเมินผล
4. งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
5. งานพัฒนาสื่อการสอน
6. งานพัฒนาส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
7. งานวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา

สุพรรณษา ใจอารีย์ และคณะ (2561) กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยว่า ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนา อินทะชัย และสายทิพย์ ยะฟู (2559) ที่กล่าวว่าปัญหาของการบริหารวิชาการระดับปฐมวัย เกิดขึ้นในการบริหาร 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้
4. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ
5. ด้านการนิเทศการศึกษา

**ตารางที่ 1** ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้งานวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

	Campbell, Bridges and Nystrand	Kimbrough and Nunnery	Sergio vanni, et. al.	กมล ภูประเสริฐ	สำนักงาน คณะกรรมการ การการ ประถม ศึกษา แห่งชาติ	สมาน อัศวภูมิ	นพรัตน์ สังข์ทอง และคณะ	รัตนา อินทะชัย และ สายทิพย์ ยะฟู	สุกัญญา แก้วหล้า และ คณะ	ความถี่
การพัฒนา และนำ หลักสูตรไป ใช้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
การจัด ประสบการณ์		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
สื่อการเรียน การสอน	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	7
การวัดและ ประเมิน พัฒนาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
การประกัน คุณภาพ									✓	1
การ นิเทศ การศึกษา				✓	✓	✓	✓	✓		5
การวิจัยเพื่อ พัฒนา				✓			✓		✓	3
งานห้องสมุด					✓					1
การอบรม ทางวิชาการ				✓	✓					2
การ ประเมินผล งานวิชาการ				✓						1

จากข้อบ่งชี้การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลพอสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการนั้นเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินพัฒนาการ การประกันคุณภาพ การนิเทศภายใน การวิจัยเพื่อพัฒนา งานห้องสมุด การอบรมทางวิชาการ และการประเมินผลงานวิชาการ ซึ่งเห็นได้

ว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมการดำเนินการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยออกเป็น 5 ด้าน จากความถี่สูงสุด 5 อันดับ คือ

- 2.4.2.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.4.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 2.4.2.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
- 2.4.2.4 การวัดและประเมินพัฒนาการ
- 2.4.2.5 การนิเทศการศึกษา

#### 2.4.2.1 การพัฒนาหลักสูตร

##### ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร

สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า คำว่า “การพัฒนา” หรือ คำในภาษาอังกฤษว่า “development” มีความหมายที่เด่นชัดอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก หมายถึง การทำให้ดีขึ้น หรือ ทำให้สมบูรณ์ขึ้น และอีกลักษณะหนึ่ง หมายถึง ทำให้เกิดขึ้น โดยเหตุนี้ ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรจึงอาจมีความหมายได้ 2 ลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ความหมายแรก หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้น และอีกความหมายหนึ่งก็คือ เป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายอยู่สามประการคือ ประการแรก หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนตามที่มุ่งหมายไว้ ประการที่สอง หลักสูตรเป็นระบบการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่มีกระบวนการ คือ การจัดการเรียนการสอนและผลผลิต เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียน เป็นต้น และประการที่สาม หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรม ฝึกฝนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการได้หรืออาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าหลักสูตรคือแผนการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ชวลิต ชูกำแหง (2551) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการ เรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนา

อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์ (2559) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนแม่บทในการจัดการเรียนการสอนที่ กำหนดและจัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรโดยประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร สารและเนื้อหา แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการวัดผล ประเมินผลและแนวการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร



จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวถึงข้างต้น จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรคือแบบแผนในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน มีการกำหนดและจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ สาระและเนื้อหาในการเรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ การเรียนรู้ โดยมีเอกลักษณ์ที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ

สันต์ ธรรมบำรุง (2527) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (curriculum development) จะมีความหมายครอบคลุมถึง การสร้างหลักสูตร การวางแผนหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรให้ดีขึ้นทั้งระบบ ตั้งแต่จุดมุ่งหมาย การเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการ

บุญมี เณรยอด (2531) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงโครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมและเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

หัตยา เจียมศักดิ์ (2539) ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาหรือคิดประสบการณ์เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมหรือดียิ่งขึ้น

จากการที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้าง ปรับ แต่ง เสริมเติมต่อ หรือการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

#### **กระบวนการพัฒนาหลักสูตร**

Hilda (1962) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีความเชื่อแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนา หลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัญหา สำนวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและผู้เรียน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลังได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
3. การเลือกเนื้อหาสาระ ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระที่สอดคล้องให้กับจุดมุ่งหมาย ้วย ความสามารถของผู้เรียนโดยเนื้อหาความต้องการมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้
4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่เลือกได้ยังต้องจัดโดย คำนึงถึงความต่อเนื่องและความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของ ผู้เรียน

5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้: ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้อง คัดเลือก ประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระ และความต่อเนื่อง

7. การประเมินผล การพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อย เพียงใดมีปัญหา ข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กล่าวโดยสรุป ความหมายของการพัฒนาและการใช้หลักสูตรตามบริบทของงานวิจัยนี้ หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 เพื่อสร้างหลักสูตรปฐมวัยของ สถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน ให้มีพัฒนาการด้าน ร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด โดยคำนึงถึงวิถีทัศน์ของหลักสูตร เป้าหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาสาระและการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีทัศน์และเป้าหมาย ของหลักสูตร โดยการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมีหลักสูตรแกนกลาง

#### หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็ก ปฐมวัย (พ.ศ. 2560 - 2564) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทุกด้าน มีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยและแผนแม่บทกฎหมายต่าง ๆ มาใช้ในการ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนา คุณภาพเด็ก และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้รับการประกาศให้ใช้นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน ตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก

ปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

#### ปรัชญาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ถูกปรับปรุงขึ้น ตามหลักปรัชญาดังนี้ “การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

#### วิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกในความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

#### หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

5. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ให้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐานประกอบด้วย

ด้านที่ 1 พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ

ประสานสัมพันธ์กัน

ด้านที่ 2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ด้านที่ 3 พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ

สังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านที่ 4 พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

โดยได้กำหนดตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก และกำหนดสภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรม หรือความสามารถตามวัย ที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย หรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก ดังนี้

**ตารางที่ 2** มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

**ตารางที่ 3** มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้	2.1.1 เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	2.1.2 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	2.2 การใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	2.2.2 เขียนรูปร่างตามแบบได้	2.2.2 เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 1 เซนติเมตรได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตรได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้	

ตารางที่ 4 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
3.1 แสดงออกทาง อารมณ์ได้อย่าง เหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสม กับบางสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตาม สถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้อง กับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้า แสดงออก	3.2.1 กล้าพูดกล้า แสดงออกอย่าง เหมาะสมบาง สถานการณ์	3.2.1 กล้าพูดกล้า แสดงออกอย่าง เหมาะสมตาม สถานการณ์
	3.2.2 แสดงความ พอใจในผลงานตนเอง	3.2.2 แสดงความ พอใจในผลงานและ ความสามารถของ ตนเอง	3.2.2 แสดงความ พอใจในผลงานและ ความสามารถของ ตนเองและผู้อื่น

ตารางที่ 5 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน งานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะและดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะและดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี

ตารางที่ 6 มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	5.1.1 ขออนุญาตหรือ รอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	5.1.1 ขออนุญาตหรือ รอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่นด้วย ตนเอง
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง
	5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือและ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือและ แบ่งปันผู้อื่นได้ด้วย ตนเอง



ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

ตารางที่ 7 มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
	ประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง

ตารางที่ 8 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	7.1.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วย ตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ด้วย ตนเอง	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.2.2 กล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	7.2.2 กล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง
	7.2.3 หยุดยืนเมื่อได้ ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระ บารมี	7.2.3 หยุดยืนเมื่อได้ ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระ บารมี	7.2.3 หยุดยืนเมื่อได้ ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระ บารมี

ตารางที่ 9 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.2.2 ยืม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	8.2.2 ยืม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

ตารางที่ 10 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบและพูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบและพูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และสนทนา โต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้น ๆ	9.1.2 เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพและ พูดข้อความด้วยภาษา ของตน	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อม ทั้งชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อม ทั้งชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ
	9.2.2 เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	9.2.2 เขียนคล้าย ตัวอักษร	9.2.2 เขียนชื่อของ ตนเองตามแบบ เขียน ข้อความด้วยวิธีที่คิด ขึ้นเอง

ตารางที่ 11 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จะพูดและเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
	10.1.3 คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย 1 ลักษณะเป็นเกณฑ์	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	10.2.2 คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	10.2.2 คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

**ตารางที่ 12** มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแบบใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

**ตารางที่ 13** มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	12.1.1 สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	12.2.1 ค้นหาคำตอบโดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

#### การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ ให้กับเด็ก 1 - 3 ปีการศึกษา คือ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3-4 ปี) ชั้นอนุบาลปีที่ 2 (อายุ 4-5 ปี) และชั้นอนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5-6 ปี) โดยประมาณ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วันต่อ 1 ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

#### สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

##### 1). ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญ เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ ให้เด็กเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

1.1) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาส พัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย



1.1.1) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ และการเล่นเครื่องเล่นในสนามอย่างอิสระ

1.1.2) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่าง ๆ จากแท่งไม้ บล็อก การเขียนภาพและการเล่นกับสี การปั้น การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

1.1.3) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน คือ การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

1.1.4) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการรักษาความปลอดภัย ได้แก่ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย และการเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ

1.1.5) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง ได้แก่ การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ และการเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

1.2) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ไร่แรงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

1.2.1) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสุนทรียภาพ ดนตรี ได้แก่ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี การเล่นบทบาทสมมติ การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ และการสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

1.2.2) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเล่น ได้แก่ การเล่นอิสระ การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ การเล่นตามมุมประสพการณ์/มุมเล่นต่าง ๆ และการเล่นนอกห้องเรียน

1.2.3) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

1.2.4) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการแสดงออกทางอารมณ์ ได้แก่ การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การเล่นบทบาทสมมติ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี การร้องเพลง และการทำงานศิลปะ

1.2.5) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ คือ การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง

1.2.6) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คือ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

1.3) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น ฯลฯ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

1.3.1) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน และการปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า งานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อย่างสิ้นเปลืองหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ การเลี้ยงสัตว์ การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

1.3.3) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย ได้แก่ การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย การประกอบอาหารไทย การศึกษานอกสถานที่ และการละเล่นพื้นบ้านของไทย

1.3.4) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม ได้แก่ การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ การดูแลห้องเรียนร่วมกัน และการร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

1.3.5) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ ได้แก่ การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น และการทำศิลปะแบบร่วมมือ

1.3.6) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

1.3.7) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล คือการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

1.4) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ต่อไป

1.4.1) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา ได้แก่ การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง การสังเกตทิศทาง การอ่านตัวอักษร คำ การอ่านและชี้ข้อความ โดยกว่าสายตาดำเนินการจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง การเล่นเกมทางภาษา การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

1.4.2) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา ได้แก่ การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะรูปร่างรูปทรง การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและ

หน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ ความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

1.4.3) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

1.4.4) ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ ได้แก่ การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

## 2) สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากนำสาระที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึง ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

2.1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจ ในตนเอง การสะท้อน การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

2.2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนาแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน

สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

2.3) ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

2.4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่างรูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสาร ต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ จัดประสบการณ์ แนวทางการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1) หลักการจัดประสบการณ์

1.1) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

1.2) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก

1.4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

1.5) ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2) แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับ อายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3) จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

2.4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

2.6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

2.7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.10) จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผนการสนับสนุน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

### 3) การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่า แต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวัน มีหลักการจัดกิจกรรมประจำวันและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

#### 3.1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1.1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 - 4 ปี มีความสนใจประมาณ 8 - 12 นาที

วัย 4 - 5 ปี มีความสนใจประมาณ 22 - 15 นาที

วัย 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 25 - 20 นาที

3.1.2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่อง นานเกินกว่า 20 นาที

3.1.3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 50 - 20 นาที

3.1.4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรม ให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

3.2.1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดกิจกรรมให้เด็ก ได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

3.2.3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็ก มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

3.2.4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออก อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรัก

การทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาด ร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เกือบของเข้าที่เมื่อเล่น หรือทำงานเสร็จ

3.2.5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานศึกษา เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

3.2.6) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็ก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้ เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็ก ต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐาน หรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมิน พัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนา ตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

- 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
- 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี



- 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
- 5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

#### การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย แต่ละแห่งวางแผน หรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด สถานศึกษาต้องคำนึงถึงวิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

#### 1) จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เช่น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

#### 2) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1) ศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน สภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2.2) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ เป้าหมายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ โดยโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี เพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ และการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดโครงสร้างหลักสูตรได้ตามความเหมาะสม และความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2.3) ประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็น การประเมินก่อนนำหลักสูตร ไปใช้เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถ นำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการประเมิน เพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควร มีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

#### 2.4.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ความหมายของการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การ จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาควรวางแผน ปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของตนเองโดยพิจารณาจากนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

บรรพต พรประเสริฐ (2561) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย เนื่องจากเด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ตรง ได้ฝึกการคิด แสดงออกอย่างอิสระและสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์นั้น ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาของตนและส่วนรวม เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ในช่วงวัยนี้จึง มุ่งเน้นการตอบสนองธรรมชาติและความต้องการตามวัยของเด็กอย่างสมดุล จึงนับว่าการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นหัวใจของงานวิชาการ และเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนา หลักสูตร เพราะเป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นจะประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับภารกิจกรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากทีเดียว

โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวันที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กล่าวถึงในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี) ไว้ 6 รูปแบบกิจกรรม ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)
2. การเล่นตามมุมประสบการณ์ / มุมเล่น
3. ความคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)
5. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่
6. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน

จากการศึกษาเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยจากเอกสารดังกล่าว และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สามารถสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้มีความเหมาะสมตามวัย โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน คือ กิจกรรมพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน กิจกรรมเล่นตามมุมประสบการณ์ / มุมเล่น กิจกรรมความคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมด้านสังคม กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน

#### 2.4.2.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของสื่อและแหล่งเรียนรู้

สุมาลี ชัยเจริญ (2545) กล่าวว่าสื่อ (Media) หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราว ข่าวสาร ความรู้ เหตุการณ์ แนวคิด สถานการณ์ ฯลฯ ที่ผู้ส่งสารต้องการไปยังผู้รับสาร

กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า สื่อ (medium, media) เป็นคำมาจากภาษาลาตินว่า “ระหว่าง” หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ในการระบบการศึกษา เมื่อผู้สอนนำสื่อมาใช้ประกอบการสอนเรียกว่า “สื่อการสอน” และเมื่อนำมาให้ผู้เรียนใช้เรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” โดยเรียกรวมกันว่า “สื่อการเรียนการสอน” หรืออาจจะเรียกสั้น ๆ ว่า “สื่อการสอน” หมายถึง สิ่งใดก็ตามไม่ว่าจะเป็น เทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดีโอ โพรเจกชัน วีดิทัศน์ แผนภูมิ แผ่นซีดีสำเร็จรูป รูปภาพ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้เทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางทำให้การสอนส่งไปถึงผู้เรียน จึงกล่าวได้ว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้หมายถึงระบบการนำวัสดุ และวิธีการมาเป็นตัวกลางในการให้การศึกษาความรู้แก่ผู้เรียน โดยทั่วไป โสตทัศนูปกรณ์ หมายถึง วัสดุทั้งหลายที่นำมาใช้ในห้องเรียน หรือนำมาประกอบการสอนใด ๆ ก็ตาม เพื่อช่วยให้นักเรียน การพูด การอภิปรายนั้นเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น (รัตนภรณ์ สูงประเสริฐกุล, 2557)

ประเภทของสื่อและแหล่งเรียนรู้

นักเทคโนโลยีการศึกษา ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอน ตามลักษณะรูปร่างดังนี้ (Kinder, 1965)

3.1) สื่อประเภทรูปภาพ ได้แก่ รูปภาพต่าง ๆ ทั้งภาพที่ไม่ต้องการใช้เครื่องฉายและภาพที่ต้องการเครื่องฉาย ได้แก่ รูปภาพทั่วไป สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ เป็นต้น

3.2) สื่อประเภทเครื่องฉาย ได้แก่ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิทยุ ระบบขยายเสียง เครื่องฉาย สไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

3.3) สื่อประเภทวัสดุกราฟิก ได้แก่ แผนภูมิ แผนสถิติ แผนภาพ ภาพสเก็ต ภาพโฆษณา การ์ตูน แผนที่ ลูกโลก

3.4) สื่อประเภทแหล่งชุมชนเพื่อการศึกษา ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ วิทยากร แหล่งชุมชนต่าง ๆ

3.5) สื่อประเภทวัสดุราคาถูก ได้แก่ จุลสาร รูปภาพ หนังสือพิมพ์ เศษวัสดุ ฯลฯ

3.6) สื่อประเภทอื่น ๆ

3.6.1) แผ่นป้ายตั้งแสดง เช่น กระดานชอล์ก แผ่นป้ายสำลี ป้ายนิเทศ

3.6.2) วัสดุและเทคนิคการแสดง เช่น สาธิต นาฏการ ฯลฯ

3.6.3) วัสดุสามมิติ ได้แก่ ของจริง หุ่นจำลอง

3.7) สื่อประเภทใหม่ ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ ห้องปฏิบัติการภาษา บทเรียนเรีจรูป คอมพิวเตอร์ สื่อ บนเครือข่าย และระบบการเรียนการสอนต่าง ๆ

ในส่วนของการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เสกสรร อมาตย์มนตรี (2561) ก็ได้ให้ความหมายของการพัฒนานวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาเด็ก “ปฐมวัย” ว่าเป็น กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การกระทำให้เกิดขึ้น ตามลำดับขั้นต่าง ๆ ไปในทิศทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะ เป็น แนวคิด วิธีการ สิ่งประดิษฐ์ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาหรือการจัดการกิจกรรม การเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้านของเด็กปฐมวัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหลักในการสร้าง การพัฒนาและเลือกสื่อ กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้กล่าวถึงไว้ดังนี้ การเลือก ปรับปรุง การออกแบบสื่อการสอน (S : Select, Modify or Design Materials) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ขั้นตอนนี้เป็นการพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน การเลือกสื่อที่มีอยู่แล้วควรมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ คือ ลักษณะผู้เรียน วัตถุประสงค์การเรียนการสอน เทคนิคหรือวิธีการเรียนการสอน และสภาพการณ์และข้อจำกัดในการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละชนิด

ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ในกรณีที่สื่อการเรียนที่มีอยู่แล้วไม่เหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอน ให้พิจารณาว่าสามารถนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนได้หรือไม่ถ้าปรับปรุงได้ก็ให้ปรับปรุงก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบสื่อและแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ได้หรือไม่ เหมาะสมที่จะนำมาปรับปรุงใช้หรือไม่ หากไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการใช้ในแหล่งบริการสื่อการเรียนการสอนใดเลยก็จำเป็นต้องออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ การออกแบบก็ต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์: ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้เจตคติและทักษะใด

ผู้เรียน : มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้หรือไม่

ราคา : มีงบประมาณในการผลิตมากน้อยเพียงใด

ฝ่ายเทคนิค : มีหรือไม่ในการผลิต

อุปกรณ์ : มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องใช้ ในการผลิตหรือไม่

เวลา : มีเวลาเพียงพอในการผลิตหรือไม่

จากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้จึงสามารถสรุปความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนได้ว่าหมายถึง การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา พัฒนา เลือกใช้ และประเมินคุณภาพ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงองค์ประกอบในการเลือกสื่อ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการสอน ลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่

#### 2.4.2.4 การวัดและประเมินพัฒนาการ

เมื่อมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการวัดผลประเมินผลเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงพัฒนาการ ผลผลิตและผลย้อนกลับจากการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนที่ต้องนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองต่อไป

ความหมายการวัด

Arisian (1988) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการเชิงปริมาณหรือกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่ปฏิบัติหรือสิ่งที่ต้องการวัด

Thorndike et al. (1991) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง การวัดคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งของหรือบุคคล โดยไม่ได้มุ่งวัดสิ่งของหรือตัวบุคคลโดยตรง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขเพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งของ หรือเหตุการณ์ใด ๆ อย่างมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2544) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่วัดอย่างมีกฎเกณฑ์

ศิริเดช สุชีวะ (2546) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง การกำหนดค่าเชิงปริมาณ (ตัวเลข) ให้กับสิ่งที่ต้องการวัด ด้วยวิธีการที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2551) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง การใช้เครื่องมือ (เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบวัดทางจิตวิทยา เครื่องมือทางแพทย์) วัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ในช่วงที่ครูสอนไปแล้ว หรือกำลังสอน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการ กำหนดตัวเลข (assignment of numerals) ให้แก่สิ่งต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ การวัดจะเกิดขึ้นได้ต้อง อาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของการวัด 2) เครื่องมือที่ใช้วัด และ 3) การ แปลผลและนำผลไปใช้

ความหมายการประเมินผล

Worthen et, al. (1987) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง การพิจารณาหรือกำหนดคุณค่าเพื่อตรวจสอบหรือตัดสิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการใช้ดุลพินิจ (judgment) หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกณฑ์ที่กำหนดอาจเป็น เกณฑ์แบบสัมพัทธ์หรืออิงกลุ่มหรือเกณฑ์สัมบูรณ์ก็ได้

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2551) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การ ประเมินผล หมายถึง การนำค่าหรือคะแนนจากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุ เพื่อตัดสินคุณค่า หรือ ตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่า บางครั้งใช้คำว่า การตัดเกรด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า (value judgment) ของสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไป การประเมินต้องอาศัยข้อมูลจากการวัดที่เป็นปรนัย แต่บางครั้งการประเมินต้องอาศัยการสังเคราะห์ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น การประเมินมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลจากการวัด 2) การตีความหมาย และ 3) การตัดสินคุณค่าตามเกณฑ์หรือมาตรฐาน

ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือ อุดมศึกษานั้นสามารถวัดผลแล้วสรุปออกมาเป็นผลสัมฤทธิ์ที่มีค่าเป็นตัวเลข เกรด ค่าเฉลี่ยร้อยละได้ แต่สำหรับเด็กระดับอนุบาลหรือปฐมวัยที่ไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้ การวัดผลการเรียนรู้เป็น ค่าเฉลี่ย ร้อยละจึงเป็นไปได้ยากโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับชั้นปฐมวัยโดย การประเมินพัฒนาการควรร ยึดหลัก ดังนี้

- 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
- 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและไม่ควรใช้แบบทดสอบ

5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กสำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานที่เก็บอย่างมีระบบ

ดังนั้นแนวทางการวัดและประเมินพัฒนาการ ในระดับปฐมวัย คือ การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน ตามแนวทางที่ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดขึ้นในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็ก ต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

#### 2.4.2.5 การนิเทศการศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการนิเทศการศึกษภายในสถานศึกษาซึ่ง ดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตลอดจนบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียน ให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ (อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์, 2559) ซึ่งผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอน และบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคน การนิเทศภายในเป็นเรื่องมีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในยุคที่มีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการนิเทศภายในไว้ในกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากนี้เกณฑ์การประเมิน คุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ยังได้ กำหนดการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจึงต้องเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สงัด อุทรานันท์ (2530) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทำงาน ของผู้บริหารในโรงเรียน ที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2550) ได้ให้ความหมาย ของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนา

หรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน และได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูผู้สอนกับผู้นิเทศก่อนการสังเกตการสอน (Pre-observation Conference) ซึ่งมีขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้นิเทศปรึกษาหารือกับครูผู้สอนเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้
- 2) ขั้นตอนของการตกลงในเรื่องพฤติกรรมที่สังเกตเห็นในห้องเรียน ร่วมกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์พื้นฐาน
- 3) ขั้นตอนของการเลือกเครื่องมือหรือการสร้างเครื่องมือ ในการสังเกตการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation) ผู้นิเทศจะสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ได้ตกลงกันไว้ โดยอาศัยเครื่องมือและเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสังเกตและระบุจุดที่ต้อง แก้ไข และปรับปรุงหรือคงไว้ (Analysis) โดยแบ่งขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ

- 1) การวิเคราะห์จากการสังเกตการณ์สอน โดยผู้นิเทศจะต้องรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย พร้อมทั้งจะนำเสนอให้ครูผู้สอนรับทราบ และแปรผลของข้อมูล จากการสังเกตโดยไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัว
- 2) การร่วมพิจารณาพฤติกรรมที่จะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง จากการวิเคราะห์ผลการสังเกต เพื่อเป็นการร่วมกันวางแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตการณ์สอน (Post observation Conference) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการนิเทศการสอน ก่อนที่จะมีการดำเนินการกระบวนการซ้ำซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ

- 1) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการสังเกตการสอน ในขั้นตอนนี้ผู้นิเทศจะทบทวนข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาในการสอนของครู และวิธีการที่ได้มาของข้อมูล เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลนั้นด้วยตนเอง
- 2) ขั้นตอนพิจารณาวิธีการแก้ปัญหาของครู โดยผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยร่วมกันพิจารณาถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง วิธีการดำเนินการต่าง ๆ ดำเนินการตามกระบวนการนิเทศ



### กิจกรรมการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู

การดำเนินการนิเทศการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายจะต้องจัดกิจกรรมการนิเทศการสอนไปเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากิจกรรม การนิเทศการสอนตามขอบเขตที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (กอบแก้ว ฤมเรศ, 2543)

5.1) การประชุม หมายถึง การนัดหมายบุคลากรในโรงเรียนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน มาร่วมประชุมปรึกษาหารือ หรือ ชี้แจง สังเกต หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเตรียมการด้านต่าง ๆ และความคิดเห็นของบุคลากรให้ได้ข้อสรุปในการปฏิบัติงานเป็นแนวเดียวกัน

5.2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน หมายถึง การจัดให้บุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน มาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน

5.3) การสาธิตการสอน หมายถึง การแสดงวิธีการสอนเป็นตัวอย่างให้ดู โดยผู้สาธิตอาจจะเป็นครูในโรงเรียนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะสาธิตการสอน

5.4) การเยี่ยมชั้นเรียน คือ กิจกรรมที่ผู้บริหารหรือครูคนใดคนหนึ่งไปเยี่ยมชั้นเรียนครูอีกคนหนึ่ง การเยี่ยมชั้นเรียนสามารถทำได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เป็นการพาครูไปเยี่ยมเยียนและสังเกตการสอน ซึ่งครูจะได้เห็นวิธีการสอนและอุปกรณ์ สังเกตการใช้เครื่องมือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงนวัตกรรมการสอนแบบต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ

5.5) การศึกษาดูงาน หมายถึง กิจกรรมการนิเทศซึ่งผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศภายในโรงเรียนพาบุคลากรในโรงเรียนไปศึกษาสภาพความเป็นจริงของสิ่งที่ต้องการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรได้รับประสบการณ์โดยตรง

5.6) การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การรวมกลุ่มครูในโรงเรียนเพื่ออบรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะแล้วยึดปฏิบัติ และนำความรู้ไปใช้เป็นการอบรมที่เน้นความรู้ความ เข้าใจด้าน ทฤษฎี ฝึกปฏิบัติแล้วเน้นนำไปใช้จริง เช่น การอบรมการทำสื่อการสอน การอบรมการเขียนแผนการสอนร่วมกัน เป็นต้น

5.7) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน หรือปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียน โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

จากการศึกษาเรื่องการนิเทศการศึกษา สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยในการพัฒนานั้นจะต้องมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อมและสามารถดำเนินงานตามหน้าที่และภารกิจที่

ได้รับมอบหมายให้ลู่ทางตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา เพิ่มศักยภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถเต็มขีดความสามารถของแต่ละบุคคล อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยในแต่ละโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การประชุม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

### ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์

Certo and Peter (1995 อ้างถึงใน พชนี นนทศักดิ์ และคณะ, 2552) กล่าวถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริหารที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กรหากกระบวนการการบริหารเชิงกลยุทธ์ใน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) หมายถึง การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนภายในขององค์กร และปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสและอุปสรรคซึ่งเป็นเงื่อนไขต่อความสำเร็จขององค์กร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดทิศทางขององค์กร (Establishing of an Organization Direction) หมายถึง การพิจารณาวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อกำหนดพันธกิจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หมายถึง การออกแบบ การเลือกใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อนำไปปฏิบัติ ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติโดยคำนึงถึงโครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 5 การควบคุมเชิงกลยุทธ์ (Strategy Control) หมายถึง การติดตามผล การปฏิบัติงานและประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน

Wehrich (1992, อ้างถึงใน สุมิตร สุวรรณ, 2554) ได้เสนอ แนวทางในการกำหนด กลยุทธ์ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งหลัก (Key internal strength) ใช้อักษรย่อ S

ขั้นตอนที่ 2 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหลัก (Key internal weakness) ใช้อักษรย่อ W

ขั้นตอนที่ 3 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหลัก (Key internal Opportunities) ใช้อักษรย่อ O

ขั้นตอนที่ 4 เขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่ เป็นอุปสรรคหลัก (Key internal Treats) ใช้อักษรย่อ T

Dess and Miller, (1996) และพฤษี ศิริบรรณพิทักษ์ (2552) ได้กล่าวถึง กระบวนการในการบริหารเชิงกลยุทธ์ ว่ามี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หรือการกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ 4) การควบคุมเชิงกลยุทธ์และการประเมินผล

Wheelen and Hunger (2012) ได้ให้ความหมายการบริหารกลยุทธ์ว่า หมายถึง ชุดของการตัดสินใจและการปฏิบัติต่าง ๆ ทางด้านการจัดการซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานในระยะ ยาวขององค์กร ซึ่งองค์ประกอบพื้นฐานของการบริหารเชิงกลยุทธ์มี 4 องค์ประกอบ คือ

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) หมายถึง แรงแผ่นดินต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (E)ternal Environment) และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

2. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หมายถึง การนำข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ จากการกำหนดทิศทางขององค์กร และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในองค์กร มากำหนดเป็นกลยุทธ์ในระดับและรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการประเมิน และคัดเลือกกว่ากลยุทธ์ใด ที่มีความเหมาะสมกับองค์กรมากที่สุด

3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดและคัดเลือกในขั้นตอนที่ 2 มาปฏิบัติเพื่อดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ กระบวนการวางแผนกลยุทธ์จึงเป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนที่เกี่ยวข้องสอดคล้องสัมพันธ์กัน

4. การประเมินและควบคุม (Evaluation and Control) หมายถึง กระบวนการติดตามกิจกรรมและผู้ปฏิบัติงานขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินว่ากิจกรรมนั้น ๆ ได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร การประเมินและควบคุมกลยุทธ์จะเป็นกลไกที่สำคัญที่เป็นเสมือนตัวกลางที่จะเชื่อมโยงองค์กรและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตรวจสอบผลการดำเนินงานกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหากผลแตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนด จะได้พิจารณาปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลต่อไป

Thomas & David (2012) นำเสนอการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้เครื่องมือ สำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีชื่อว่า TOWS Matrix ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ระบบที่ มีการจับคู่ระหว่างภาวะคุกคามและโอกาสจากภายนอกองค์กรกับจุดอ่อนและจุดแข็งภายในองค์กร

ในการวิเคราะห์สถานการณ์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบตารางไขว้ ตามรูปแบบนี้จะเริ่มพิจารณาจาก ภาวะคุกคามก่อน เพราะการวางแผนกลยุทธ์จำเป็นต้องพิจารณาผลของวิกฤตปัญหา และภาวะคุกคาม เป็นอันดับแรก โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดเพื่อ กำหนดเป็นกลยุทธ์ มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นการระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายใน ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอก

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัดซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าวจะทำให้เกิดกลยุทธ์ที่สามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท (Thomas L. W. & David J. H., 2012) ได้แก่

**กลยุทธ์เชิงรุก (So Strategy)** ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อจะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก

**กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)** ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อจะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน

**กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)** ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข

**กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)** ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรับ

#### ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

##### งานวิจัยในต่างประเทศ

Debby และคณะ (2016) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และทักษะภาษาในเด็กปฐมวัย โดยให้ครูผู้สอนและผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4, 5 และ 6 ปี จำนวน 243 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่าน หรือมีปัญหาด้านพัฒนาการทางภาษา ผลการศึกษา พบความสัมพันธ์กันอย่างมากระหว่างความสามารถทางภาษาและทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัย โดยพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องด้านภาษา เป็นเด็กที่มีพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จล่าช้าด้วย

Alicia และคณะ (2017) ได้ทำการวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและความสามารถทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5 ปี จำนวน 119 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีสุดท้ายของการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสองแห่งในเมืองกรานาดา ประเทศสเปน พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดย

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความสามารถทางสังคม ในเด็กปฐมวัย

Michael และคณะ (2017) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและความพร้อมในการเรียนรู้ทางวิชาการของเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จำนวน 1,120 คน โดยให้ครอบครัวของเด็กปฐมวัยที่มีความล่าช้าทางด้านความพร้อมในการเรียนรู้ทางวิชาการเป็นผู้ประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เปรียบเทียบกับผลการประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจากครอบครัวที่มีเด็กปฐมวัยที่มีความพร้อมทางในการเรียนรู้วิชาการ อยู่ในเกณฑ์ปกติ พบว่า พัฒนาการของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่ล่าช้า ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียนรู้ทางวิชาการที่บกพร่องตามไปด้วย

### งานวิจัยภายในประเทศ

พัชรินทร์ สิทธิตัน (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จโดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านแม่เทย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จำนวน 25 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. หลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1)ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2)หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4)โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5)กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6)สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 7)การวัดและประเมินผล ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการหาประสิทธิผลของหลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผลอยู่ที่ 0.7307 2. ผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่าเด็กปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ หลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กมลรัตน์ คนองเดช และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นที่มีต่อทักษะ EF (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อผลิตและหาประสิทธิภาพของสื่อและของเล่นในการพัฒนาทักษะ EF (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนร่วม

พัฒนาวิชาชีพรู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะ EF (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัยระหว่างโรงเรียนในกลุ่มร่วมพัฒนาวิชาชีพรูปฐมวัย เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นพัฒนาทักษะ EF เครื่องมือการวิจัยได้แก่ คู่มือการใช้สื่อและของเล่นพัฒนาทักษะ EF แบบประเมินคุณสมบัติสื่อ และของเล่น แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะ EF และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1. สื่อและของเล่นพัฒนาทักษะ EF (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ ค่า  $E1/E2 = 92.23/93.49$  สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2. หลังการทดลองการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อ และของเล่นพัฒนาทักษะ EF เด็กปฐมวัยในกลุ่มโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพรู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีทักษะ EF (Executive Functions) ไม่แตกต่างกัน และไม่มีความสำคัญทางสถิติ 3. หลังการทดลองการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นพัฒนาทักษะ EF เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 98.11$ )

ภาณุศักร หงษ์ทอง สุวพร เข้มเฮง และพรชูลี ลังกา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง (EXECUTIVE FUNCTION: EF) ของเด็กปฐมวัย โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และเทียบสัดส่วน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเองของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเองของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ S-C-AL-E-S ได้แก่ 1) Staff: ผู้บริหาร ครู พ่อแม่ และผู้ปกครอง 2) Curriculum: หลักสูตรสถานศึกษา 3) Active Learning: การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ 4) Environment: สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) Supervision: การนิเทศ แต่ละองค์ประกอบมีสารสนเทศสำคัญในการบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน และ 3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเองของเด็กปฐมวัยไปใช้ พบว่า มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

จุฬินทิพา นพคุณ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จใน ศตวรรษที่ 21 สำหรับเด็กปฐมวัยผ่านการสอนแบบมอนเตสซอรี ด้วยการศึกษา รวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร พบว่า การสอนแบบมอนเตสซอรีช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือ ปฏิบัติจริงผ่านอุปกรณ์ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ โดยมี “มือ” เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วย ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทำให้เด็กเกิดทักษะต่าง ๆ และมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ จาก ลักษณะของหลักสูตรการสอนแบบมอนเตสซอรีกระบวนการสอนแบบ มอนเตสซอรีที่ให้อิสระกับเด็ก การเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านอุปกรณ์มอนเตสซอรีและสภาพแวดล้อมการสอนแบบ มอนเตสซอรีช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้ครบทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะ พื้นฐาน กลุ่มทักษะกำกับตนเอง และกลุ่มทักษะปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำเพื่อใช้งาน ด้านการยั้งคิด ไตร่ตรองด้านการยืดหยุ่นความคิด ด้านการจดจ่อ ใส่ใจ ด้านการควบคุมอารมณ์ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการริเริ่มและลงมือทำ ด้านการวางแผน จัดระบบดำเนินการและด้านการมุ่งเป้าหมาย

ณชชา ธนสมบุรณ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารอบแนวคิดการบริหารวิชาการ ตามแนวคิดทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาและความถี่จากแบบวิเคราะห์ เอกสารกรอบแนวคิด พบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1 การ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 1.2 การจัดประสบการณ์ 1.3 การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ 1.4 การประเมินพัฒนาการ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดย 2) กรอบแนวคิด ทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1 ความจำเพื่อใช้งาน เป็น ความสามารถของเด็กในการจดจำ และนำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่ผ่านมามีการประมวลผล และไปใช้งานต่อได้ 2.2 การยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นความสามารถของเด็กในการยับยั้งซึ่งใจต่อสิ่งที่มา กระตุ้น 2.3 การยืดหยุ่นความคิด เป็นความสามารถของเด็กในการปรับเปลี่ยนความคิดไปตาม สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป 2.4 การควบคุมอารมณ์ เป็นความสามารถของเด็กในการจัดการอารมณ์ 2.5 การวางแผน และจัดระบบดำเนินการ เป็นความสามารถของเด็กในการกำหนดเป้าหมาย จัดลำดับ วางแผนการทำงาน และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

ดุขฎิ อุปการ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมเสรี ตามแนวคิดเครื่องมือทางปัญญาและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างเอ็กเซ็กคิวทีฟ ฟังก์ชันส์ของเด็กอนุบาล โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำมิตรภาพที่ 214 จังหวัดอุดรธานี จำนวน 35 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 18 คน และ กลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 16 เดือน หลังใช้กระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมเสรีฯ ในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามขั้นตอนการวิจัย พบว่า 1. กระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมเสรีตาม แนวคิดเครื่องมือทางปัญญาและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อ เสริมสร้างเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์

ของเด็กอนุบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมิน โดยมีหลักการ 5 ประการ ได้แก่ 1) พัฒนาการและการเรียนรู้เกิดขึ้นในบริบทของการอยู่ ร่วมกันในสังคม 2) อารมณ์และความสนใจจากภายในที่มีความหมายต่อตัวเด็กส่งผลต่อการเรียนรู้ 3) การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของ อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายและการทำงานของสมองผ่านการลงมือปฏิบัติเกิดเป็นพัฒนาการ 4) กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นโดยความสนใจ จากภายใน มุ่งจุดสนใจ รับรู้ ลงมือปฏิบัติ จดจำ แล้วนำมาจัดระบบสร้างรูปแบบของตนเอง และ 5) ภาษาเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยน ประสบการณ์ภายนอกสู่ความเข้าใจที่เกิดขึ้นภายใน ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชั้นกระตุ้นสมอง 2) ชั้นหยุด คิด ก่อนเล่น 3) ชั้นเล่นร่วมกัน และ 4) ชั้นสะท้อนความสำเร็จ 2. ผลของการใช้กระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมเสรีฯ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ทั้งภาพรวมและราย ด้าน ได้แก่ ความจำขณะทำงาน การยับยั้งชั่งใจ และความยืดหยุ่นทางสติปัญญาของกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ทั้งภาพรวมและรายด้านของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ทั้งภาพรวมและรายด้านระหว่างกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมโดยควบคุมคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีขนาดอิทธิพลมาก

สิริยากร กองทอง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 351 ศูนย์ ผลการวิจัย พบว่า 1) กรอบแนวคิดระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย (1) กรอบแนวคิดระบบการประกันคุณภาพ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2) กรอบแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความจำขณะทำงาน (Working Memory) การยับยั้งความคิด และพฤติกรรม (Inhibitory Control) การเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยนไป (Shift) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และการวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing) 2) ระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการในภาพรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 3) กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ มี 3 กลยุทธ์หลัก 6 กลยุทธ์รอง คือ (1) กลยุทธ์พัฒนาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ (1.1) ร่วมมือทาง



วิชาการระหว่างต้นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการสร้างเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ (1.2) พัฒนาการติดตามกระบวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Process Ongoing) ที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (2) กลยุทธ์ยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ (2.1) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างชาญฉลาด สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการมีส่วนร่วมของปราชญ์ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ (2.2) ยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นศูนย์ต้นแบบที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการพร้อมระดมทุนสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชน แยกเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ในแต่ละพื้นที่ (3) กลยุทธ์พัฒนาการประเมินคุณภาพภายในที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ (3.1) ยกระดับมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดทางสมองด้านการบริหารจัดการให้เป็นมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ และสอดรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. (3.2) ส่งเสริมการประเมินคุณภาพภายในด้านพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัย ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้เป็นไปตามวัยที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multiphase Mixed Methods Research) วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และ 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

#### 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การออกแบบการวิจัย ประกอบด้วย

##### 3.1.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล คือ เอกสารแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย เอกสารแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย และเอกสารแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

##### 3.1.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

3.1.2.1 ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 26,042 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยทั่วประเทศ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 395 แห่ง ในที่นี้ใช้ตารางสำเร็จรูปการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, T., 1973) ที่ความเชื่อมั่น 95%

##### 3.1.2.3 ผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

2) ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย เป็นผู้ให้ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์ จำนวน 6 ท่าน ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ท่าน และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 5 ท่าน เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 1 และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ จำนวน 1 ท่าน ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 1 ท่าน เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2 จากการสนทนากลุ่ม นอกจากนี้ยังมี ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าร่วมในการสนทนากลุ่มได้ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ จำนวน 1 ท่าน ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 1 ท่าน

### 3.1.3 เครื่องมือวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และกรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยส่วนของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล ใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และส่วน แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ( $PNI_{modified}$ )

3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยส่วนของสถานภาพ ผู้ให้ข้อมูล ใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ส่วนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 1 และ 2 ใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

## 3.2 ขั้นตอนการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

การวิจัยขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวคิดจากหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ฐานข้อมูล จากระบบอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยและทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

จากนั้นนำร่างกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยและทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่ได้ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการยอมรับผลการประเมินกรอบไว้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้ประเมินกรอบแนวคิด คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของ ร่างกรอบแนวคิด ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย และผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 5 ท่าน

2) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และกรอบทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

3) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติความถี่ ร้อยละเป็นเกณฑ์ หากผลการวิเคราะห์เกินร้อยละ 80 จะถือว่าเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้ในการวิจัยครั้งนี้

**วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

**ขั้นตอนที่ 2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย

1) **ประชากร** คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 26,042 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

2) **กลุ่มตัวอย่าง** คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยทั่วประเทศ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 395 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ หลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973) ที่ความเชื่อมั่น 95%

ขนาดประชากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 26,042 โรงเรียน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางแล้วได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 โรงเรียน

แบ่งประชากรออกเป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก เมื่อคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยอัตราส่วน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตารางสุ่ม

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย 1 คน รวมโรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 1,185 คน

จำนวนโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามรวม 500 โรงเรียน แยกตามภูมิภาคทั้ง 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ 103 โรงเรียน ภาคใต้ 73 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 221 โรงเรียน และภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก 103 โรงเรียน ตามสัดส่วนของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละภาค

อัตราการส่งแบบสอบถามกลับจากโรงเรียนทั่วประเทศ 293 โรงเรียน แยกตามภูมิภาคทั้ง 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ 64 โรงเรียน ภาคใต้ 43 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 129 โรงเรียน และภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก 57 โรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลการตอบกลับที่สมบูรณ์สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 278 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.38 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ในกรณีนี้มีจำนวน 2 โรงเรียน ที่ไม่ได้ส่งข้อมูลการตอบกลับของผู้อำนวยการสถานศึกษากลับมายังผู้วิจัย เมื่อตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับจากผู้ให้ข้อมูลทั่วประเทศและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีข้อมูลการตอบกลับที่สมบูรณ์สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ มีจำนวน 832 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.22 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังแสดงในตารางที่ 14

**ตารางที่ 14** แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาค และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

ภูมิภาค	โรงเรียน			ผู้ให้ข้อมูล		
	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล	ร้อยละของจำนวนที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล	ร้อยละของจำนวนที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล
ภาคเหนือ	80	58	72.50	240	174	72.50
ภาคใต้	56	41	73.21	168	123	73.21
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	179	124	69.27	537	370	68.90
ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก	80	55	68.75	240	165	68.75
<b>รวม</b>	<b>395</b>	<b>278</b>	<b>70.38</b>	<b>1,185</b>	<b>832</b>	<b>70.22</b>

3) **เครื่องมือ** คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายในในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 5 ข้อหลัก 25 ข้อย่อย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ค่าระดับ ดังนี้

- |                 |   |            |
|-----------------|---|------------|
| ระดับ 5 หมายถึง | ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ | มากที่สุด  |
| ระดับ 4 หมายถึง | ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ | มาก        |
| ระดับ 3 หมายถึง | ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ | ปานกลาง    |
| ระดับ 2 หมายถึง | ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ | น้อย       |
| ระดับ 1 หมายถึง | ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ | น้อยที่สุด |

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกในการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 20 ข้อหลัก 100 ข้อย่อย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ค่าระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ มากที่สุด  
 ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ มาก  
 ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ ปานกลาง  
 ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ น้อย  
 ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด

#### 4) การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1) ศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารวิชาการ การจัดการศึกษาปทุมวิไล และทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4.2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจน ของภาษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนด เกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการบริหารวิชาการโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปทุมวิไล ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- |    |         |   |
|----|---------|---|
| +1 | หมายถึง | ข้อคำถามสอดคล้องวัดได้ตรงตามเนื้อหา             |
| 0  | หมายถึง | ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องวัดได้ตรงตามเนื้อหา  |
| -1 | หมายถึง | ข้อคำถามไม่สอดคล้องไม่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา |

4.4) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
N	หมายถึง	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ดังนี้  
 ถ้า  $IOC < 0.50$  ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์  
 ถ้า  $IOC > 0.50$  ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา ทุกข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ซึ่งบางข้อจะต้องปรับปรุงแก้ไขข้อความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจเครื่องมือวิจัย แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้นมานี้มีความเหมาะสมและ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

4.5) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

4.6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน โดย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.996 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลได้

**5) การเก็บรวบรวมข้อมูล** ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจาก กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี เพื่อประสานงานขอ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ดำเนินการ ติดตามแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แล้วผู้วิจัยจึงดำเนินการติดตามการตอบ แบบสอบถามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและรวบรวมชุดแบบสอบถามเพื่อ ส่งกลับคืนผู้วิจัย

**6) การวิเคราะห์ข้อมูล** วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และใช้สถิติ



ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

6.1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (f) ร้อยละ (%) นำเสนอผล การวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบความเรียง

6.2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลผลตามช่วงคะแนน โดยกำหนดให้แต่ละช่วงคะแนนมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับ มากที่สุด  
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50 - 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับ มาก  
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50 - 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับ ปานกลาง  
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50 - 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับ น้อย  
 ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับ น้อยที่สุด

6.3) สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นั้นมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

**ขั้นตอนที่ 2.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง โดยใช้สูตร Priority Need Index Modified (PN/modified) ใช้แบบปรับปรุงจากสูตรดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวานิช (2558) ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

$PNI_{\text{modified}}$  = ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

I = สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

การประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง หรือการคำนวณหาค่าดัชนี  
Modified Priority Needs Index ( $PNI_{\text{modified}}$ ) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหาร  
วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยนำผลจากการวิเคราะห์ค่าดัชนี  
ความต้องการจำเป็น ดังนี้

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Priority Need Index Modified

( $PNI_{\text{modified}}$ ) มีค่า สูงที่สุด แสดงถึง มีค่าความต้องการจำเป็นอันดับ 1 และเรียงลงมาตามลำดับค่า  
ดัชนีความต้องการจำเป็น

**ขั้นตอนที่ 2.3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหาร  
วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยในแต่ละขั้นตอนมี  
รายละเอียดการวิจัยดังต่อไปนี้**

นำผลข้อมูลความต้องการจำเป็น Priority Need Index Modified ( $PNI_{\text{modified}}$ ) มาทำการ  
วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT) มีเกณฑ์การพิจารณา (พลฤทธิ์ ศิริบรรณ  
พิทักษ์, 2552) ดังนี้

1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) นำข้อมูลที่ได้จาก  
แบบสอบถามมาจัดกลุ่ม ดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  โดยวิธีการนำค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  สูงที่สุด ลบด้วย ค่าดัชนี  
 $PNI_{\text{modified}}$  ต่ำที่สุด ได้ระยะห่างมาจัดกลุ่มค่า  $PNI_{\text{modified}}$  นำมาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีค่า  
ดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  สูง เป็นจุดอ่อน และกลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  ต่ำ เป็นจุดแข็ง

2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาสและภาวะคุกคาม) นำข้อมูลที่ได้จาก  
แบบสอบถามนำมาทำการจัดกลุ่ม ดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  โดยวิธีการนำค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  สูงที่สุด ลบด้วย  
ค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  ต่ำที่สุด ได้ระยะห่างมาจัดกลุ่มค่า  $PNI_{\text{modified}}$  นำมาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่  
มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  สูง เป็นภาวะคุกคาม และกลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{modified}}$  ต่ำ เป็นโอกาส

**วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ  
สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

**ขั้นตอนที่ 3.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อ  
ชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1**

1) นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2.3 มาจัดทำตาราง SWOT Matrix แสดงการ วิเคราะห์  
จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม

2) นำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มา ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ครั้งที่ 1 โดยการใช้ตาราง SWOT Matrix และนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามมาจับคู่ดังต่อไปนี้

2.1) จับคู่จุดแข็ง - โอกาส (SO) เพื่อนำข้อได้เปรียบที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้ตามโอกาสต่าง ๆ ที่มี เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2.2) จับคู่จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีอยู่ในการสร้างประโยชน์และลดภาวะคุกคามภายนอก

2.3) จับคู่จุดอ่อน โอกาส (WO) เพื่อแก้ไขจุดอ่อนภายใน โดยการใช้โอกาสจากภายนอกมาใช้ให้เกิดผลดีต่อองค์กร

2.4) จับคู่จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) เพื่อพยายามลด หรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมถึงหาแนวทางที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมากำหนดเป็น ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

**ขั้นตอนที่ 3.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล**

นำร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ เพื่อประเมิน ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 1 ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

1) ผู้ให้ข้อมูล เลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจงตามความเชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่ม จำนวน 17 ท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์ จำนวน 6 ท่าน

1.2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ท่าน

1.3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 5 ท่าน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับ ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็น เร่งด่วนในการปฏิบัติ  
และมีแนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ

4 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไป ปฏิบัติให้เกิด  
ความสำเร็จ และแนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบ ความสำเร็จ

3 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้จะ ส่งผลดี ไม่ปฏิบัติไม่  
เกิดความเสียหาย และแนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร มีความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติจน  
ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง

2 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถ นำไปปฏิบัติได้ตาม  
สถานการณ์ และแนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร แต่มีความยากลำบากในการ นำไปปฏิบัติ

1 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 มีความเหมาะสมน้อยอาจไม่คุ้มค่าในการ ปฏิบัติ และแนว  
ปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับ ร่างกลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากกลุ่ม  
ภารกิจบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความ  
เหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 โดยประเมินผ่านทางช่องทางออนไลน์

4) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่าง  
กลยุทธ์ ฉบับที่ 1 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูล  
ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถาม  
ดังนี้

4.1) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )

และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผลหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยตามช่วงชั้นดังนี้ (Best, 1977)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.21 - 5.00 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสม/เป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.41 - 4.20 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสม/เป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61 - 3.40 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสม/เป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.81 - 2.60 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสม/เป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.80 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสม/เป็นไปได้น้อยที่สุด

4.2) วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยการถอดเนื้อความจากข้อเสนอแนะวิเคราะห์เนื้อหา และนำมาปรับปรุงพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2

**ขั้นตอนที่ 3.3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2** โดยการจัดสนทนากลุ่มและแบบการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่สามารถเข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้

นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.2 มาปรับปรุงและนำเสนอเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 โดยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2

**1) ผู้ให้ข้อมูล** เลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจงตามความเชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่ม จำนวน 7 ท่าน ดังนี้

- 1.1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ จำนวน 1 ท่าน
- 1.2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน
- 1.3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 1 ท่าน

นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่สามารถเข้าร่วมในการสนทนากลุ่มในวันและเวลาที่นัดหมายได้ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ จำนวน 1 ท่าน ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 1 ท่าน

**2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับ ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็น เร่งด่วนในการปฏิบัติ และมีแนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ

4 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไป ปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ และแนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ

3 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความเหมาะสมปานกลางปฏิบัติได้จะส่งผลดี ไม่ปฏิบัติไม่เกิดความเสียหาย และแนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร มีความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง

2 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์ และแนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร แต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ

1 หมายถึง กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความเหมาะสมน้อยอาจไม่คุ้มค่าในการ ปฏิบัติ และแนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับร่างกลยุทธ์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2

### 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1) ประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน หลังจากได้รับการตอบรับ จึงกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม

3.2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากกลุ่มภารกิจบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ

ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2 ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom ในวันจันทร์ที่ 25 เมษายน พ.ศ.2565 เวลา 09.30 - 11.30 น.

กรณีที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ สามารถแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเพิ่มเติมในภายหลัง ด้วยแบบสอบถามออนไลน์

3.3) นำเสนอ ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2 โดยนำเสนอกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2

#### 4) การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) ผู้ทรงคุณวุฒิใช้แบบประเมินรายบุคคล ในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (ฉบับที่ 2) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.2) วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการสนทนากลุ่ม โดยการถอดเนื้อความจากข้อเสนอแนะ วิเคราะห์เนื้อหา และนำมาปรับปรุง ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 และนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 ที่ได้รับการปรับปรุงหลังจากการสนทนากลุ่ม

**ขั้นตอนที่ 3.4 การปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 และนำเสนอกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับสมบูรณ์**

นำผลที่ได้จากการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว มาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พัฒนาให้ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 มีความสมบูรณ์มากขึ้น และนำเสนอกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 15 แผนการดำเนินการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
<p>1. เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p>	<p>1.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ความถี่ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา</p> <p>1.2 ประเมินความเหมาะสม ร่างกรอบแนวคิดการวิจัย</p> <p><b>ผู้ให้ข้อมูล</b> ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 3 คน และการบริหารวิชาการ 2 คน</p> <p><b>เครื่องมือ</b> แบบประเมินความเหมาะสมของ ร่างกรอบแนวคิด</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ความถี่และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา</p>	<p>ร่างกรอบแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จร่างกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย</p> <p>ความเหมาะสมของ ร่างกรอบแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จและ ร่างกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย</p>
<p>2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตาม</p>	<p>1.3 นำเสนอกรอบแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมจากขั้นตอนที่ 2)</p> <p>2.1 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม</p>	<p>กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p>แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ</p>



วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
<p>แนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p>	<p><b>ผู้ให้ข้อมูล</b> ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา 2 คน ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย 2 คน และด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 1 คน</p> <p><b>เครื่องมือ</b> แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ความถี่ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา</p> <p>2.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p><b>ประชากร</b> โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี</p> <p><b>กลุ่มตัวอย่าง</b> โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 395 แห่ง</p> <p><b>ผู้ให้ข้อมูล</b> ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย 1 คน</p> <p><b>เครื่องมือ</b> แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p>	<p>โรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p>สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดที่ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p>

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
	<p>2.3 วิเคราะห์และจัดลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>modified</sub>) ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>modified</sub>)</p>	<p>ค่าความต้องการจำเป็นและลำดับความสำคัญของค่า PNI<sub>modified</sub></p>
	<p>2.4 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ความสูง-ต่ำของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>modified</sub>)</p>	<p>จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p>
<p>3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</p>	<p>3.1 จัดทำ SWOT Analysis</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม และลำดับความต้องการจำเป็นของ PNI<sub>modified</sub></p> <p>3.2 จัดทำ TOWS Matrix โดยการจัดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ตาราง SWOT Analysis</p>	<p>ตาราง SWOT Analysis</p> <p>ตาราง TOWS Matrix</p>
	<p>3.3 จัดทำ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ตาราง TOWS Matrix</p>	<p>ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p>

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
	<p>3.4 ประเมิน ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p> <p><b>ผู้ให้ข้อมูล</b> ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน ได้แก่</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ 6 คน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย 6 คน (รวมตัวแทนครู 2 คน) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 5 คน</p> <p><b>เครื่องมือ</b> แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p> <p><b>การเก็บข้อมูล</b> ส่งแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรายบุคคล</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา</p>	<p>ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p>
	<p>3.5 จัดทำ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1</p>	<p>ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2</p>

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
	<p>3.6 ประเมิน ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 โดยการสนทนากลุ่มและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2</p> <p><b>ผู้ให้ข้อมูล</b> ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ได้แก่</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ จำนวน 2 คน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2 คน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จำนวน 8 คน</p> <p><b>เครื่องมือ</b> แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2</p> <p><b>การเก็บข้อมูล</b> การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p><b>สถิติที่ใช้</b> การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบประเมิน</p>	<p>ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2</p>

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
	<p>3.7 นำเสนอกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสองเพื่อชีวิตที่สำคัญ ฉบับสมบูรณ์</p> <p><b>แหล่งข้อมูล</b> ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสองเพื่อชีวิตที่สำคัญ ฉบับที่ 2</p>	<p>กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดที่ทักษะสองเพื่อชีวิตที่สำคัญ ฉบับสมบูรณ์</p>



## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบวิจัยผสมวิธีพาหุระยะ (Multiphase Mixed Method Design) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้ประชากร คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย 1 คน รวมโรงเรียนละ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์ฯ ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

4.2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

4.3. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

4.3.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

4.3.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล

4.3.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็น ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2

4.3.4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 โดยการสนทนากลุ่ม

4.3.5 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 และจัดทำกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จฉบับสมบูรณ์

**4.1 ผลการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล และทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ** โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลกรอบแนวคิดการวิจัยดังตารางที่ 16 – 17

**ตารางที่ 16** ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล กรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และกรอบแนวคิดพัฒนากลยุทธ์

กรอบแนวคิด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)		
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	ไม่เหมาะสม
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
<b>แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล</b>			
1.1 การพัฒนาหลักสูตร	5	0	0
1.2 การจัดการเรียนการสอน	5	0	0
1.3 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	5	0	0
1.4 การวัดและประเมินพัฒนาการ	5	0	0
1.5 การนิเทศการศึกษา	5	0	0
<b>แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</b>			
2.1 ความจำขณะใช้งาน	5	0	0
2.2 การยั้งคิดไตร่ตรอง	5	0	0
2.3 การยืดหยุ่นทางความคิด	5	0	0
2.4 การควบคุมอารมณ์	5	0	0
2.5 การวางแผนและการจัดการ	5	0	0

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และการพัฒนากลยุทธ์ มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 100 2) การจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 100 4) การวัดและประเมินพัฒนาการ คิดเป็นร้อยละ 100 และ 5) การนิเทศการศึกษา คิดเป็นร้อยละ

100 โดยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มทฤษฎีการเรียนรู้และพัฒนาการ เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือสร้างสรรค์ และใช้เชื่อมกับกรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งอาจแยกเป็น องค์ประกอบที่ 6 หรือเพิ่มในนิยามศัพท์ของการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ หรือการวัดและประเมินพัฒนาการ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรายข้อย่อย ดังนี้

ข้อ 1.1 การพัฒนาหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี

ข้อ 1.2 การจัดการเรียนการสอน ควรปรับเป็น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และคำว่า กิจกรรมความคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในนิยามศัพท์ ควรใช้คำว่า กิจกรรมการคิดและ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ข้อ 1.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ควรปรับเป็น การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่ง เรียนรู้

ข้อ 1.4 การวัดและประเมินผล ควรปรับเป็น การวัดและประเมินพัฒนาการ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม ประกอบด้วย 1) ความจำขณะใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 100 2) การ ยังกดไตร่ตรอง คิดเป็นร้อยละ 100 3) การยืดหยุ่นทางความคิด คิดเป็นร้อยละ 100 4) การควบคุม อารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และ 5) การวางแผนและการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีข้อเสนอแนะ ให้เพิ่มเติมปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยยับยั้งการทำงานของสมองส่วนหน้า (PFC: Prefrontal Cortex) และพัฒนาการของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ที่ ครอบคลุมในขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรายข้อย่อย คือ

ข้อ 2.1 ปรับปรุงคำนิยามให้ความหมายครอบคลุมถึง การจำและประมวลผลในขณะเดียวกัน ด้วย

#### 4.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตาม แนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายใน



4.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

#### 4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน ประเภทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

สถานภาพ	ผู้ให้ข้อมูล		ผู้อำนวยการโรงเรียน (n=278)		รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน (n=277)		ครูปฐมวัย (n=277)		รวม (N=832)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<b>เพศ</b>										
ชาย	164	58.99	52	18.77	12	4.33	228	27.40		
หญิง	114	41.01	225	81.23	265	95.67	604	72.60		
<b>อายุ</b>										
น้อยกว่า 30 ปี	8	2.88	48	17.33	76	27.44	132	15.87		
31-40 ปี	45	16.19	60	21.66	67	24.19	172	20.67		
41-50 ปี	86	30.94	62	22.38	91	32.85	239	28.73		
มากกว่า 50 ปี	139	50.00	107	38.63	43	15.52	289	34.74		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>										
ปริญญาตรี	43	15.47	152	54.87	205	74.01	400	48.08		
ปริญญาโท	199	71.58	118	42.60	65	23.47	382	45.91		
ปริญญาเอก	32	11.51	7	2.53	0	0.00	39	4.69		
อื่นๆ	4	1.44	0	0.00	7	2.53	11	1.32		

สถานภาพ	ผู้ให้ข้อมูล	ผู้อำนวยการ โรงเรียน (n=278)		รอง ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้า งานวิชาการ โรงเรียน (n=277)		ครูปฐมวัย (n=277)		รวม (N=832)	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<b>ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน</b>									
	น้อยกว่า 10 ปี	92	33.09	79	28.52	145	52.35	316	37.98
	11-19 ปี	75	26.98	74	26.71	86	31.05	235	28.25
	20 ปี ขึ้นไป	111	39.93	124	44.77	46	16.61	281	33.77
<b>ประเภทของโรงเรียน</b>									
	โรงเรียนประถมศึกษา	203	73.02	201	72.56	205	74.01	609	73.20
	โรงเรียนขยายโอกาส	75	26.98	76	27.44	72	25.99	223	26.80
<b>ขนาดของโรงเรียน</b>									
	โรงเรียนขนาดเล็ก	181	65.11	181	65.34	182	65.70	544	65.38
	โรงเรียนขนาดกลาง	54	19.42	54	19.49	51	18.41	159	19.11
	โรงเรียนขนาดใหญ่	24	8.63	24	8.66	26	9.39	74	8.89
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	19	6.83	18	6.50	18	6.50	55	6.61

จากตารางที่ 17 พบว่าจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 832 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.74 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.08 มีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.98 ปฏิบัติงานในโรงเรียนประเภทประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.20 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 75.38 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่ากลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 278 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.99 ครึ่งหนึ่งของผู้อำนวยการมีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีการระดับศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 71.58 มีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.93 ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.02 และเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 65.11 กลุ่มรองผู้อำนวยการหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนจำนวน 277 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.23 อายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.63 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 54.87 มีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 20 ปี

คิดเป็นร้อยละ 44.77 ปฏิบัติงานในโรงเรียนประเภทประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.56 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 65.34 กลุ่มครูปฐมวัยจำนวน 277 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 95.67 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.85 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.01 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.35 ปฏิบัติงานในโรงเรียนประเภทประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 74.01 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 65.70

4.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

นำเสนอสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยการนำเสนอ การวิเคราะห์ในระดับภาพรวม และการวิเคราะห์รายด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

**ตารางที่ 18** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.81	0.716	มาก	4.59	0.529	มากที่สุด	0.205	2
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.98	0.700	มาก	4.66	0.494	มากที่สุด	0.171	5
3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.79	0.773	มาก	4.60	0.534	มากที่สุด	0.214	1
4. การวัดและประเมินพัฒนาการ	3.94	0.749	มาก	4.64	0.537	มากที่สุด	0.178	3
5. การนิเทศการศึกษา	3.95	0.743	มาก	4.62	0.546	มากที่สุด	0.170	4
<b>รวม</b>	<b>3.89</b>	<b>0.649</b>	<b>มาก</b>	<b>4.62</b>	<b>0.471</b>	<b>มากที่สุด</b>		

จากตารางที่ 18 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.89, S.D. = 0.649) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.700) รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา ( $\bar{X}$  = 3.95, S.D. = 0.743) และการวัดและประเมินพัฒนาการ ( $\bar{X}$  = 3.94, S.D. = 0.749) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ( $\bar{X}$  = 3.79, S.D. = 0.773)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.62, S.D. = 0.471) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ( $\bar{X}$  = 4.66, S.D. = 0.494) รองลงมา คือ การวัดและประเมินพัฒนาการ ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. = 0.537) และการนิเทศการศึกษา ( $\bar{X}$  = 4.62, S.D. = 0.546) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ( $\bar{X}$  = 4.59, S.D. = 0.529)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.214) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.205) และการวัดและประเมินพัฒนาการ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.178) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.171)

**ตารางที่ 19** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวม จำแนกตามองค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

องค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.89	0.645	มาก	4.62	0.476	มากที่สุด	0.188	3
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.85	0.675	มาก	4.60	0.496	มากที่สุด	0.195	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.87	0.673	มาก	4.62	0.487	มากที่สุด	0.194	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.93	0.692	มาก	4.64	0.483	มากที่สุด	0.181	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.94	0.693	มาก	4.64	0.479	มากที่สุด	0.178	5

องค์ประกอบของทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
รวม	3.90	0.648	มาก	4.62	0.470	มากที่สุด		

จากตารางที่ 19 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$ = 3.90, S.D.= 0.648) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$ = 3.94, S.D.= 0.693) รองลงมา คือ ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}$ = 3.93, S.D.= 0.692) และด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}$ = 3.89, S.D.= 0.645) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}$ = 3.85, S.D.= 0.675)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$ = 4.62, S.D.= 0.470) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ด้าน คือ ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}$ = 4.64, S.D.= 0.483) และด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$ = 4.64, S.D.= 0.479) รองลงมา คือ ด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}$ = 4.62, S.D.= 0.476) และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$ = 4.62, S.D.= 0.487) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}$ = 4.60, S.D.= 0.496)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (PNI<sub>modified</sub>= 0.195) รองลงมาคือ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (PNI<sub>modified</sub>= 0.194) และด้านความจำขณะใช้งาน (PNI<sub>modified</sub>= 0.188) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผนและการจัดการ (PNI<sub>modified</sub>= 0.178)

**ตารางที่ 20** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.73	0.807	มาก	4.56	0.592	มากที่สุด	0.223	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.74	0.782	มาก	4.55	0.614	มากที่สุด	0.217	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.80	0.802	มาก	4.57	0.589	มากที่สุด	0.203	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.90	0.817	มาก	4.63	0.575	มากที่สุด	0.187	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.88	0.835	มาก	4.63	0.577	มากที่สุด	0.193	4
<b>รวม</b>	<b>3.81</b>	<b>0.716</b>	<b>มาก</b>	<b>4.59</b>	<b>0.529</b>	<b>มากที่สุด</b>		

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.81, S.D. = 0.716) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.90, S.D. = 0.817) รองลงมาคือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.88, S.D. = 0.835) และโรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.80, S.D. = 0.802) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.73, S.D. = 0.807)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.59$ , S.D.= 0.529) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สุดจำนวน 2 ข้อ คือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.63$ , S.D.= 0.577) และโรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.63$ , S.D.= 0.575) รองลงมาคือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.57$ , S.D.= 0.589) และโรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.56$ , S.D.= 0.592) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.55$ , S.D.= 0.614)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{modified}}=0.223$ ) รองลงมาคือ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}}=0.217$ ) และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}}=0.212$ ) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}}=0.187$ )

**ตารางที่ 21** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PN <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.98	0.770	มาก	4.67	0.535	มากที่สุด	0.173	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.93	0.793	มาก	4.64	0.560	มากที่สุด	0.181	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.98	0.746	มาก	4.64	0.539	มากที่สุด	0.166	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	4.01	0.784	มาก	4.66	0.555	มากที่สุด	0.162	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	4.02	0.786	มาก	4.69	0.518	มากที่สุด	0.167	3
<b>รวม</b>	3.98	0.700	มาก	4.66	0.494	มากที่สุด		

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.700) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.02, S.D. = 0.786) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.01, S.D. = 0.784) และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งานอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.770) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.746) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวัน



เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการ  
 ยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.93, S.D. = 0.793)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่  
 สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก  
 ที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.66, S.D. = 0.494) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน  
 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้าน  
 ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมาก  
 ที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.69, S.D. = 0.518) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริม  
 พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้  
 งาน อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.67, S.D. = 0.535) และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อ  
 ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการ  
 ควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.66, S.D. = 0.555) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด  
 คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา  
 อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. =  
 0.560) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. = 0.539)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด  
 ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดประสบการณ์การ  
 เรียนรู้ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}}$  =  
 0.181) รองลงมาคือ ด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.171) และด้านการวางแผนและการ  
 จัดการ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.167) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการควบคุม  
 อารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.162)

**ตารางที่ 22** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.79	0.837	มาก	4.58	0.578	มากที่สุด	0.208	4
2. ด้านการยังคิดไตร่ตรอง	3.77	0.824	มาก	4.57	0.599	มากที่สุด	0.212	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.78	0.840	มาก	4.55	0.593	มากที่สุด	0.204	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.79	0.863	มาก	4.61	0.572	มากที่สุด	0.216	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.82	0.866	มาก	4.63	0.572	มากที่สุด	0.212	2
<b>รวม</b>	3.79	0.773	มาก	4.59	0.534	มากที่สุด		

จากตารางที่ 22 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.79, S.D. = 0.773) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.82, S.D. = 0.866) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านความจำเป็นใช้งานอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.79, S.D. = 0.837) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}$  = 3.79, S.D. = 0.863) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ตามองค์ประกอบด้านการยังคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.78, S.D. = 0.824) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 3.78, S.D. = 0.840)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.59, S.D. = 0.534) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.63, S.D. = 0.572) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.61, S.D. = 0.572) และโรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านความจำเพาะใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.58, S.D. = 0.578) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 4.55, S.D. = 0.593)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.216$ ) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.212$ ) และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}} = 0.209$ ) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}} = 0.204$ )

**ตารางที่ 23** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ

การวัดและประเมินพัฒนาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.98	0.785	มาก	4.65	0.559	มากที่สุด	0.168	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.89	0.834	มาก	4.63	0.579	มากที่สุด	0.190	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.91	0.823	มาก	4.64	0.560	มากที่สุด	0.187	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.96	0.802	มาก	4.65	0.563	มากที่สุด	0.174	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.98	0.815	มาก	4.63	0.578	มากที่สุด	0.163	5
<b>รวม</b>	3.94	0.749	มาก	4.64	0.537	มากที่สุด		

จากตารางที่ 23 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.94, S.D. = 0.7749) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.866) และโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.785) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.96, S.D. = 0.802) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.89, S.D. = 0.834)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. = 0.537) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.65, S.D. = 0.559) เช่นเดียวกับโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.65, S.D. = 0.563) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. = 0.560) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.63, S.D. = 0.579) และโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.63, S.D. = 0.579) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}} = 0.190$ ) รองลงมาคือ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}} = 0.187$ ) และด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.177$ ) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.163$ )

**ตารางที่ 24** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.95	0.779	มาก	4.61	0.58	มากที่สุด	0.167	4
2. ด้านการยังคิดไตร่ตรอง	3.91	0.788	มาก	4.60	0.590	มากที่สุด	0.176	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.92	0.802	มาก	4.63	0.574	มากที่สุด	0.181	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.99	0.797	มาก	4.66	0.562	มากที่สุด	0.168	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.98	0.817	มาก	4.62	0.590	มากที่สุด	0.161	5
<b>รวม</b>	3.95	0.743	มาก	4.62	0.546	มากที่สุด		

จากตารางที่ 24 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.94, S.D. = 0.7749) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.99, S.D. = 0.797) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$  = 3.98, S.D. = 0.817) และโรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}$  = 3.95, S.D. = 0.779) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือ

ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 3.91, S.D.= 0.788$ )

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}= 4.62, S.D.= 0.546$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}= 4.66, S.D.= 0.562$ ) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการยึดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}= 4.63, S.D.= 0.574$ ) และโรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}= 4.62, S.D.= 0.590$ ) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}= 4.60, S.D.= 0.590$ )

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการยึดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}}= 0.181$ ) รองลงมาคือ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}}= 0.176$ ) และด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}}= 0.168$ ) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}}= 0.161$ )

#### 4.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

นำเสนอสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอการวิเคราะห์ในระดับภาพรวม และการวิเคราะห์รายด้าน ดังมีรายละเอียดดังนี้

**ตารางที่ 25** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในภาพรวม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. การเมืองและนโยบายของรัฐ	3.12	0.616	ปานกลาง	4.43	0.657	มาก	0.420	1
2. สภาพเศรษฐกิจ	3.00	0.596	ปานกลาง	4.25	0.656	มาก	0.417	2
3. สภาพสังคม	3.07	0.624	ปานกลาง	4.26	0.620	มาก	0.388	4
4. เทคโนโลยี	3.23	0.632	ปานกลาง	4.50	0.603	มากที่สุด	0.393	3
<b>รวม</b>	3.11	0.549	ปานกลาง	4.36	0.600	มาก		

จากตารางที่ 25 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.11$ , S.D.= 0.549) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เทคโนโลยี ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.632) รองลงมาคือ การเมืองและนโยบายของรัฐ ( $\bar{X}=3.12$ , S.D.= 0.616) และสภาพสังคม ( $\bar{X}=3.07$ , S.D.= 0.624) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจ ( $\bar{X}=3.00$ , S.D.= 0.596)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.36$ , S.D.= 0.600) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เทคโนโลยี ( $\bar{X}=4.50$ , S.D.= 0.603) รองลงมาคือ การเมืองและนโยบายของรัฐ ( $\bar{X}=4.43$ , S.D.= 0.657) และสภาพสังคม ( $\bar{X}=4.26$ , S.D.= 0.620) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจ ( $\bar{X}=4.25$ , S.D.= 0.656)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ การเมืองและนโยบายของรัฐ (PNI<sub>modified</sub>= 0.420)



รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.417$ ) และเทคโนโลยี ( $PNI_{\text{modified}} = 0.393$ ) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สภาพสังคม ( $PNI_{\text{modified}} = 0.388$ )

ตารางที่ 26 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบาย ของรัฐ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{\text{Modified}}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
<b>การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.00	0.841	ปาน กลาง	4.41	0.718	มาก	0.470	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.11	0.809	ปาน กลาง	4.43	0.726	มาก	0.424	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด	3.06	0.880	ปาน กลาง	4.42	0.730	มาก	0.444	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.08	0.817	ปาน กลาง	4.45	0.716	มาก	0.445	3
5. ด้านการวางแผนและการ จัดการ	3.04	0.872	ปาน กลาง	4.46	0.698	มาก	0.467	2
<b>รวม</b>	3.06	0.703	ปาน กลาง	4.43	0.686	มาก	0.448	
<b>การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.13	0.827	ปาน กลาง	4.45	0.697	มาก	0.422	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.09	1.04	ปาน กลาง	4.46	0.705	มาก	0.443	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด	3.07	0.852	ปาน กลาง	4.46	0.712	มาก	0.453	2

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบาย ของรัฐ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
4. ด้านการควบคุมอาชญากรรม	3.07	0.822	ปาน กลาง	4.45	0.712	มาก	0.450	3
5. ด้านการวางแผนและการ จัดการ	3.05	0.882	ปาน กลาง	4.47	0.710	มาก	0.466	1
<b>รวม</b>	3.08	0.769	ปาน กลาง	4.46	0.678	มาก	0.445	
<b>การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวัย เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.20	0.797	ปาน กลาง	4.47	0.727	มาก	0.397	4
2. ด้านการยังคิดได้ตรง	3.19	1.016	ปาน กลาง	4.48	0.700	มาก	0.404	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด	3.16	0.781	ปาน กลาง	4.41	0.724	มาก	0.396	5
4. ด้านการควบคุมอาชญากรรม	3.16	0.781	ปาน กลาง	4.43	0.731	มาก	0.402	3
5. ด้านการวางแผนและการ จัดการ	3.09	0.865	ปาน กลาง	4.46	0.725	มาก	0.443	1
<b>รวม</b>	3.16	0.699	ปาน กลาง	4.44	0.688	มาก	0.405	
<b>การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปทุมวัย เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.16	0.746	ปาน กลาง	4.41	0.799	มาก	0.396	5
2. ด้านการยังคิดได้ตรง	3.12	0.770	ปาน กลาง	4.40	0.804	มาก	0.410	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด	3.15	0.762	ปาน กลาง	4.41	0.786	มาก	0.400	4

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบาย ของรัฐ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
4. ด้านการควบคุมอาชญากรรม	3.15	0.796	ปาน กลาง	4.42	0.794	มาก	0.403	3
5. ด้านการวางแผนและการ จัดการ	3.13	0.794	ปาน กลาง	4.42	0.808	มาก	0.412	1
<b>รวม</b>	3.14	0.682	ปาน กลาง	4.41	0.777	มาก	0.404	
<b>การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.11	0.776	ปาน กลาง	4.37	0.785	มาก	0.402	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.13	0.786	ปาน กลาง	4.39	0.761	มาก	0.403	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด	3.15	0.775	ปาน กลาง	4.39	0.760	มาก	0.394	3
4. ด้านการควบคุมอาชญากรรม	3.26	0.756	ปาน กลาง	4.41	0.754	มาก	0.353	5
5. ด้านการวางแผนและการ จัดการ	3.21	0.780	ปาน กลาง	4.41	0.748	มาก	0.374	4
<b>รวม</b>	3.18	0.672	ปาน กลาง	4.39	0.732	มาก	0.381	
<b>รวมด้านการเมือง และนโยบายของรัฐ</b>	<b>3.12</b>	<b>0.616</b>	<b>ปาน กลาง</b>	<b>4.43</b>	<b>0.657</b>	<b>มาก</b>		

จากตารางที่ 26 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.12$ , S.D.= 0.616) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.26$ , S.D.= 0.752) รองลงมาคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของ

การศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.21$ , S.D.= 0.780) และการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.20$ , S.D.= 0.797) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.00$ , S.D.= 0.841)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.43$ , S.D.= 0.657) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.48$ , S.D.= 0.700) รองลงมาคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}= 4.47$ , S.D.= 0.710) และการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}= 4.47$ , S.D.= 0.727) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.598) การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.705) การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.712) และการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.725) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}= 4.37$ , S.D.= 0.785)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความ

ต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{modified}} = 0.470$ ) รองลงมาคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.467$ ) และการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.466$ ) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.353$ )

**ตารางที่ 27** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sub>Modified</sub>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.08	0.795	ปานกลาง	4.40	0.765	มาก	0.429	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.06	0.786	ปานกลาง	4.41	0.79	มาก	0.441	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.07	0.816	ปานกลาง	4.39	0.833	มาก	0.430	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.09	0.802	ปานกลาง	4.40	0.811	มาก	0.424	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.06	0.782	ปานกลาง	4.40	0.802	มาก	0.438	2
<b>รวม</b>	<b>3.07</b>	<b>0.796</b>	<b>ปานกลาง</b>	<b>4.40</b>	<b>0.800</b>	<b>มาก</b>	<b>0.432</b>	
<b>สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.11	0.810	ปานกลาง	4.43	0.782	มาก	0.424	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.06	0.813	ปานกลาง	4.44	0.776	มาก	0.451	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.02	0.806	ปานกลาง	4.42	0.814	มาก	0.464	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.07	0.794	ปานกลาง	4.43	0.802	มาก	0.443	3

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.10	0.836	ปานกลาง	4.45	0.783	มาก	0.435	4
<b>รวม</b>	3.07	0.738	ปานกลาง	4.43	0.771	มาก	0.443	
<b>สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.19	0.749	ปานกลาง	4.43	0.763	มาก	0.389	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.21	0.752	ปานกลาง	4.42	0.751	มาก	0.377	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.12	0.788	ปานกลาง	4.46	0.736	มาก	0.429	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.12	0.816	ปานกลาง	4.49	0.726	มาก	0.439	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.08	0.785	ปานกลาง	4.30	0.719	มาก	0.396	3
<b>รวม</b>	3.14	0.679	ปานกลาง	4.42	0.696	มาก	0.406	
<b>สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.16	0.729	ปานกลาง	4.42	0.752	มาก	0.399	3
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.17	0.714	ปานกลาง	4.42	0.726	มาก	0.394	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.18	0.732	ปานกลาง	4.44	0.721	มาก	0.396	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.16	0.793	ปานกลาง	4.46	0.711	มาก	0.411	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.12	0.775	ปานกลาง	4.45	0.711	มาก	0.426	1
<b>รวม</b>	3.16	0.673	ปานกลาง	4.44	0.698	มาก	0.405	
<b>สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	3.13	0.744	ปานกลาง	4.40	0.748	มาก	0.406	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.07	0.705	ปานกลาง	4.40	0.742	มาก	0.433	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.16	0.756	ปานกลาง	4.40	0.749	มาก	0.392	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.28	0.737	ปานกลาง	4.42	0.743	มาก	0.348	5

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.23	0.714	ปานกลาง	4.45	0.736	มาก	0.378	4
รวม	3.17	0.628	ปานกลาง	4.41	0.717	มาก	0.391	
รวมด้านสภาพเศรษฐกิจ	3.00	0.596	ปานกลาง	4.25	0.656	มาก		

จากตารางที่ 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.00$ , S.D.= 0.596) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.28$ , S.D.= 0.733) รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.714) และสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.21$ , S.D.= 0.752) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.02$ , S.D.= 0.806)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.25$ , S.D.= 0.656) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.49$ , S.D.= 0.726) รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.736) และสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.711) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนา

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$  = 4.45, S.D. = 0.783) และสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$  = 4.45, S.D. = 0.711) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$  = 4.30, S.D. = 0.719)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.464) รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.451) และสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.443) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}}$  = 0.348)

**ตารางที่ 28** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{\text{Modified}}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.11	0.741	ปานกลาง	4.39	0.735	มาก	0.412	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.16	0.756	ปานกลาง	4.42	0.730	มาก	0.399	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.14	0.758	ปานกลาง	4.44	0.732	มาก	0.414	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.23	0.800	ปานกลาง	4.46	0.714	มาก	0.381	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.20	0.79	ปานกลาง	4.41	0.731	มาก	0.378	5



สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
รวม	3.17	0.676	ปานกลาง	4.42	0.702	มาก	0.396	
<b>สภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.21	0.788	ปานกลาง	4.44	0.726	มาก	0.383	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.21	0.810	ปานกลาง	4.45	0.722	มาก	0.386	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.20	0.823	ปานกลาง	4.45	0.707	มาก	0.391	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.16	0.806	ปานกลาง	4.46	0.687	มาก	0.411	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.18	0.794	ปานกลาง	4.46	0.698	มาก	0.403	2
รวม	3.19	0.732	ปานกลาง	4.45	0.676	มาก	0.395	
<b>สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.22	0.781	ปานกลาง	4.44	0.696	มาก	0.379	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.22	0.756	ปานกลาง	4.46	0.687	มาก	0.385	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.18	0.787	ปานกลาง	4.46	0.701	มาก	0.403	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.20	0.781	ปานกลาง	4.47	0.712	มาก	0.397	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.23	0.742	ปานกลาง	4.45	0.680	มาก	0.378	5
รวม	3.21	0.687	ปานกลาง	4.46	0.665	มาก	0.388	
<b>สภาพสังคมเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.19	0.768	ปานกลาง	4.42	0.726	มาก	0.386	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.21	0.755	ปานกลาง	4.41	0.724	มาก	0.374	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.22	0.765	ปานกลาง	4.42	0.726	มาก	0.373	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.18	0.800	ปานกลาง	4.45	0.706	มาก	0.399	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.23	0.746	ปานกลาง	4.45	0.721	มาก	0.378	3
รวม	3.21	0.698	ปานกลาง	4.43	0.692	มาก	0.382	

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำเพาะใช้งาน	3.20	0.775	ปานกลาง	4.41	0.735	มาก	0.378	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.19	0.786	ปานกลาง	4.39	0.748	มาก	0.376	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.23	0.762	ปานกลาง	4.39	0.735	มาก	0.359	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.31	0.792	ปานกลาง	4.43	0.726	มาก	0.338	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.30	0.771	ปานกลาง	4.41	0.736	มาก	0.336	5
<b>รวม</b>	3.25	0.692	ปานกลาง	4.41	0.709	มาก	0.357	
<b>รวมด้านสภาพสังคม</b>	<b>3.07</b>	<b>0.624</b>	<b>ปานกลาง</b>	<b>4.26</b>	<b>0.620</b>	<b>มาก</b>		

จากตารางที่ 28 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.07$ , S.D.= 0.624) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}=3.31$ , S.D.= 0.792) รองลงมาคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.30$ , S.D.= 0.771) และสภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.800) สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.742) สภาพสังคมเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.746) และสภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนา

หลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.11$ , S.D.= 0.741)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพสังคม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.26$ , S.D.= 0.620) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}= 4.47$ , S.D.= 0.712) รองลงมาคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.714) สภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.687) สภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.698) สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.687) และสภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}= 4.46$ , S.D.= 0.701) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}= 4.39$ , S.D.= 0.735) สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}= 4.39$ , S.D.= 0.748) และสภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}= 4.39$ , S.D.= 0.735) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคมพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}}= 0.414$ ) รองลงมาคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{modified}}= 0.412$ ) และสภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุม

อารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.412$ ) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.336$ )

**ตารางที่ 29** สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{\text{Modified}}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
<b>เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.18	0.851	ปานกลาง	4.63	0.504	มากที่สุด	0.456	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.23	0.851	ปานกลาง	4.63	0.536	มากที่สุด	0.433	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.27	0.864	ปานกลาง	4.61	0.560	มากที่สุด	0.410	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.26	0.841	ปานกลาง	4.54	0.639	มากที่สุด	0.396	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.25	0.844	ปานกลาง	4.53	0.650	มากที่สุด	0.394	5
<b>รวม</b>	3.24	0.744	ปานกลาง	4.59	0.468	มากที่สุด	0.418	
<b>เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.01	0.797	ปานกลาง	4.51	0.636	มากที่สุด	0.498	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.02	0.793	ปานกลาง	4.50	0.662	มากที่สุด	0.490	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.09	0.840	ปานกลาง	4.51	0.662	มากที่สุด	0.460	5

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.09	0.850	ปานกลาง	4.64	0.537	มากที่สุด	0.502	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.12	0.821	ปานกลาง	4.61	0.563	มากที่สุด	0.478	4
<b>รวม</b>	3.06	0.674	ปานกลาง	4.55	0.530	มากที่สุด	0.485	
<b>เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.21	0.778	ปานกลาง	4.53	0.646	มากที่สุด	0.411	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.22	0.788	ปานกลาง	4.52	0.643	มากที่สุด	0.404	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.14	0.829	ปานกลาง	4.52	0.663	มากที่สุด	0.439	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.14	0.823	ปานกลาง	4.50	0.660	มากที่สุด	0.433	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.20	0.805	ปานกลาง	4.52	0.656	มากที่สุด	0.413	3
<b>รวม</b>	3.18	0.669	ปานกลาง	4.52	0.622	มากที่สุด	0.411	
<b>เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.24	0.773	ปานกลาง	4.49	0.667	มาก	0.386	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.28	0.752	ปานกลาง	4.48	0.672	มาก	0.366	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	3.25	0.804	ปานกลาง	4.48	0.692	มาก	0.378	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.23	0.839	ปานกลาง	4.49	0.674	มาก	0.390	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.27	0.783	ปานกลาง	4.49	0.688	มาก	0.373	4

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI <sup>Modified</sup>	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
รวม	3.25	0.718	ปานกลาง	4.49	0.654	มาก	0.379	
<b>เทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>								
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	3.29	0.764	ปานกลาง	4.47	0.663	มาก	0.359	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	3.22	0.797	ปานกลาง	4.47	0.666	มาก	0.388	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	2.98	0.569	ปานกลาง	4.47	0.686	มาก	0.500	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	3.09	0.637	ปานกลาง	4.48	0.683	มาก	0.450	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.09	0.526	ปานกลาง	4.47	0.690	มาก	0.447	3
รวม	3.13	0.454	ปานกลาง	4.47	0.649	มาก	0.427	
<b>รวมด้านเทคโนโลยี</b>	<b>3.23</b>	<b>0.632</b>	<b>ปานกลาง</b>	<b>4.50</b>	<b>0.603</b>	<b>มากที่สุด</b>		

จากตารางที่ 29 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.632) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.29$ , S.D.= 0.764) รองลงมาคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.28$ , S.D.= 0.752) และเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}=3.27$ , S.D.= 0.864) และเทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}=3.23$ , S.D.= 0.783) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.01$ , S.D.= 0.797)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.50, S.D. = 0.603) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.64, S.D. = 0.537) รองลงมาคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน ( $\bar{X}$  = 4.63, S.D. = 0.504) เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยังคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}$  = 4.63, S.D. = 0.536) อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 4.61, S.D. = 0.560) เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $\bar{X}$  = 4.61, S.D. = 0.563) อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยังคิดไตร่ตรอง ( $\bar{X}$  = 4.48, S.D. = 0.672) และเทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $\bar{X}$  = 4.48 S.D. = 0.692) อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยีพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{\text{modified}} = 0.502$ ) รองลงมาคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{\text{modified}} = 0.500$ ) และเทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{modified}} = 0.498$ ) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยังคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{\text{modified}} = 0.366$ )

### 4.3 ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยนำเสนอหัวข้อ ดังต่อไปนี้

4.3.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.3.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

4.3.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

รายละเอียดของแต่ละส่วน มีดังนี้

#### 4.3.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ( $PNI_{Modified}$ ) โดยนำค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ที่สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ที่ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 จากนั้นจึงนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง และคือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ

กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการขจัดหรือลดจุดอ่อน

กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการเสริมจุดแข็ง

จากนั้นนำผลที่ได้มาสังเคราะห์โดยวิธีการ TOWS Matrix ร่วมกับสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป



ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหารวิชาการ จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
1. การพัฒนาหลักสูตร	0.205	สูง	จุดอ่อน	2
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	0.171	ต่ำ	จุดแข็ง	4
3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	0.214	สูง	จุดอ่อน	1
4. การวัดและประเมินพัฒนาการ	0.178	ต่ำ	จุดแข็ง	3
5. การนิเทศการศึกษา	0.170	ต่ำ	จุดแข็ง	5

จาก ตารางที่ 30 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหารวิชาการ ด้วยการ  
คำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.214 - 0.170] \div 2 = 0.022$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ เท่ากับ 0.170 ถึง 0.191 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูง เท่ากับ 0.192 ถึง 0.214 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล  
ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านที่เป็นจุดแข็งมาก  
ที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา (PNI<sub>Modified</sub> = 0.170) รองลงมา คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้  
(PNI<sub>Modified</sub> = 0.171) ส่วนด้านที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้(PNI<sub>Modified</sub>  
= 0.214)

**ตารางที่ 31** ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบ จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.188	สูง	จุดอ่อน	3
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.195	สูง	จุดอ่อน	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.194	สูง	จุดอ่อน	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.181	ต่ำ	จุดแข็ง	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.178	ต่ำ	จุดแข็ง	5

จาก ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมจำแนกตามองค์ประกอบ ด้วย  
การคำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.195 - 0.178] \div 2 = 0.009$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ เท่ากับ 0.178 ถึง 0.186 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูง เท่ากับ 0.187 ถึง 0.195 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ  
ด้านการวางแผนและการจัดการ (PNI<sub>Modified</sub> = 0.178) รองลงมา คือ ด้านการควบคุมอารมณ์  
(PNI<sub>Modified</sub> = 0.181) ส่วนด้านที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (PNI<sub>Modified</sub> =  
0.195)

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
1. การพัฒนาหลักสูตร	0.205	สูง	จุดอ่อน	2
โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปทุมวิไล โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.223	สูง	จุดอ่อน	1
2. ด้านการยังคงคิดไตร่ตรอง	0.217	สูง	จุดอ่อน	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.203	ต่ำ	จุดแข็ง	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.187	ต่ำ	จุดแข็ง	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.193	ต่ำ	จุดแข็ง	4

จาก ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้วยการคำนวณหา  
ระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุดหารด้วย 2

$$= [0.223 - 0.187] \div 2 = 0.018$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ เท่ากับ 0.187 ถึง 0.204 หนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูง เท่ากับ 0.205 ถึง 0.223 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล  
ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็น  
ในกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่  
สำเร็จ มี 3 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปทุมวิไลโดย  
กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์  
(PNI<sub>Modified</sub> = 0.187) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 2 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ

โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยโดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะ  
สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{Modified} = 0.223$ )

**ตารางที่ 33** ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด  
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	$PNI_{Modified}$	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้</b>	<b>0.171</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>จุดแข็ง</b>	<b>4</b>
โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	0.173	สูง	จุดอ่อน	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.181	สูง	จุดอ่อน	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.166	ต่ำ	จุดแข็ง	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.162	ต่ำ	จุดแข็ง	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.167	ต่ำ	จุดแข็ง	3

จาก ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยการ  
คำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.181 - 0.162] \div 2 = 0.010$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.162 ถึง 0.171 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.172 ถึง 0.181 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย  
ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีความ  
ต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ  
สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 3 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวัน

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{Modified} = 0.166$ ) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 2 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ( $PNI_{Modified} = 0.181$ )

**ตารางที่ 34** ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	$PNI_{Modified}$	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>3. ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้</b>	<b>0.214</b>	<b>สูง</b>	<b>จุดอ่อน</b>	<b>1</b>
โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.208	ต่ำ	จุดแข็ง	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.212	สูง	จุดอ่อน	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.204	ต่ำ	จุดแข็ง	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.216	สูง	จุดอ่อน	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.212	สูง	จุดอ่อน	2

จาก ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยการคำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.216 - 0.204] \div 2 = 0.006$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.204 ถึง 0.209 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.210 ถึง 0.216 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 2 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{Modified} = 0.204$ ) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 3 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{Modified} = 0.216$ )

**ตารางที่ 35** ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	$PNI_{Modified}$	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>4. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ</b>	<b>0.178</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>จุดแข็ง</b>	<b>3</b>
โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.168	ต่ำ	จุดแข็ง	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.190	สูง	จุดอ่อน	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.187	สูง	จุดอ่อน	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.174	ต่ำ	จุดแข็ง	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.163	ต่ำ	จุดแข็ง	5

จากตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยปริมาณหาระยะห่างของค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.190 - 0.163] \div 2 = 0.014$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ เท่ากับ 0.163 ถึง 0.176 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูง เท่ากับ 0.177 ถึง 0.190 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 2 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (PNI<sub>Modified</sub> = 0.163) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 3 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ (PNI<sub>Modified</sub> = 0.190)

**ตารางที่ 36** ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา จากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>5. ด้านการนิเทศการศึกษา</b>	<b>0.178</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>จุดแข็ง</b>	<b>5</b>
โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.167	ต่ำ	จุดแข็ง	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.176	สูง	จุดอ่อน	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.181	สูง	จุดอ่อน	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.168	ต่ำ	จุดแข็ง	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.161	ต่ำ	จุดแข็ง	5

จาก ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วย การ คำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.181 - 0.161] \div 2 = 0.010$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.161 ถึง 0.170 กำหนดให้เป็น จุดแข็ง (S)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.171 ถึง 0.181 กำหนดให้เป็น จุดอ่อน (W)

เมื่อพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้พบว่า ข้อที่มีความ ต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 3 ข้อ โดยข้อที่เป็นจุดแข็งมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการ ของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการวางแผน และการจัดการ ( $PNI_{Modified} = 0.161$ ) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนของ การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มี 2 ข้อ โดยข้อที่เป็น จุดอ่อนมากที่สุด คือ คือ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการ ประเมิน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{Modified} = 0.181$ )

#### 4.3.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการโรงเรียน ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จากการนำข้อมูลที่ได้มาจาก แบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ( $PNI_{Modified}$ ) โดยนำค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ที่สูง ที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ที่ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 จากนั้นจึงนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า ดัชนี  $PNI_{Modified}$  โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง และคือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ

กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เป็นจุดอ่อนของการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ ในการจัดหรือลดภาวะคุกคาม

กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เป็นจุดแข็งของการบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ ในการเสริมหรือพัฒนาโอกาส



จากนั้นนำผลที่ได้มาสังเคราะห์โดยวิธีการ TOWS Matrix ร่วมกับสภาพแวดล้อมภายใน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป

**ตารางที่ 37** ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมจากแบบสอบถาม

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	$PNI_{Modified}$	ผลการจัดกลุ่ม		
1. การเมืองและนโยบายของรัฐ	0.420	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2. สภาพเศรษฐกิจ	0.417	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. สภาพสังคม	0.388	ต่ำ	โอกาส	4
4. เทคโนโลยี	0.393	ต่ำ	โอกาส	3

จาก ตารางที่ 37 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวม ด้วยการคำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำที่สุด หารด้วย 2

$$= [0.420 - 0.388] \div 2 = 0.016$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.388 ถึง 0.403 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.404 ถึง 0.420 กำหนดให้เป็น ภาวะคุกคาม (T)

เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมการบริหาร พบว่า ด้านที่เป็นโอกาสมากที่สุด คือ สภาพสังคม ( $PNI_{Modified} = 0.388$ ) และเทคโนโลยี ( $PNI_{Modified} = 0.393$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ส่วนด้านที่เป็นภาวะคุกคาม คือ การเมืองและนโยบายของรัฐ ( $PNI_{Modified} = 0.420$ ) และสภาพเศรษฐกิจ ( $PNI_{Modified} = 0.417$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง

ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ จากแบบสอบถาม

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PN <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>1. การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนา หลักสูตรของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.448</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>1</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.470	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.424	สูง	ภาวะคุกคาม	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.444	สูง	ภาวะคุกคาม	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.445	สูง	ภาวะคุกคาม	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.467	สูง	ภาวะคุกคาม	2
<b>2. การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไล เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตาม องค์ประกอบ</b>	<b>0.445</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>2</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.422	สูง	ภาวะคุกคาม	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.443	สูง	ภาวะคุกคาม	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.453	สูง	ภาวะคุกคาม	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.450	สูง	ภาวะคุกคาม	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.466	สูง	ภาวะคุกคาม	1
<b>3. การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อ พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตาม องค์ประกอบ</b>	<b>0.405</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>3</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.397	ต่ำ	โอกาส	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.404	สูง	ภาวะคุกคาม	2

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.396	ต่ำ	โอกาส	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.402	ต่ำ	โอกาส	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.443	สูง	ภาวะคุกคาม	1
<b>4. การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการวัดและ ประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อ พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตาม องค์ประกอบ</b>	<b>0.404</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>4</b>
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	0.396	ต่ำ	โอกาส	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.410	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.400	ต่ำ	โอกาส	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.403	สูง	ภาวะคุกคาม	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.412	สูง	ภาวะคุกคาม	1
<b>5. การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศ การศึกษาของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.381</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>5</b>
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	0.402	ต่ำ	โอกาส	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.403	สูง	ภาวะคุกคาม	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.394	ต่ำ	โอกาส	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.353	ต่ำ	โอกาส	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.374	ต่ำ	โอกาส	4
<b>รวม</b>	<b>0.420</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 38 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหาร  
วิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ  
ด้วยการคำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูงที่สุด - ค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำที่สุด หาดด้วย 2

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยการเมืองและนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวิชาการเป็นรายด้าน =  $[0.448 - 0.381] \div 2 = 0.034$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.381 ถึง 0.414 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.415 ถึง 0.448 กำหนดให้เป็น ภาวะคุกคาม (T)

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยการเมืองและนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวิชาการ เป็นรายทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ =  $[0.470 - 0.353] \div 2 = 0.059$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.353 ถึง 0.402 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.403 ถึง 0.470 กำหนดให้เป็น ภาวะคุกคาม (T)

เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ จำแนกตามองค์ประกอบหลักพบว่า ด้านที่เป็นโอกาสของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากที่สุด คือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.381$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ส่วนด้านที่เป็นภาวะคุกคามของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากที่สุด คือ การเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.448$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ จำแนกตามองค์ประกอบย่อย พบว่า ข้อที่เป็นโอกาสสูงที่สุด คือ การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{Modified} = 0.353$ ) ส่วนข้อที่เป็นภาวะคุกคามสูงที่สุด คือ การเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{Modified} = 0.470$ )

ตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ จากแบบสอบถาม

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PN <sub>I</sub> Modified	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>1. สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของ การศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.432</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>2</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.429	สูง	ภาวะคุกคาม	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.441	สูง	ภาวะคุกคาม	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.430	สูง	ภาวะคุกคาม	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.424	สูง	ภาวะคุกคาม	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.438	สูง	ภาวะคุกคาม	2
<b>2. สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.443</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>1</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.424	สูง	ภาวะคุกคาม	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.451	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.464	สูง	ภาวะคุกคาม	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.443	สูง	ภาวะคุกคาม	3
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.435	สูง	ภาวะคุกคาม	4
<b>3. สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.406</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>3</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.389	ต่ำ	โอกาส	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.377	ต่ำ	โอกาส	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.429	สูง	ภาวะคุกคาม	2
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.439	สูง	ภาวะคุกคาม	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.396	ต่ำ	โอกาส	3
<b>4. สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการวัดและประเมิน พัฒนาการของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.405</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>4</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.399	ต่ำ	โอกาส	3
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.394	ต่ำ	โอกาส	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.396	ต่ำ	โอกาส	4
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.411	สูง	ภาวะคุกคาม	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.426	สูง	ภาวะคุกคาม	1
<b>5. สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของ การศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.391</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>5</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.406	ต่ำ	โอกาส	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.433	สูง	ภาวะคุกคาม	1
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.392	ต่ำ	โอกาส	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.348	ต่ำ	โอกาส	5
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.378	ต่ำ	โอกาส	4
<b>รวม</b>	<b>0.417</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 39 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหาร  
วิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้วยการ  
คำนวณหาระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ  
เป็นรายด้าน =  $[0.443 - 0.391] \div 2 = 0.026$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.391 ถึง 0.416 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.417 ถึง 0.443 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
คุกคาม (T)

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยสภาพเศรษฐกิจรัฐที่ส่งผลต่อการบริหาร  
วิชาการ เป็นรายทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ =  $[0.464 - 0.348] \div 2 = 0.058$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.348 ถึง 0.405 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.406 ถึง 0.464 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
คุกคาม (T)

เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ จำแนกตามองค์ประกอบหลัก  
พบว่า ด้านที่เป็นโอกาสของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิต  
ที่สำเร็จมากที่สุด คือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อ  
พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.391$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่ม  
ต่ำ ส่วนด้านที่เป็นภาวะคุกคามของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง  
เพื่อชีวิตที่สำเร็จมากที่สุด คือ สภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของ  
การศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.443$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มี  
ความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพเศรษฐกิจ จำแนกตามองค์ประกอบย่อย  
พบว่า ข้อที่เป็นโอกาสสูงที่สุด คือ สภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับ  
ปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_{Modified}$   
= 0.348) ส่วนข้อที่เป็นภาวะคุกคามสูงที่สุด คือ สภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อการจัด  
ประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตาม  
องค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ( $PNI_{Modified} = 0.464$ )

ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม จากแบบสอบถาม

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PN <sub>I</sub> Modified	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>1. สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของ การศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	0.396	สูง	ภาวะคุกคาม	1
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.412	สูง	ภาวะคุกคาม	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.399	สูง	ภาวะคุกคาม	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.414	สูง	ภาวะคุกคาม	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.381	สูง	ภาวะคุกคาม	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.378	สูง	ภาวะคุกคาม	5
<b>2. สภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	0.395	สูง	ภาวะคุกคาม	2
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.383	สูง	ภาวะคุกคาม	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.386	สูง	ภาวะคุกคาม	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.391	สูง	ภาวะคุกคาม	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.411	สูง	ภาวะคุกคาม	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.403	สูง	ภาวะคุกคาม	2
<b>3. สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ของศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	0.388	สูง	ภาวะคุกคาม	3
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.379	สูง	ภาวะคุกคาม	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.385	สูง	ภาวะคุกคาม	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.403	สูง	ภาวะคุกคาม	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.397	สูง	ภาวะคุกคาม	2



สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.378	สูง	ภาวะคุกคาม	5
<b>4. สภาพสังคมเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการ ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.382</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>4</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.386	สูง	ภาวะคุกคาม	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.374	ต่ำ	โอกาส	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.373	ต่ำ	โอกาส	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.399	สูง	ภาวะคุกคาม	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.378	สูง	ภาวะคุกคาม	3
<b>5. สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของ การศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.357</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>5</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.378	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.376	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.359	ต่ำ	โอกาส	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.338	ต่ำ	โอกาส	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.336	ต่ำ	โอกาส	5
<b>รวม</b>	<b>0.388</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 40 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหาร  
วิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม ด้วยการคำนวณหา  
ระยะห่างของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยสภาพสังคมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ เป็น  
 รายด้าน =  $[0.396 - 0.357] \div 2 = 0.020$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.357 ถึง 0.376 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)  
 กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.377 ถึง 0.396 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
 คุกคาม (T)

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยสภาพสังคมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ เป็น  
 รายทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ =  $[0.414 - 0.336] \div 2 = 0.039$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  ต่ำ เท่ากับ 0.336 ถึง 0.374 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)  
 กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{Modified}$  สูง เท่ากับ 0.375 ถึง 0.414 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
 คุกคาม (T)

เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
 ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม จำแนกตามองค์ประกอบหลัก  
 พบว่า ด้านที่เป็นโอกาสของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิต  
 ที่สำเร็จมากที่สุด คือ สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนา  
 ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.357$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่มต่ำ ส่วน  
 ด้านที่เป็นภาวะคุกคามของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิต  
 ที่สำเร็จมากที่สุด คือ สภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัย  
 เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{Modified} = 0.396$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นใน  
 กลุ่มสูง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
 ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านสภาพสังคม จำแนกตามองค์ประกอบย่อย พบว่า  
 ข้อที่เป็นโอกาสสูงที่สุด คือ สภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อ  
 พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ ( $PNI_{Modified} =$   
 $0.336$ ) ส่วนข้อที่เป็นภาวะคุกคามสูงที่สุด คือ สภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษา  
 ระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด  
 ( $PNI_{Modified} = 0.414$ )

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี จากแบบสอบถาม

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PN <sub>I</sub> Modified	ผลการจัดกลุ่ม		
<b>1. เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.418</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>2</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.456	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.433	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.410	ต่ำ	โอกาส	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.396	ต่ำ	โอกาส	4
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.394	ต่ำ	โอกาส	5
<b>2. เทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.485</b>	<b>สูง</b>	<b>ภาวะคุกคาม</b>	<b>1</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.498	สูง	ภาวะคุกคาม	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.490	สูง	ภาวะคุกคาม	3
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.460	สูง	ภาวะคุกคาม	5
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.502	สูง	ภาวะคุกคาม	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.478	สูง	ภาวะคุกคาม	4
<b>3. เทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.411</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>4</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.411	ต่ำ	โอกาส	4
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.404	ต่ำ	โอกาส	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.439	สูง	ภาวะคุกคาม	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.433	สูง	ภาวะคุกคาม	2

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี	ความต้องการ จำเป็น		การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI <sub>Modified</sub>	ผลการจัดกลุ่ม		
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.413	ต่ำ	โอกาส	3
<b>4. เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการ ของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.379</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>5</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.386	ต่ำ	โอกาส	2
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.366	ต่ำ	โอกาส	5
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.378	ต่ำ	โอกาส	3
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.390	ต่ำ	โอกาส	1
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.373	ต่ำ	โอกาส	4
<b>5. เทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษา ระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ตามองค์ประกอบ</b>	<b>0.427</b>	<b>ต่ำ</b>	<b>โอกาส</b>	<b>3</b>
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	0.359	ต่ำ	โอกาส	5
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	0.388	ต่ำ	โอกาส	4
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	0.500	สูง	ภาวะคุกคาม	1
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	0.450	สูง	ภาวะคุกคาม	2
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	0.447	สูง	ภาวะคุกคาม	3
<b>รวม</b>	<b>0.393</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 41 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี ด้วยการคำนวณหาระยะห่าง  
ของค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การจัดกลุ่ม ใช้ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> สูงที่สุด - ค่าดัชนี PNI<sub>Modified</sub> ต่ำ  
ที่สุด หารด้วย 2

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ

$$\text{เป็นรายด้าน} = [0.485 - 0.379] \div 2 = 0.053$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{Modified}}$  ต่ำ เท่ากับ 0.379 ถึง 0.431 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{Modified}}$  สูง เท่ากับ 0.432 ถึง 0.485 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
คุกคาม (T)

เกณฑ์การจัดกลุ่มของปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ

$$\text{เป็นรายทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ} = [0.502 - 0.359] \div 2 = 0.072$$

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{Modified}}$  ต่ำ เท่ากับ 0.359 ถึง 0.440 กำหนดให้เป็น โอกาส (O)

กลุ่มที่มีค่าดัชนี  $PNI_{\text{Modified}}$  สูง เท่ากับ 0.441 ถึง 0.502 กำหนดให้เป็น ภาวะ  
คุกคาม (T)

เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี จำแนกตามองค์ประกอบหลัก พบว่า  
ด้านที่เป็นโอกาสของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่  
สำเร็จมากที่สุด คือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อ  
พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{\text{Modified}} = 0.379$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในกลุ่ม  
ต่ำ ส่วนด้านที่เป็นภาวะคุกคามของสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง  
เพื่อชีวิตที่สำเร็จมากที่สุด คือ เทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของ  
การศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ( $PNI_{\text{Modified}} = 0.485$ ) ซึ่งเป็นด้านที่มี  
ความต้องการจำเป็นในกลุ่มสูง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียน  
ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านเทคโนโลยี จำแนกตามองค์ประกอบย่อย พบว่า  
ข้อที่เป็นโอกาสสูงที่สุด คือ เทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อ  
พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน ( $PNI_{\text{Modified}} = 0.359$ )  
ส่วนข้อที่เป็นภาวะคุกคามสูงที่สุด คือ เทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้  
ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามองค์ประกอบด้านการควบคุม  
อารมณ์ ( $PNI_{\text{Modified}} = 0.502$ )

### 4.3.2 การร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

นำเสนอต่อหัวหน้าข้อต่อไป

#### 4.3.2.1 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ตารางที่ 42 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	SWOT Analysis (ค่าดัชนี PNI <sub>Modified</sub> )					รวม
	ด้านความเข้มแข็ง	ด้านที่คิดได้ตรง	ด้านที่ยืดหยุ่นทางความคิด	ด้านการควบคุมอารมณ์	ด้านการวางแผนและการจัดการ	
การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวัย						
การพัฒนาหลักสูตร	W1 0.223	W2 0.212	S3 0.203	S1 0.187	S2 0.193	W2 0.205
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	W2 0.173	W1 0.181	S2 0.166	S1 0.162	S3 0.167	S2 0.171
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	S2 0.208	W2 0.212	S1 0.204	W1 0.216	W3 0.212	W1 0.214
การวัดและประเมินพัฒนาการ	S2 0.168	W1 0.190	W2 0.187	S3 0.174	S1 0.163	S3 0.178
การนิเทศการศึกษา	S2 0.167	W2 0.176	W1 0.181	S3 0.168	S1 0.161	S1 0.170
รวม	S3 0.188	W1 0.195	W2 0.194	S2 0.181	S1 0.178	

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ในส่วนของโอกาส ภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ		SWOT Analysis (ค่าดัชนี PNI <sub>Modified</sub> )						
		1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	2. ด้านการยังคิดตรงตรง	3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	4. ด้านการควบคุมอารมณ์	5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	รวมการบริหารวิชาการ	รวมปัจจัยภายนอก
การเมืองและนโยบายของรัฐ	การพัฒนาหลักสูตร (T1; 0.448)	T1 0.470	T5 0.424	T4 0.444	T3 0.445	T2 0.468	T1 0.448	T1 0.420
	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (T2; 0.445)	T5 0.422	T4 0.443	T2 0.453	T3 0.450	T1 0.466	T2 0.445	
	การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (O3; 0.405)	O2 0.397	T2 0.404	O1 0.396	O3 0.402	T1 0.443	O3 0.405	
	การวัดและประเมินพัฒนาการ (O2; 0.404)	O1 0.396	T2 0.410	O2 0.400	T3 0.403	T1 0.412	O2 0.404	
	การนิเทศการศึกษา (O1; 0.381)	O4 0.402	T1 0.403	O3 0.394	O1 0.353	O2 0.374	O1 0.381	
สภาพเศรษฐกิจ	การพัฒนาหลักสูตร (T2; 0.432)	T4 0.429	T1 0.441	T3 0.430	T5 0.424	T2 0.438	T2 0.432	T2 0.417
	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (T1; 0.443)	T5 0.424	T2 0.451	T1 0.464	T3 0.443	T4 0.435	T1 0.443	
	การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (O3; 0.406)	O2 0.389	O1 0.377	T2 0.429	T1 0.439	O3 0.396	O3 0.406	
	การวัดและประเมินพัฒนาการ (O2; 0.405)	O3 0.399	O1 0.394	O2 0.396	T2 0.411	T1 0.426	O2 0.405	
	การนิเทศการศึกษา (O1; 0.391)	O4 0.406	T1 0.433	O3 0.392	O1 0.348	O2 0.378	O1 0.391	

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล		SWOT Analysis (ค่าดัชนี PNI <sub>Modified</sub> )						รวมปัจจัยภายนอก
		1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	2. ด้านการยังคงได้ตรงรอง	3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	4. ด้านการควบคุมอารมณ์	5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	รวมการบริหารวิชาการ	
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ								
สภาพสังคม	การพัฒนาหลักสูตร (T1; 0.396)	T2 0.412	T3 0.399	T1 0.414	T4 0.381	T5 0.378	T1 0.396	O1 0.388
	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (T2; 0.395)	T5 0.383	T4 0.386	T3 0.391	T1 0.411	T2 0.403	T2 0.395	
	การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (T3; 0.388)	T4 0.379	T3 0.385	T1 0.403	T2 0.397	T5 0.378	T3 0.388	
	การวัดและประเมินพัฒนาการ (T4; 0.382)	T2 0.386	O2 0.374	O1 0.373	T1 0.399	T3 0.378	T4 0.382	
	การนิเทศการศึกษา (O1; 0.357)	T1 0.378	T2 0.376	O3 0.359	O2 0.338	O1 0.336	O1 0.357	
เทคโนโลยี	การพัฒนาหลักสูตร (O3; 0.418)	T1 0.456	T2 0.433	T3 0.410	O2 0.396	O1 0.394	O3 0.418	O2 0.393
	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (T1; 0.485)	T2 0.498	T3 0.490	T5 0.460	T1 0.502	T4 0.478	T1 0.485	
	การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (O2; 0.411)	O2 0.411	O1 0.404	T1 0.439	T2 0.433	O3 0.413	O2 0.411	
	การวัดและประเมินพัฒนาการ (O1; 0.379)	O4 0.386	O1 0.366	O3 0.378	O5 0.390	O2 0.373	O1 0.379	
	การนิเทศการศึกษา (O4; 0.427)	O1 0.359	O2 0.388	T1 0.500	T2 0.450	T3 0.447	O4 0.427	



#### 4.3.2.2 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำแนกรายด้าน

ตารางที่ 44 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	การวิเคราะห์ TOWS Matrix
<b>การพัฒนาหลักสูตร</b>	
<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO)</b></p> <p><b>จุดแข็ง (S)</b></p> <p>S1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.187)</p> <p>S2 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.193)</p> <p>S3 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.203)</p>	<p>1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1O1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2O1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p>
<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</b></p> <p><b>จุดอ่อน (W)</b></p> <p>W1 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.223)</p> <p>W2 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.212)</p>	<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO): กลยุทธ์เชิงแก้ไข</b></p> <p>-</p>

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ	การวิเคราะห์ TOWS Matrix
<p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.187)</p> <p>S2 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.193)</p> <p>S3 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.203)</p>	<p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST): กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3T1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T2 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T2 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3T2 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็ง ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T3 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุม อารมณ์</p> <p>S2T3 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและ การจัดการ</p> <p>S3T3 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทาง ความคิด</p> <p>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็ง ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S3T4 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทาง ความคิด</p>
<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.223)</p> <p>W2 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.212)</p>	<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT): กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะ คุกคามต่อจุดอ่อนในการพัฒนาหลักสูตร ในด้าน ต่อไปนี้</p> <p>W1T1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้ งาน</p> <p>W2T1 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิด ไตร่ตรอง</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p><b>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W1T2 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>W2T2 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p><b>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W1T3 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>W2T3 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p><b>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการพัฒนาหลักสูตร ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W1T4 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>W2T4 การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>

ตารางที่ 45 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
<p>การจัดประสบการณ์การเรียนรู้</p>	
<p>จุดแข็ง - โอกาส (SO)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.162)</p> <p>S2 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.166)</p> <p>S3 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.167)</p>	<p>จุดแข็ง - โอกาส (SO): กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>-</p>
<p>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.181)</p> <p>W2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.173)</p>	<p>จุดอ่อน - โอกาส (WO): กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2O1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p>
<p>จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.162)</p> <p>S2 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.166)</p> <p>S3 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.167)</p>	<p>จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST): กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>S3T1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p><b>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุด แข็งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1T2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>S3T2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p><b>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็ง ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1T3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>S3T3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p><b>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งใน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1T4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>S2T4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>S3T4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.181)</p> <p>W2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.173)</p>	<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT): กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2T1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2T2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2T3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2T4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p>

ตารางที่ 46 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ	การวิเคราะห์ TOWS Matrix
การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	
<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO)</b></p> <p><b>จุดแข็ง (S)</b></p> <p>S1 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.204)</p> <p>S2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.208)</p>	<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO): กลยุทธ์เชิงรุก</b></p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1O1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>S2O1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p>
<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</b></p> <p><b>จุดอ่อน (W)</b></p> <p>W1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.216)</p> <p>W2 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.212)</p>	<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO): กลยุทธ์เชิงแก้ไข</b></p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p>



<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
<p>W3 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.212)</p>	<p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W2O2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>W3O2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W2O3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>W3O3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p>
<p>จุดแข็ง – ภาวะศุกคาม (ST)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.204)</p> <p>S2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.208)</p>	<p>จุดแข็ง – ภาวะศุกคาม (ST): กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>1. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะศุกคามต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะศุกคามต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>S2T2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะศุกคามต่อจุดแข็งในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>S1T3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p>
<p><b>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT)</b></p> <p><b>จุดอ่อน (W)</b></p> <p>W1 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.216)</p> <p>W2 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.212)</p> <p>W3 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.212)</p>	<p><b>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT): กลยุทธ์เชิงรับ</b></p> <p><b>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะ คุกคามต่อจุดอ่อนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ใน ด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W2T1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>W3T1 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p><b>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อ จุดอ่อนในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้าน ต่อไปนี้</b></p> <p>W1T2 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p><b>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อน ในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W1T3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>W2T3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>W3T3 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p><b>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนใน การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>W1T4 พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p>

ตารางที่ 47 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ	การวิเคราะห์ TOWS Matrix
การวัดและประเมินพัฒนาการ	
<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO)</b></p> <p><b>จุดแข็ง (S)</b></p> <p>S1 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.163)</p> <p>S2 ด้านความจำเพาะใช้งาน (0.168)</p> <p>S3 .ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.173)</p>	<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO): กลยุทธ์เชิงรุก</b></p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O1 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะความจำเพาะใช้งาน</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O2 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะความจำเพาะใช้งาน</p> <p>3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1O3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S2O3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะความจำเพาะใช้งาน</p> <p>S3O3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการควบคุมอารมณ์</p>
<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</b></p> <p><b>จุดอ่อน (W)</b></p> <p>W1 ด้านการยังคิดไตร่ตรอง (0.190)</p> <p>W2 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.187)</p>	<p><b>จุดอ่อน - โอกาส (WO): กลยุทธ์เชิงแก้ไข</b></p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W2O1 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O2 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการยังคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2O2 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p>
	<p>3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการยังคิดไตร่ตรอง</p> <p>W2O3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p>
<p>จุดแข็ง – ภาวะศุกคาม (ST)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.163)</p> <p>S2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.168)</p> <p>S3 .ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.173)</p>	<p>จุดแข็ง – ภาวะศุกคาม (ST): กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะศุกคามต่อจุดแข็งในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T1 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3T1 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะศุกคามต่อจุดแข็งในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T2 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3T2 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการควบคุมอารมณ์</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็ง ในการวัดและประเมินพัฒนาการ ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1T3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการวางแผน และการจัดการ</p> <p>S2T3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะความจำขณะ ใช้งาน</p> <p>S3T3 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการควบคุม อารมณ์</p>
<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านการยังคิดไตร่ตรอง (0.190)</p> <p>W2 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.187)</p>	<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT): กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะ คุกคามต่อจุดอ่อนในการวัดและประเมินพัฒนาการใน ด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T1 วัดและประเมินพัฒนาการทักษะการยังคิด ไตร่ตรอง</p>

ตารางที่ 48 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ  
 สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา

การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ	การวิเคราะห์ TOWS Matrix
<b>ด้านการนิเทศการศึกษา</b>	
<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO)</b></p> <p><b>จุดแข็ง (S)</b></p> <p>S1 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.161)</p> <p>S2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.167)</p> <p>S3 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.168)</p>	<p><b>จุดแข็ง - โอกาส (SO): กลยุทธ์เชิงรุก</b></p> <p><b>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1O1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S2O1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>S3O1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p><b>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S2O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p> <p>S3O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p> <p><b>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</b></p> <p>S1O3 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3O3 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
	<p>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O4 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความจำขณะใช้งาน</p>
<p>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.181)</p> <p>W2 ด้านการยังคิดไตร่ตรอง (0.176)</p>	<p>จุดอ่อน - โอกาส (WO): กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1O3 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W2O4 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยังคิดไตร่ตรอง</p>
<p>จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S1 ด้านการวางแผนและการจัดการ (0.161)</p>	<p>จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST): กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>1. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S2O1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านความจำขณะใช้งาน</p>

<p>การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ</p>	<p>การวิเคราะห์ TOWS Matrix</p>
<p>S2 ด้านความจำขณะใช้งาน (0.167) S3 ด้านการควบคุมอารมณ์ (0.168)</p>	<p>2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งในการ การนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>S1O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการวางแผนและการจัดการ</p> <p>S3O2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการควบคุมอารมณ์</p>
<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W1 ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (0.181) W2 ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง (0.176)</p>	<p>จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT): กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐเป็นภาวะ คุกคามต่อจุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้าน ต่อไปนี้</p> <p>W2T1 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2. ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อ จุดอ่อนในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T2 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3. ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อน ในการนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T3 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนใน การนิเทศการศึกษา ในด้านต่อไปนี้</p> <p>W1T4 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการยืดหยุ่นทางความคิด</p>



**ตารางที่ 49** สรุปการวิเคราะห์ SO/ST/WO/WT ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	การเมืองและนโยบายของรัฐ (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	เทคโนโลยี (T)
<b>1. การพัฒนาหลักสูตร</b>	WT	WT	WT	WO
โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปทุมวิไล โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	WT	WT	WT	WT
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	WT	WT	WT	WT
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	ST	ST	ST	ST
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	ST	ST	ST	SO
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	ST	ST	ST	SO
<b>2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้</b>	ST	ST	ST	ST
โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	WT	WT	WT	WT
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	WT	WT	WT	WT
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	ST	ST	ST	ST
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	ST	ST	ST	ST
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	ST	ST	ST	ST
<b>3. ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้</b>	WO	WO	WT	WO
โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำเป็นใช้งาน	SO	SO	ST	SO
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	WT	WO	WT	WO

การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ	การเมืองและนโยบายของรัฐ (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	เทคโนโลยี (T)
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	SO	ST	ST	ST
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	WO	WT	WT	WT
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	WT	WO	WT	WO
<b>4. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ</b>	<b>SO</b>	<b>SO</b>	<b>ST</b>	<b>SO</b>
โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปทุมวิไลและสรุปผลการประเมิน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	SO	SO	ST	SO
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	WT	WO	WO	WO
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	WO	WO	WO	WO
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	ST	ST	ST	SO
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	ST	ST	ST	SO
<b>5. ด้านการนิเทศการศึกษา</b>	<b>SO</b>	<b>SO</b>	<b>SO</b>	<b>SO</b>
โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนระดับปทุมวิไล ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ				
1. ด้านความจำขณะใช้งาน	SO	SO	ST	SO
2. ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	WT	WT	WT	WO
3. ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด	WO	WO	WO	WT
4. ด้านการควบคุมอารมณ์	SO	SO	SO	ST
5. ด้านการวางแผนและการจัดการ	SO	SO	SO	ST

#### 4.3.2.3 ผลการร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

นำผลที่ได้จากตารางที่ 49 มาวิเคราะห์ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการร่างกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด และมีความเป็นไปได้มากที่สุด เพื่อจัดทำกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จโดยวิเคราะห์จากข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ดังนี้

1) กำหนดกลยุทธ์หลักจากปัจจัยภายในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และจัดลำดับตามกลุ่มของการต้องความจำเป็น คือ กลุ่มที่มีค่ากลุ่มที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>Modified</sub>) สูง ได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ และกลุ่มที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>Modified</sub>) ต่ำ ได้แก่ การวัดและการประเมินพัฒนาการ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา

จากนั้นจัดลำดับในกลุ่มที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>Modified</sub>) สูงอีกครั้งตามกระบวนการการบริหารวิชาการ จึงมีการกำหนดกลยุทธ์หลักตามลำดับ ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินพัฒนาการ การนิเทศการศึกษา และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการนำทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยมากำหนดเป็นกลยุทธ์หลัก เพื่อให้ครอบคลุมทุกมิติของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และระบุจุดอ่อนของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในแต่ละกลยุทธ์หลักเพื่อพัฒนาจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็ง โดยเรียงลำดับตามค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI<sub>Modified</sub>) จากมากไปหาน้อย

2) กำหนดกลยุทธ์รองจากขอบข่ายการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และองค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จตามกลยุทธ์หลัก

3) กำหนดวิธีการดำเนินการจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

3.1) สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

3.2) สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม และเทคโนโลยี

ตารางที่ 50 ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>1. ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>	<p>1.1 ขับเคลื่อนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>1.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรร่วมกัน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>1.1.3 ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน</p>
	<p>1.2 ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>1.2.1 ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน โดยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ในการจัดประสบการณ์</p> <p>1.2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน โดย</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา
2. พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผน และการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	2.1 สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	2.1.1 จัดตั้งภาคีสันับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมกันดำเนินการสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน 2.1.2 จัดประชุมระดมความคิด เพื่อหาแนวทางในการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน 2.1.3 ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี รวมถึงจัดหาทรัพยากรให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สร้างสื่อสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน
	2.2 ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	2.2.1 ประชุมครู เพื่อระดมความคิดเห็นและสร้างมาตรฐานแนวทางการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน 2.2.2 ใช้เทคโนโลยีช่วยในการสรรหาและคัดเลือก สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน 2.2.3 สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน ในการระดมสื่อ เทคโนโลยี ทรัพยากร นวัตกรรมทางการศึกษา และ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>สรรหาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน</p> <p>2.2.4 สร้างคลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้</p>
<p>3. ยกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน</p>	<p>2.3 สร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน</p> <p>3.1 มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>2.3.1 ศึกษา ค้นคว้า ความต้องสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน</p> <p>2.3.2 จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียน โดยระดมความคิดเห็น ข้อดีข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้</p> <p>2.3.3 กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน</p> <p>3.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.1.2 จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.1.3 ออกแบบกิจกรรมการวัดและประเมินพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>3.1.4 วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.2 เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.2.1 พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.2.2 จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>3.2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการโดยการนำเครื่องมือที่ได้จากการพัฒนาไปทดลองใช้และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง</p>
<p>4. พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยังคิดไตร่ตรอง</p>	<p>4.1 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>4.1.1 กำหนดหลักปฏิบัติร่วมกันของครูผู้สอน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>4.1.2 สร้างมาตรฐานแนวทางการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้น</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>4.2 เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>4.1.3 กำหนดมาตรฐานแนวทางการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>4.1.4 ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการเพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน เช่น การอบรมออนไลน์ การศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น</p> <p>4.2.1 ระดมความคิดในการกำหนดแนวทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>4.2.2 ประกาศแนวทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน ให้ครูผู้สอนได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>4.2.3 ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4.2.4 นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุปและพัฒนากิจการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p>
<p>5. สร้างเสริมคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะ</p>	<p>5.1 สร้างมาตรฐานในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมอง</p>	<p>5.1.1 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของครูผู้สอน เพื่อให้ได้แผนการจัด</p>



กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p>	<p>เพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>ประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>5.1.2 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์โดยวิเคราะห์จาก จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม ในการจัดประสบการณ์ที่จะช่วยพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>5.1.3 กำหนดการวัดและประเมินพัฒนาการ สำหรับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน อย่างเป็นรูปธรรม โดยอ้างอิงจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>5.1.4 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>5.1.5 ประเมินแผนการจัดประสบการณ์ วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของแผนการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์</p>
	<p>5.2 สร้างเอกภาพในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมอง</p>	<p>5.2.1 ระดมความคิดครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้น</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน</p> <p>5.2.2 รวบรวม และสรุปจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่ได้จากการระดมความคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน เป็นแนวทางเอกสารจัดทำเอกสารเผยแพร่ของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแนวทางเดียวกัน</p> <p>5.2.3 ประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์และกิจกรรมการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน จากแผนการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา</p>
	<p>5.3 ยกย่องคุณภาพการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p>	<p>5.3.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมประจำวันที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน</p> <p>5.3.2 จัดกิจกรรมประจำวันที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา</p> <p>5.3.3 ประเมินและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวันอย่างสม่ำเสมอปีการศึกษาละอย่างน้อย 2 ครั้ง</p>

#### 4.3.3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียน ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

ตารางที่ 51 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ  
ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

กลุ่มที่	สถานภาพ/ความเกี่ยวข้อง	จำนวน (คน)
1	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์	6
2	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา	6
3	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	5
	รวม	17

จากตารางที่ 56 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ  
ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จฉบับที่หนึ่งมี  
จำนวนทั้งหมด 17 ท่าน ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์ จำนวน 6 ท่าน  
2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ท่าน และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะสมองเพื่อ  
ชีวิตที่สำเร็จ จำนวน 5 ท่าน

ตารางที่ 52 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลักในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	
1. ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำ ขณะใช้งาน และด้านการยัง คิดไตร่ตรอง	4.71	0.470	มาก ที่สุด	4.41	0.795	มาก ที่สุด	1. ดูจากกลยุทธ์ รองและ วิธีดำเนินการยัง ไปไม่ถึงปฏิรูป 2. อาจให้ใช้ ทักษะสมอง EF ทั้ง 5 ด้าน บรรจุ ในหลักสูตร สถานศึกษา

กลยุทธ์หลัก	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
2. พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	4.71	0.588	มากที่สุด	4.29	0.849	มากที่สุด	
3. ยกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน	4.71	0.470	มากที่สุด	4.24	1.033	มากที่สุด	
4. พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	4.47	1.007	มากที่สุด	4.41	0.618	มากที่สุด	<p>1. การนิเทศเป็นจุดแข็ง-โอกาส ต้องใช้คำสำคัญในกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy) คำว่า “พัฒนา” เป็นคำสำคัญของกลยุทธ์พลิกฟื้น (Turn Around Strategy)</p> <p>2. ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการนิเทศภายใน</p>

กลยุทธ์หลัก	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
							ของสถานศึกษา และเพิ่มคำว่า ติดตามและ ประเมินผล
5. สร้างเสริมคุณภาพการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จด้านการยั้งคิด ไตร่ตรอง และ ด้านความจำขณะใช้งาน	4.82	0.393	มาก ที่สุด	4.47	0.717	มาก ที่สุด	

จากตารางที่ 57 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลักในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จฉบับที่หนึ่ง พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.71$ ) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.41$ ) กลยุทธ์หลักที่ 2 พลิกโฉมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.71$ ) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.29$ ) กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกย่องคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.71$ ) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.24$ ) กลยุทธ์หลักที่ 4 พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.41$ ) กลยุทธ์หลักที่ 5 สร้างเสริมคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.82$ ) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ )

ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักใน ร่างกลยุทธ์การบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ดังนี้

**ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักข้อที่ 1 ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านกรยังคิดไตร่ตรอง**

การพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการ และการนิเทศ ควรสอดคล้องกันอย่างเป็นองค์รวม แต่กลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์มุ่งเน้นการพัฒนา EF แต่ละด้านที่แตกต่างกัน ทำให้การพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการ และการนิเทศไม่สอดคล้องกัน การพัฒนาหลักสูตรต้องการพัฒนาผู้เรียนด้าน ความจำขณะใช้งานและด้านยังคิดไตร่ตรอง ควรกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องตาม หลักสูตรของสถานศึกษา

**ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักข้อที่ 2 พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมี ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้าน การยังคิดไตร่ตรอง**

สื่อและแหล่งเรียนรู้ อาจเป็นสื่อที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในกิจกรรมเสรี แต่หากต้องการพัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรมควรบูรณาการในแผนการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน 6 กิจกรรมหลัก ซึ่งต้อง สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตร สถานศึกษา (กลยุทธ์ที่ 1) กำหนด

**ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักข้อที่ 3 ยกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยังคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ของผู้เรียน**

การวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก ควรประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน เป็นไป ตามหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประเมินอย่างเป็นระบบ เป็นรายบุคคล สม่่าเสมอ ต่อเนื่อง ดังนั้นในการประเมิน EF ของเด็กปฐมวัยควรประเมินในกิจกรรมประจำวันและผ่านการ จัดประสบการณ์ 6 กิจกรรมหลัก แต่จากกลยุทธ์การจัดประสบการณ์ และการประเมิน ไม่ได้มุ่งเน้น พัฒนา EF ด้านเดียวกัน (การประเมิน เน้นด้านการยังคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด แต่การจัดประสบการณ์ เน้นด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการยังคิดไตร่ตรอง และด้านการวางแผน และการจัดการ)

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักข้อที่ 4 พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

ควรเปลี่ยนคำว่า “พัฒนา” ที่ปรากฏในกลยุทธ์หลักเป็นคำสำคัญในกลยุทธ์เชิงรุก เนื่องจากการนิเทศเป็นจุดแข็ง-โอกาส ต้องใช้คำสำคัญในกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy) แต่คำว่า “พัฒนา” ที่ใช้อยู่เป็นคำสำคัญของกลยุทธ์พลิกฟื้น (Turn Around Strategy) และควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการนิเทศภายในของสถานศึกษา เพราะหากใช้คำว่านิเทศการศึกษาจะทำให้มีขอบข่ายกว้างเกินกว่าที่สถานศึกษาจะสามารถกระทำได้ และเพิ่มคำว่า “ติดตามและประเมินผล” ต่อท้ายคำว่า “นิเทศ” ในกลยุทธ์รองและวิธีดำเนินการ

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์หลักข้อที่ 5 สร้างเสริมคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรสอดคล้องตั้งแต่การนำหลักสูตรสถานศึกษามาจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งในการจัดประสบการณ์ต้องมีการตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการประเมิน ที่ต้องสอดคล้องกันอย่างเป็นองค์รวม ดังนั้นหากแต่ละกลยุทธ์ มุ่งเน้นการพัฒนา EF ไม่เหมือนกันในแต่ละกลยุทธ์ การนำไปปฏิบัติ และพัฒนาผู้เรียนอาจมีความเป็นไปได้น้อย

ตารางที่ 53 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
<b>1. ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
1.1 ขับเคลื่อนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.470	มากที่สุด	4.65	0.493	มากที่สุด	อาจพัฒนาทั้ง 5 ด้านพร้อมกัน
1.2 ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้น	4.65	0.493	มากที่สุด	4.59	0.507	มากที่สุด	

กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
<b>2. พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
2.1 สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.47	0.624	มากที่สุด	4.24	0.831	มากที่สุด	
2.2 ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.53	0.717	มากที่สุด	4.00	1.000	มาก	
2.3 สร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.76	0.437	มากที่สุด	4.47	0.717	มากที่สุด	
<b>3. ยกกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน</b>							
3.1 มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.47	0.717	มากที่สุด	4.35	0.786	มากที่สุด	
3.2 เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการทักษะ	4.59	0.618	มากที่สุด	4.53	0.624	มากที่สุด	



กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
<b>4. พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
4.1 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.47	0.717	มากที่สุด	4.24	0.752	มากที่สุด	น่าจะเพิ่มขีดความสามารถในการนิเทศมากกว่า
4.2 เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.47	0.717	มากที่สุด	4.29	0.772	มากที่สุด	น่าจะเพิ่มสมรรถนะในการนิเทศมากกว่า
<b>5. สร้างเสริมคุณภาพการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำเพาะใช้งาน</b>							
5.1 สร้างมาตรฐานในการจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.470	มากที่สุด	4.53	0.624	มากที่สุด	
5.2 สร้างเอกภาพในการกำหนดจุดประสงค์การจัดการประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการ	4.65	0.493	มากที่สุด	4.47	0.624	มากที่สุด	

กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน							
5.3 ยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อให้ นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.76	0.437	มากที่สุด	4.41	0.795	มากที่สุด	

จากตารางที่ 57 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองใน ร่างกลยุทธ์การบริหาร วิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 พบว่า

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.1 ขับเคลื่อนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการ พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.71$ ) และ ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.65$ ) กลยุทธ์รองที่ 1.2 ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระ และคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.65$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.59$ )

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.1 สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.24$ ) กลยุทธ์รองที่ 2.2 ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.53$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.00$ ) กลยุทธ์รองข้อที่ 2.3 สร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.76$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ )

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.1 มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.35$ ) กลยุทธ์รองที่ 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.59$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.53$ )

กลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.1 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมใน

ระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.24$ ) กลยุทธ์รองที่ 4.2 เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.29$ )

กลยุทธ์หลักที่ 5 กลยุทธ์รองที่ 5.1 สร้างมาตรฐานในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.71$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.53$ ) กลยุทธ์รองที่ 5.2 สร้างเอกภาพในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.65$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.47$ ) กลยุทธ์รองข้อที่ 5.3 ยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.76$ ) และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.41$ )

ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเขียนข้อความในกลยุทธ์รอง โดยเสนอให้พิจารณาข้อความในกลยุทธ์รองที่ระบุทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2 ด้าน หรือระบุ 3 ด้าน ให้ปรับปรุงเป็นการระบุรายละเอียดของด้านนั้นลงไปแทน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำเสนอข้อมูล โดยที่ไม่ต้องย้อนไปดูผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

**ตารางที่ 54** ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการในร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
<b>1. ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
1.1 ขับเคลื่อนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา และสนับสนุนให้ผู้	4.76	0.437	มากที่สุด	4.71	0.470	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน							
1.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรร่วมกัน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.76	0.437	มากที่สุด	
1.1.3 ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน	4.88	0.332	มากที่สุด	4.71	0.588	มากที่สุด	
1.2 ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
1.2.1 ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน โดยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ในการจัดประสบการณ์	4.71	0.588	มากที่สุด	4.47	0.874	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.71	0.588	มากที่สุด	4.53	0.717	มากที่สุด	
<b>2. พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
2.1 สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน							
2.1.1 กำหนดแนวทางจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน	4.53	0.624	มากที่สุด	4.35	0.862	มากที่สุด	
2.1.2 ระดมทุนเพื่อจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สร้างสื่อสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน	4.65	0.493	มากที่สุด	4.47	0.874	มากที่สุด	
2.1.3 ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี รวมถึงจัดหาทรัพยากรให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้	4.53	0.624	มากที่สุด	4.24	0.903	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
สร้างสื่อสำหรับจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน							
2.2 ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน							
2.2.1 ประชุมครู เพื่อระดม ความคิดเห็น และสร้าง มาตรฐานแนวทางการเลือกใช้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน	4.76	0.437	มากที่สุด	4.65	0.493	มากที่สุด	
2.2.2 ใช้เทคโนโลยีช่วยในการ สรรหาและคัดเลือก สื่อและ แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.59	0.618	มากที่สุด	4.24	0.752	มากที่สุด	
2.2.3 สร้างความร่วมมือกับ ภาครัฐภาคเอกชน ในการ ระดมสื่อ เทคโนโลยี ทรัพยากร นวัตกรรมทาง การศึกษา และสรรหาแหล่ง เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียน มี ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน	4.65	0.606	มากที่สุด	4.12	0.857	มาก	
2.2.4 สร้างคลังสื่อและแหล่ง เรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อให้ครู	4.71	0.470	มากที่สุด	4.18	1.015	มาก	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
สามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้							
2.3 สร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน							
2.3.1 ศึกษา ค้นคว้า ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.71	0.470	มากที่สุด	4.41	0.712	มากที่สุด	
2.3.2 จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยระดมความคิดเห็นข้อดีข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.82	0.393	มากที่สุด	4.53	0.800	มากที่สุด	
2.3.3 กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.65	0.786	มากที่สุด	4.41	1.064	มากที่สุด	
3. ยกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน							

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
3.1 มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
3.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.588	มากที่สุด	4.65	0.606	มากที่สุด	เป็นคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะที่พัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีความสอดคล้องต่อเนื่อง
3.1.2 จัดประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.588	มากที่สุด	4.53	0.717	มากที่สุด	
3.1.3 ออกแบบกิจกรรมการวัดและประเมินพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.76	0.562	มากที่สุด	4.47	0.717	มากที่สุด	
3.1.4 วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.53	0.800	มากที่สุด	



วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
3.2 เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
3.2.1 พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.76	0.562	มากที่สุด	4.24	0.903	มากที่สุด	
3.2.2 จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.588	มากที่สุด	4.35	0.931	มากที่สุด	
3.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.76	0.437	มากที่สุด	4.47	0.800	มากที่สุด	
3.2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการโดยการนำเครื่องมือที่ได้จากการพัฒนาไปทดลองใช้และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง	4.71	0.588	มากที่สุด	4.18	0.951	มากที่สุด	อาจเป็นไปได้ยาก
<b>4. พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>							
4.1 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
4.1.1 กำหนดหลักปฏิบัติร่วมกันของครูผู้สอน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน เพื่อ	4.82	0.393	มากที่สุด	4.65	0.606	มากที่สุด	
4.1.2 สร้างมาตรฐานแนวทางการนิเทศภายใน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.65	0.493	มากที่สุด	
4.1.3 กำหนดมาตรฐานแนวทางการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.65	0.493	มากที่สุด	
4.1.4 ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการเพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน เช่น การอบรมออนไลน์ การศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	4.82	0.393	มากที่สุด	4.59	0.507	มากที่สุด	
4.2 เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
4.2.1 ระดมความคิดในการกำหนดแนวทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.71	0.470	มากที่สุด	4.65	0.606	มากที่สุด	
4.2.2 ประกาศแนวทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน ให้ครูผู้สอนได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน	4.76	0.437	มากที่สุด	4.59	0.618	มากที่สุด	
4.2.3 ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.82	0.393	มากที่สุด	4.59	0.618	มากที่สุด	
4.2.4 นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุป และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.76	0.437	มากที่สุด	4.47	1.068	มากที่สุด	
<b>5. สร้างเสริมคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</b>							
5.1 สร้างมาตรฐานในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
5.1.1 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัด	4.82	0.393	มากที่สุด	4.65	0.786	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของครูผู้สอน เพื่อให้ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
5.1.2 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์โดยวิเคราะห์จาก จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม ในการจัดประสบการณ์ที่จะช่วยพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน	4.65	0.606	มากที่สุด	4.47	0.800	มากที่สุด	ไม่ควรใช้คำว่า "ปรับปรุง" ในกลยุทธ์เชิงรุก
5.1.3 กำหนดการวัดและประเมินพัฒนาการ สำหรับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน อย่างเป็นรูปธรรม โดยอ้างอิงจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	4.71	0.588	มากที่สุด	4.47	0.800	มากที่สุด	1. ในหลักสูตร ต้องมีการกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับทักษะสมอง EF 2. น่าจะไปอยู่ในกลยุทธ์ที่ 3 การวัดและประเมินผล
5.1.4 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.53	0.717	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
เรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน							
5.1.5 ประเมินแผนการจัดประสบการณ์วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของแผนการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน	4.82	0.393	มากที่สุด	4.59	0.712	มากที่สุด	
5.2 สร้างเอกภาพในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน							
5.2.1 ระดมความคิดครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.88	0.332	มากที่สุด	4.47	0.874	มากที่สุด	
5.2.2 รวบรวม และสรุปจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่ได้จากการระดมความคิดเกี่ยวกับทักษะ	4.76	0.437	มากที่สุด	4.53	0.800	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน เป็นแนวทางเอกสารจัดทำเอกสารเผยแพร่ของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแนวทางเดียวกัน							
5.2.3 ประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์และกิจกรรมการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน จากแผนการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	4.82	0.393	มากที่สุด	4.53	0.800	มากที่สุด	
5.3 ยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน							
5.3.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมประจำวันที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน	4.88	0.332	มากที่สุด	4.59	0.618	มากที่สุด	
5.3.2 จัดกิจกรรมประจำวันที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์	4.88	0.332	มากที่สุด	4.59	0.618	มากที่สุด	

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ข้อเสนอแนะ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
จริงและการลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา							
5.3.3 ประเมินและพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรม ประจำวันอย่างสม่ำเสมอปี การศึกษาละอย่างน้อย 2 ครั้ง	4.82	0.393	มากที่สุด	4.65	0.606	มากที่สุด	

จากตารางที่ 58 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการใน ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ทั้ง 42 วิธีดำเนินการ พบว่า

ผลของการประเมินความเหมาะสมของวิธีดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.53 - 4.88

ผลของการประเมินความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.12 - 4.76

ข้อเสนอแนะ 1) ทุกข้อที่ระบุว่า 2 ด้าน 3 ด้าน ควรใส่รายละเอียดลงไป เพราะไม่ทราบว่าคืออะไรหากไม่ย้อนไปดูผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2) ควรนำกฎหมายว่าด้วยการศึกษาปทุมวิทยมาพิจารณา ร่วมด้วย 3) ควรให้มีการดำเนินการตามขั้นตอน และมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน อาจจะแยกย่อยออกมาวัดได้อีก บางข้อมีตัวชี้วัดซ้อนกันอยู่ อาจจะทำให้พฤติกรรมซ้ำกันได้

นำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1 ปรับปรุง พัฒนาตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำไปสู่ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 ต่อไป

## ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2

การปรับร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เป็นฉบับที่ 2 ผู้วิจัยได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 1

มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 โดยได้มีการปรับปรุง ดังนี้

1. ปรับข้อความในกลยุทธ์หลักให้เป็นวลีที่สั้น กระชับ และได้ใจความ ดังนี้

1.1 ปรับชื่อกลยุทธ์หลักที่ 1 จากเดิม “ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง” เป็น “ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิด ไตร่ตรอง”

1.2 ปรับชื่อกลยุทธ์หลักที่ 2 จากเดิม “พลิกโฉมการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง” เป็น “พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่ สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

1.3 ปรับชื่อกลยุทธ์หลักที่ 3 จากเดิม “ยกระดับคุณภาพการวัดและประเมิน พัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิดของผู้เรียน” เป็น “พลิกโฉมการวัดและประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน”

1.4 ปรับชื่อกลยุทธ์หลักที่ 4 จากเดิม “พัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ครูมี ความรู้ความสามารถในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง” เป็น “ปฏิรูปการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน”

1.5 ปรับชื่อกลยุทธ์หลักที่ 5 จากเดิม “สร้างเสริมคุณภาพการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน” เป็น “พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิด ไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานของผู้เรียน”

2. ปรับคำสำคัญ ลดและเพิ่มกลยุทธ์รองให้สอดคล้องกับกลยุทธ์หลัก และปรับคำที่ใช้ในการ กล่าวถึงทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 การปรับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.1 จากเดิม “ขับเคลื่อน การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้ งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง” กลยุทธ์รองที่ 1.2 จากเดิม “ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระ และคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น



“กำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

2.2 การปรับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.1 จากเดิม “สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน” เป็น “จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง” ตัดกลยุทธ์รองที่ 2.2 คือ “ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน” ออกไป และปรับกลยุทธ์รองที่ 2.3 จากเดิม “สร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน” เป็นกลยุทธ์รองที่ 2.2 “พัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

2.3 การปรับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.1 จากเดิม “มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “พัฒนาการประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)” กลยุทธ์รอง 3.2 จากเดิม “เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “พัฒนาการประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนโดยครู”

2.4 การปรับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักที่ 4 กลยุทธ์รองที่ 4.1 จากเดิม “เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “ปรับระบบการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ภายในโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน” กลยุทธ์รองที่ 4.2 จากเดิม “เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “ปรับระบบการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยผู้บริหาร”

2.5 การปรับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักที่ 5 กลยุทธ์รองที่ 5.1 จากเดิม “สร้างมาตรฐานในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “จัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานของผู้เรียนที่เน้นการปฏิบัติ” หลอมรวมกลยุทธ์รองที่ 5.2 จากเดิม

“สร้างเอกภาพในการกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ทั้ง 2 ด้าน” และกลยุทธ์รองที่ 5.3 จากเดิม “ยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน” เป็น “จัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะที่เน้นการให้นักเรียนวางแผน นำแผนสู่การปฏิบัติ และนำการปฏิบัติมานำเสนอ การทบทวน หรือประเมิน (Plan, Do, Review) ตามแนวคิดการเรียนรู้ศัภยภาพสูง (High Scope Learning)”

3. ปรับวิธีดำเนินการ โดยการปรับคำ เพิ่มหรือลดวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รอง และปรับให้วิธีดำเนินการมีความสมบูรณ์ ชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการกลยุทธ์ไปใช้ในการปฏิบัติ ดังนี้

### 3.1 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 1.1 ของกลยุทธ์หลักที่ 1

“แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดให้ผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม”

“กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรร่วมกัน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

“ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน”

### 3.2 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 1.2 ของกลยุทธ์หลักที่ 1

“ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ในการจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม”

“กำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา”

### 3.3 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 2.1 ของกลยุทธ์หลักที่ 2

“จัดตั้งภาคีสันับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมกันดำเนินงานสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

“จัดประชุมระดมความคิด เพื่อหาแนวทางในการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

“ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

### 3.4 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 2.2 ของกลยุทธ์หลักที่ 2

“ศึกษา สำรวจ ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

“จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยระดมความคิดเห็นข้อดีข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้”

“กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง”

### 3.5 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 3.1 ของกลยุทธ์หลักที่ 3

“กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (จากวิธีดำเนินการข้อ 1.1.1) มีส่วนร่วมในการสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)”

“จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางโดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment) “

“ออกแบบกิจกรรมการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทาง โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)”

“วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทาง”

### 3.6 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 3.2 ของกลยุทธ์หลักที่ 3

“พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด”

“จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด”

“จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด“

“พัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการ โดยมีการประเมินคุณภาพและพัฒนาเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง“

### 3.7 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 4.1 ของกลยุทธ์หลักที่ 4

“กำหนดหลักการนิเทศร่วมกันของเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง“

“กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ“

“ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการเพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เช่น การอบรมออนไลน์ การศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น“

“นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุป และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) “

### 3.8 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 4.2 ของกลยุทธ์หลักที่ 4

“กำหนดนโยบายและแนวทางการนิเทศการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ให้ครูผู้สอนได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน“

“แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ“

“ดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง“

“นำผลการนิเทศ มาพัฒนาแนวทางการสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง“

### 3.9 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 5.1 ของกลยุทธ์หลักที่ 5

“กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน“

“ส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ที่เน้นการปฏิบัติ ในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน“

“สนับสนุนทรัพยากรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติอย่างเพียงและเหมาะสม”

“เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน”

“ประเมินแผนการจัดประสบการณ์วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของแผนการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน และนำผลการประเมินมาพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อไป”

### 3.10 การปรับวิธีดำเนินการในกลยุทธ์รองที่ 5.2 ของกลยุทธ์หลักที่ 5

“พัฒนาครูในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ศัภยภาพสูง (High Scope Learning) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน”

“ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ศัภยภาพสูง (High Scope Learning) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน”

“กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ศัภยภาพสูง (High Scope Learning) อย่างสอดคล้องกับระบบนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่กำหนดไว้”

**ตารางที่ 55** ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2


กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดให้ผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม 1.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรร่วมกัน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับการ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>1.2 กำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>	<p>พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>1.1.3 ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน</p> <p>1.2.1 ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ในการจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>1.2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</p>
<p>2. พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผน และการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>	<p>2.1 จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผน และการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>	<p>2.1.1 จัดตั้งภาคีสันับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมกันดำเนินงานสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.1.2 จัดประชุมระดมความคิด เพื่อหาแนวทางในการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.1.3 ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2 พัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2.1 ศึกษา สำรวจ ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2.2 จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยระดมความคิดเห็น ข้อดี ข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้</p> <p>2.2.3 กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>
3. พลิกโฉมการวัดและประเมินเพื่อเสริมสร้าง	3.1 พัฒนาการประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะ	3.1.1 กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (จากวิธีดำเนินการ

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน</p>	<p>สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)</p>	<p>ข้อ 1.1.1) มีส่วนร่วมในการสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)</p> <p>3.1.2 จัดประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)</p> <p>3.1.3 ออกแบบกิจกรรมการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด โดยการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment)</p> <p>3.1.4 วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p>



กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>3.2 พัฒนาการประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรองและด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนโดยครู</p> 	<p>3.2.1 พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3.2.2 จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรองและด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3.2.4 พัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการ โดยมีการประเมินคุณภาพและพัฒนาเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง</p>
<p>4. ปฏิรูปการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน</p>	<p>4.1 ปรับระบบการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน</p>	<p>4.1.1 กำหนดหลักการนิเทศร่วมกันของเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>4.1.2 กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>4.1.3 ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการเพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เช่น การอบรมออนไลน์ การศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น</p> <p>4.1.4 นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุปและพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p>
	<p>4.2 ปรับระบบการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยผู้บริหาร</p>	<p>4.2.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการนิเทศการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ให้ครูผู้สอนได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>4.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4.2.3 ดำเนินตามปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>4.2.4 นำผลการนิเทศ มาพัฒนาแนวทางการสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมอง</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
<p>5. พัฒนาการ จัด ประสพการณ์การเรียนรู้ที่ เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิด ไตร่ตรอง และด้าน ความจำขณะใช้งานของ ผู้เรียน</p>	<p>5.1 จัดประสพการณ์การ เรียนรู้พัฒนาทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้ งานของผู้เรียนที่เน้นการ ปฏิบัติ</p>	<p>เพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>5.1.1 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการ จัดประสพการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการ ปฏิบัติในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้าน ความจำขณะใช้งาน</p> <p>5.1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดประสพการณ์ที่ เน้นการปฏิบัติ ในการพัฒนาทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p> <p>5.1.3 สนับสนุนทรัพยากรการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ อย่างเพียงพอและเหมาะสม</p> <p>5.1.4 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการ วางแผนการจัดประสพการณ์เพื่อพัฒนา ให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำ ขณะใช้งาน</p> <p>5.1.5 ประเมินแผนการจัดประสพการณ์ วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของ แผนการจัดประสพการณ์ที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำ ขณะใช้งาน และนำผลการประเมินมา พัฒนาแผนการจัดประสพการณ์การ เรียนรู้ต่อไป</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	5.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะที่เน้นการให้นักเรียนวางแผน นำแผนสู่การปฏิบัติ และนำการปฏิบัติมานำเสนอ การทบทวนหรือประเมิน (Plan, Do, Review) ตามแนวคิดการเรียนรู้ศกยภาพสูง (High Scope Learning)	5.2.1 พัฒนาครูในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ศกยภาพสูง (High Scope Learning) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน 5.2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ศกยภาพสูง (High Scope Learning) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน 5.2.3 กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ศกยภาพสูง (High Scope Learning) อย่างสอดคล้องกับระบบนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่กำหนดไว้

จากตารางที่ 55 ของร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 35 วิธีดำเนินการ

#### 4.3.4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน และจากการให้ข้อมูลทางแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับที่ 2 จำนวน 4 ท่าน มีข้อเสนอแนะพร้อมทั้งนำมาปรับแก้ไขและพัฒนากลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ ดังนี้

##### 1. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก

1.1 ควรเขียนอธิบายให้ชัดเจนว่าผู้วิจัยเรียงลำดับกลยุทธ์ตามความต้องการจำเป็นและพิจารณาร่วมกับลำดับของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

1.2 ปรับเปลี่ยนคำสำคัญในกลยุทธ์หลักที่ 3 และ 4 ไม่ให้ซ้ำกับกลยุทธ์ก่อนหน้า เนื่องจากทำให้ขาดความน่าสนใจในการนำเสนอ

## 2. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รอง

2.1 ปรับเปลี่ยนคำสำคัญในกลยุทธ์รอง ไม่ให้ซ้ำกับกลยุทธ์รองในกลยุทธ์หลักเดียวกัน

2.2 ปรับคำที่แสดงถึงวิธีดำเนินการออก และเปลี่ยนเป็นคำที่เหมาะสมต่อการใช้ในกลยุทธ์แทน

2.3 รมั้ดระวังการใช้คำว่า “เนื้อหาสาระ” ในกลยุทธ์รองที่ 1.2 เนื่องจากอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการปฏิบัติได้ ควรใช้คำที่อธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเป็นกิจกรรมบูรณาการในกิจกรรมประจำวัน ไม่ใช่การกำหนดเนื้อหาสาระใหม่

2.4 การวัดและประเมินพัฒนาการเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ควรเป็นการประเมินแบบ 360 องศา นอกจากสถานศึกษาแล้ว ควรให้พ่อ แม่ ผู้ปกครองร่วมประเมินด้วย

2.5 การนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ควรมีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างรอบด้านจากเพื่อนครู ผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียน รวมถึงศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญต่างๆ อาจเรียกได้ว่าเป็นการนิเทศแบบ 360 องศา

2.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ควร มีคำที่สื่อให้เห็นถึงกระบวนการคิดและการเรียนรู้ผ่านการเล่นปรากฏในกลยุทธ์

2.7 การจัดประสบการณ์เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีหลากหลายวิธี หากระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้วิธีใดวิธีหนึ่งลงในกลยุทธ์ อาจทำให้ผลของการวิจัยไม่สามารถใช้ได้อย่างแพร่หลายเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรเลือกใช้คำอธิบายที่สื่อถึงแก่นของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมากกว่าที่จะนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้วิธีใดวิธีหนึ่งลงไป

## 3. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ

3.1 ปรับข้อความในวิธีดำเนินการให้มีความชัดเจน เข้มข้น และมีความสอดคล้องกับคำสำคัญของกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น

3.2 การเขียนวิธีดำเนินการควรเขียนให้เป็นกระบวนการบริหาร เช่น กระบวนการ PIE หรือ PDCA เพื่อให้ผู้นำกลยุทธ์ไปใช้สามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างเป็นขั้นตอน

3.3 ปรับวิธีดำเนินการข้อที่ 2.1.1 และ 2.1.2 รวมเข้าเป็นข้อเดียวกัน เพราะเป็นการนำปัจจัยภายนอกด้านสังคมมาใช้เหมือนกัน และปรับการเขียนวิธีดำเนินการโดยให้ผู้อ่านเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการวิเคราะห์และการเลือกใช้สื่อ มากกว่าการจัดหาหรือสร้างใหม่

3.4 ในวิธีดำเนินการข้อที่ 3.2.1 ไม่ควรใช้คำว่า “พัฒนา” เพราะเป็นคำสำคัญของกลยุทธ์

3.5 ปรับวิธีดำเนินการในข้อ 4.2.1-4.2.4 ให้สอดคล้องกับการนิเทศแบบ 360 องศา

3.6 การเขียนวิธีดำเนินการ ควรสอดแทรกกิจกรรมหรือให้ความรู้แก่ผู้อ่านด้วย จะดีผลดีต่อการนำไปใช้

3.7 ในวิธีดำเนินการข้อที่ 5.1.2 และ 5.1.3 ไม่ควรใช้คำว่า “ส่งเสริม” และ “สนับสนุน” เพราะเป็นคำสำคัญของกลยุทธ์

3.8 การพัฒนาสมรรถนะครู ควรกล่าวถึงระบบ Coaching และ Mentoring มากกว่าการกล่าวถึงเรื่องทรัพยากรในการจัดการศึกษา

#### 4. ข้อเสนอแนะรายละเอียดอื่นๆ

4.1 ควรเขียนข้อตกลงเบื้องต้นว่าผู้วิจัยสนใจจะเขียนกลยุทธ์ที่จะแก้ไขจุดอ่อนให้ เป็นจุดแข็งเท่านั้น

4.2 มีการนำผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกมาใช้ในการเขียนวิธีดำเนินการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสม

4.3 แผนภาพกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมอง เพื่อชีวิตที่สำเร็จ มีความเหมาะสม สามารถใช้ภาพได้สื่อถึงความหมาย ควรปรับปรุงเนื้อหาที่ใส่ใน แผนภาพ ควรใส่เฉพาะกลยุทธ์หลัก หากใส่กลยุทธ์รองจะทำให้มีตัวหนังสือมากเกินไป แผนภาพขาดความน่าสนใจ และควรใส่หมายเหตุว่า กลยุทธ์หลักทั้ง 5 นี้เรียงลำดับตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ไม่สับสน

4.4 ให้ผู้วิจัยพิจารณาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ สิ่งใดที่ไม่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปได้

#### 4.3.5 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 56 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ฉบับสมบูรณ์

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	1.1 ปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	<p>1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตที่สำเร็จ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>1.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตที่สำเร็จ และปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย</p> <p>1.1.3 ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน</p>
	1.2 เร่งรัดให้เกิดการคัดเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง	<p>1.2.1 ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ที่ควรเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>1.2.2 ให้ความรู้ในการคัดเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้าน</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		ความจำเป็นใช้งาน และด้านการยั้งคิด ไตร่ตรองแก่ครูผู้สอน
<p><b>2. พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผน และการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b></p>	<p>2.1 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2 สร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>	<p>2.1.1 จัดตั้งเครือข่ายสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.1.2 ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2.1 ศึกษา สืบค้น ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>2.2.2 จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยระดมความคิดเห็นข้อดีข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้</p>



กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>2.2.3 กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>
<p><b>3. ปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน</b></p>	<p>3.1 พัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน โดยการประเมินแบบ 360 องศา (ประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) การประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment) การประเมินด้วยครู การประเมินด้วยผู้ปกครอง และการประเมินด้วยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร</p>	<p>3.1.1 สร้างภาคีเครือข่ายการวัดและประเมินพัฒนาการแบบ 360 องศา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของนักเรียน</p> <p>3.1.2 จัดประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดโดยการประเมินแบบ 360 องศา</p> <p>3.1.3 ออกแบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ที่เอื้อต่อการประเมินแบบ 360 องศา</p> <p>3.1.4 วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>3.2 ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>3.2.1 กำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดที่ชัดเจน</p> <p>3.2.2 จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด</p> <p>3.2.4 ประเมินคุณภาพของเครื่องมือและแนวทางการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดเป็นประจำทุกปี และนำผลที่ได้มาใช้พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินในปีการศึกษาต่อไป</p>
<p>4. เปลี่ยนแปลงระบบการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน</p>	<p>4.1 ปรับระบบการนิเทศทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในและภายนอกโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยการนิเทศแบบ 360</p>	<p>4.1.1 กำหนดหลักการนิเทศร่วมกันของเครือข่ายโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p> <p>4.1.2 กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม</p>

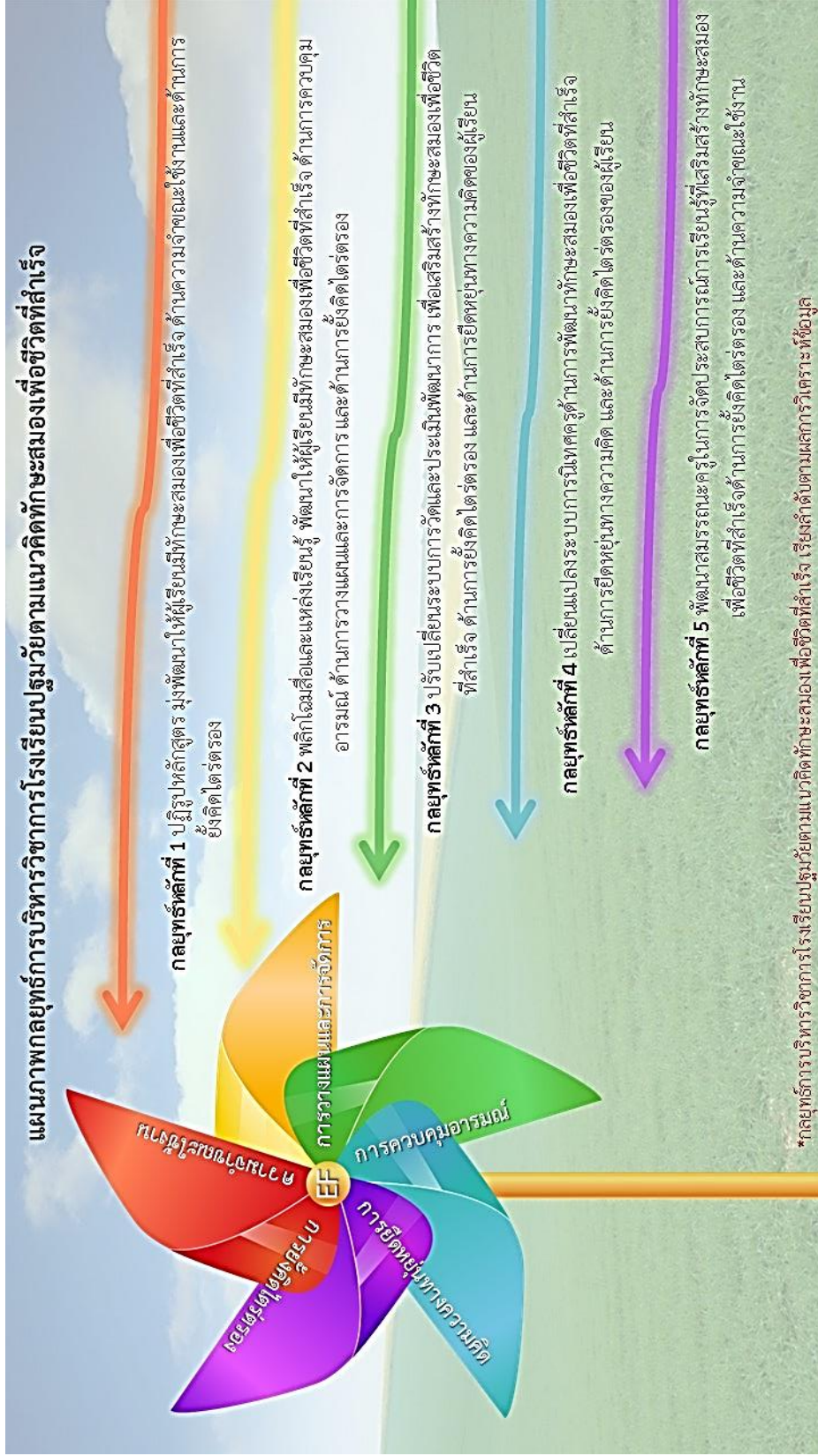
กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	<p>องศา (นิเทศโดยเพื่อน ครูระดับชั้นเดียวกัน ผู้บริหาร บุคลากรจาก กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย เดียวกัน และ ศึกษานิเทศก์)</p>	<p>และประเมินผล อย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ</p> <p>4.1.3 ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยนิเทศ ครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้าน การยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้ง คิดไตร่ตรอง</p> <p>4.1.4 มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุป และ พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p>
	<p>4.2 พัฒนาเครื่องมือการ นิเทศการพัฒนาทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทาง ความคิด และด้านการยั้ง คิดไตร่ตรองของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับการ นิเทศแบบ 360 องศา</p>	<p>4.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการ ยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิด ไตร่ตรองแบบ 360 องศา</p> <p>4.2.2 กำหนดนโยบายและแนวทางการ นิเทศการศึกษาการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อ ชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองแบบ 360 องศา โดยคณะกรรมการเครือข่ายการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>4.2.3 ออกแบบเครื่องมือการนิเทศ หลักสูตรและ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้สื่อ</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยคณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>4.2.4 นำผลการนิเทศ มาพัฒนาแนวทางการสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</p>
<p>5. พัฒนาสมรรถนะครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p>	<p>5.1 เสริมสร้างทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานของผู้เรียนผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด</p>	<p>5.1.1 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p> <p>5.1.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>5.1.3 ใช้ระบบการชี้แนะแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูอย่างยั่งยืน ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p> <p>5.1.4 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่ง</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน</p> <p>5.1.5 ประเมินแผนการจัดประสบการณ์ วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของแผนการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน และนำผลการประเมินมาพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อไป</p>
	<p>5.2 เพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิดผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน</p>	<p>5.2.1 วิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคของครู ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน</p> <p>5.2.2 พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับปัจจัยเกื้อหนุนที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน</p> <p>5.2.3 ลดอุปสรรคของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน</p>

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน</p> <p>5.2.4 กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายวางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวันอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตารางที่ 56 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 35 วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 3 ในรูปแบบของกังหันลมที่สื่อถึงทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จซึ่งสามารถหมุนได้ด้วยแรงลมของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ ทั้งนี้การนำเสนอเริ่มจากกังหันลมที่มี 5 แฉก แต่ละแฉกแทนทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความจำขณะใช้งาน ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านการวางแผนและการจัดการ และภาพสายลมทั้ง 5 เส้น แสดงถึงกลยุทธ์หลักในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งานและด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง กลยุทธ์หลักที่ 2 พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง กลยุทธ์หลักที่ 3 ปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน กลยุทธ์หลักที่ 4 เปลี่ยนแปลงระบบการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน และกลยุทธ์หลักที่ 5 พัฒนาศมรรณะครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน โดยกังหันลมจะหมุนวนไปได้ก็ต่อเมื่อได้รับสายลมปะทะฉับใด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจะขับเคลื่อนได้ก็ต่อเมื่ออาศัยการหนุนนำจากกลยุทธ์การบริหารวิชาการเช่นเดียวกัน



ภาพที่ 4 แผนภาพกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี จำนวน 26,042 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร  $PNI_{modified}$

บทที่ 5 เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

#### 5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และกรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

กรอบแนวคิด ในการศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วยแนวคิดหลัก 2 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย และแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่าในภาพรวมมีความเหมาะสม ซึ่งรายละเอียดของกรอบแนวคิดในการวิจัย มีดังนี้

5.1.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ประกอบด้วย 5 งาน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินพัฒนาการ และ 5) การนิเทศการศึกษา

5.1.1.2 กรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความจำขณะใช้งาน 2) ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง 3) ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด 4) ด้านการควบคุมอารมณ์ และ 5) ด้านการวางแผนและการจัดการ



5.1.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

5.1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่สูงที่สุด รองลงมาคือ การนิเทศการศึกษา และการวัดและการประเมินพัฒนาการ ตามลำดับ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงที่สุด รองลงมา คือ การวัดและประเมินพัฒนาการ และการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินพัฒนาการ ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เมื่อพิจารณาการบริหารวิชาการตามองค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

#### การพัฒนาหลักสูตร

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ และโรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ ซึ่งมีความเฉลี่ยเท่ากัน เป็น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด ในขณะที่โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านความจำเป็นใช้งาน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า โรงเรียนสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านความจำเป็นใช้งาน เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ในขณะที่ โรงเรียนสร้าง หรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

### การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด ในขณะที่พบว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด ในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ซึ่งเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดในขณะที่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์ สังคม) ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

### การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และโรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในขณะที่โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

### การวัดและประเมินพัฒนาการ

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัดและประเมิน พัฒนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการประเมิน พัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านความจำขณะใช้งาน และโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบ ด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด ในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการ ประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิด ไตร่ตรอง และโรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตาม องค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียน ปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการวัด และประเมินพัฒนาการ พบว่า โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการ ประเมินตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในขณะที่ โรงเรียนมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมินตาม องค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

#### การนิเทศการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด ในขณะที่พบว่า โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความ เข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการควบคุม อารมณ์ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด ในขณะที่พบว่า พบว่า โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึง ประสงค์ต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการยืดหยุ่นทางความคิด เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ในขณะที่โรงเรียนมีการกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านการวางแผนและการจัดการ เป็นข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

5.1.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ ด้านเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ และด้านสภาพสังคม ตามลำดับ ส่วนด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือ ด้านเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ และด้านสภาพสังคม ตามลำดับ ส่วนด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมพบว่า ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนด้านสภาพสังคม เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

### 5.1.3 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

5.1.3.1 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมพบว่า จุดแข็งคือ การนิเทศการศึกษา

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ ส่วนจุดอ่อน คือ การพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารวิชาการโรงเรียน ปทุมวิไล แยกตามองค์ประกอบทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 5 ด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตร มีจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ มีจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการวางแผนและการจัดการ การวัดและการประเมินพัฒนาการ มีจุดอ่อน คือ ทักษะสมอง ด้านด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการนิเทศการศึกษา มีจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวมพบว่า โอกาส คือ สภาพสังคมและเทคโนโลยี ส่วนภาวะ คุกคาม คือ การเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาพเศรษฐกิจ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

การเมืองและนโยบายของรัฐ เป็นโอกาสสำหรับการนิเทศการศึกษา การพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ

สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสสำหรับการนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ

สภาพสังคม เป็นโอกาสสำหรับการนิเทศการศึกษา

เทคโนโลยี เป็นโอกาสสำหรับการวัดและประเมินพัฒนาการ การพัฒนาสื่อและ แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร

5.1.3.2 กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 35 วิธีดำเนินการ โดยมีรายละเอียดของ กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ ดังนี้

**กลยุทธ์หลักที่ 1** ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิต ที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งานและด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

**กลยุทธ์รองที่ 1.1** ปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นการพัฒนาทักษะ สมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

วิธีดำเนินการ

1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตที่สำเร็จ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม

1.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตที่สำเร็จ และปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

1.1.3 ประกาศจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงแล้วต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาทุกคน

**กลยุทธ์รองที่ 1.2** เร่งรัดให้เกิดการคัดเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

วิธีดำเนินการ

1.2.1 ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ที่ควรเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

1.2.2 ให้ความรู้ในการคัดเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองแก่ครูผู้สอน

**กลยุทธ์หลักที่ 2** พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

**กลยุทธ์รองที่ 2.1** ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

วิธีดำเนินการ

2.1.1 จัดตั้งเครือข่ายสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

2.1.2 ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้สำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

**กลยุทธ์รองที่ 2.2** สร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิด

### วิธีดำเนินการ

2.2.1 ศึกษา สํารวจ ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

2.2.2 จัดกิจกรรมให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ักเรียน โดยระดมความคิดเห็นข้อดีข้อเสียของการใช้และแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

2.2.3 กำหนดให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

**กลยุทธ์หลักที่ 3** ปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

**กลยุทธ์รองที่ 3.1** พัฒนาวิธีการประเมินพัฒนาการเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน โดยการประเมินแบบ 360 องศา (ประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) การประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment) การประเมินด้วยครู การประเมินด้วยผู้ปกครอง และการประเมินด้วยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

### วิธีดำเนินการ

3.1.1 สร้างภาคีเครือข่ายการวัดและประเมินพัฒนาการแบบ 360 องศา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของนักเรียน

3.1.2 จัดประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างระบบการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดโดยการประเมินแบบ 360 องศา

3.1.3 ออกแบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด ที่เอื้อต่อการประเมินแบบ 360 องศา

3.1.4 วัดและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง นำผลที่ได้มาสรุปผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด



**กลยุทธ์รองที่ 3.2** ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

วิธีดำเนินการ

3.2.1 กำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดที่ชัดเจน

3.2.2 จัดหาเครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการประเมินพัฒนาการ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด

3.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด

3.2.4 ประเมินคุณภาพของเครื่องมือและแนวทางการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดเป็นประจำทุกปี และนำผลที่ได้มาพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินในปีการศึกษาต่อไปการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดเป็นประจำทุกปี และนำผลที่ได้มาพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินในปีการศึกษาต่อไป

**กลยุทธ์หลักที่ 4** เปลี่ยนแปลงระบบการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

**กลยุทธ์รองที่ 4.1** ปรับระบบการนิเทศทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในและภายนอกโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยการนิเทศแบบ 360 องศา (นิเทศโดยเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน ผู้บริหาร บุคลากรจากกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเดียวกัน และศึกษานิเทศก์)

วิธีดำเนินการ

4.1.1 กำหนดหลักการนิเทศร่วมกันของเครือข่ายโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

4.1.2 กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4.1.3 ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยนิเทศครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

4.1.4 มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุป และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

**กลยุทธ์รองที่ 4.2** พัฒนาเครื่องมือการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียนให้เหมาะสมกับการนิเทศแบบ 360 องศา

วิธีดำเนินการ

4.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองแบบ 360 องศา

4.2.2 กำหนดนโยบายและแนวทางการนิเทศการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองแบบ 360 องศา โดยคณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

4.2.3 ออกแบบเครื่องมือการนิเทศหลักสูตรและ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยคณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

4.2.4 นำผลการนิเทศ มาพัฒนาแนวทางการสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

**กลยุทธ์หลักที่ 5** พัฒนาสมรรถนะครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

**กลยุทธ์รองที่ 5.1** เสริมสร้างทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานของผู้เรียน ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด

วิธีดำเนินการ

5.1.1 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน

5.1.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

5.1.3 ใช้ระบบการชี้แนะแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูอย่างยั่งยืน ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน

5.1.4 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน

5.1.5 ประเมินแผนการจัดประสบการณ์วิเคราะห์ความสมบูรณ์ความถูกต้องของแผนการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน และนำผลการประเมินมาพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อไป

**กลยุทธ์รองที่ 5.2** เพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน

#### วิธีดำเนินการ

5.2.1 วิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคของครู ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน

5.2.2 พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับปัจจัยเกื้อหนุนที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน

5.2.3 ลดอุปสรรคของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน

5.2.4 กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิด ผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวันอย่างต่อเนื่อง

## 5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) การอภิปรายผลกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2) การอภิปรายผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ และ 3) การอภิปรายผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากผลการวิจัยมีประเด็นนำสู่การอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 การอภิปรายผลกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

5.2.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินพัฒนาการ และ 5) การนิเทศการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ แสดงให้เห็นว่ากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนปฐมวัยได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการที่ได้สังเคราะห์ขึ้นนั้นครอบคลุมงานหลักที่จะช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้แก่นักเรียนปฐมวัย โดยในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนนั้นจะต้องนำกระบวนการบริหารมาใช้ในการดำเนินการอย่างเกี่ยวเนื่องสอดคล้องกันทั้งระบบ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนแนวทางการปฏิบัติ นำมาสู่การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การพัฒนาและเลือกใช้สื่อให้ตอบสนองตามจุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินพัฒนาการเพื่อสำรวจตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นแก่นักเรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และควรพัฒนา ปรับปรุงในด้านใด รวมไปถึงการนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่กำหนดจุดมุ่งหมายในหลักสูตรได้สอดคล้องกับสุพรรณษา ใจอารีย์ และคณะ (2561) และรัตนา อินทะชัย และสายทิพย์ ยะฟู (2559) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์ให้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษา โดยมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ จัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลในทุกระดับชั้นที่ทันสมัย ผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะต่าง ๆ สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.2.1.2 กรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing) ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเห็นว่าทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ตามที่ Gioia และคณะ (2003) ได้กล่าวไว้ใน Behavior rating inventory of executive function-preschool version (BRIEF-P) ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่นักวิจัยทางการศึกษาได้สังเคราะห์เกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในเด็กในวัย 2-5 ปี 1 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงการเรียนรู้ระดับปฐมวัยสอดคล้องกับงานวิจัยฉบับนี้ โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบดังกล่าว ที่สามารถพัฒนาได้ดีที่สุดในช่วงปฐมวัย และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในช่วงวัยต่อ ๆ ไป และสอดคล้องกับนวนลจันทร์ จุฑาทักติกุล (2557) ที่ได้กำหนดตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรมของนักเรียนระดับปฐมวัยไว้ทั้ง 5 องค์ประกอบดังกล่าว เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งเป็นทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 5 องค์ประกอบที่สามารถพัฒนาในเด็กระดับปฐมวัย จากทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้งหมด 9 องค์ประกอบ กรอบแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจึงมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นในระดับปฐมวัย ซึ่งนับเป็นยุคทอง (Golden Age) ของการสร้างและฝึกฝนให้เกิดทักษะทั้ง 5 ด้าน เนื่องจากปฐมวัยเป็นช่วงวัยสำคัญของชีวิตมนุษย์ในการวางรากฐานทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจที่จะช่วยให้เด็กสามารถกำกับตนเองไปสู่เป้าหมาย (นวนลจันทร์ จุฑาทักติกุล และคณะ, 2560) ซึ่งทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตในระยะยาวมากกว่าความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และการอ่านออกเขียนได้บวกลบเลขเป็น ทำให้เด็กไทยให้เติบโตเต็มศักยภาพสมอง เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีรู้จักคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 และช่วยนำพาประเทศไปสู่ประเทศไทยยุค 4.0 ได้ เพื่อตอบสนองตามที่มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับปฐมวัยว่า ผู้เรียนจะต้องมีพัฒนาการรอบด้านและสมดุลสนใจเรียนรู้และกำกับตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่การศึกษาปฐมวัยควรต้องเน้นส่งเสริมและพัฒนาการคิดของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนามองของมนุษย์ เพื่อวางรากฐานให้แก่อนาคตของชาติ และลดปัญหาต่าง ๆ ที่สังคมไทยกำลังประสบในปัจจุบัน เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเพศ เกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด (เกษงา จงโพนุลย์พัฒนนะ, 2550) ปัญหาการสูบบุหรี่และการดื่มสุรา (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) เป็นต้น

5.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

5.2.2.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จุดอ่อน และจุดแข็งของสภาพแวดล้อมภายใน สำหรับการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดการสนับสนุนในการสร้าง การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ดังเช่นที่ รัตนา อินทชะชัย และสายทิพย์ ยะฟู (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ครูมีปัญหาในการสร้าง และจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้มา ใช้ในการจัดประสบการณ์ และมีปัญหาการพัฒนานวัตกรรมในการจัดประสบการณ์ อีกทั้งโรงเรียนยังมีปัญหาในการประเมินผลการการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้จากการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ครู ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องกับ การที่ผู้บริหารไม่มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ และใช้อย่างต่อเนื่องและเน้นการใช้ประโยชน์ได้จริง ไม่มีการจัดทำข้อมูลทะเบียนแหล่งเรียนรู้ที่จะนำไปจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของแอน สุชะจิระ (2558) ที่พบว่า ครูปฐมวัยจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ไม่ สอดคล้องกับความสนใจและวัยของเด็กปฐมวัย อีกทั้งผู้บริหารยังขาดการสำรวจความต้องการใช้สื่อ การเรียนการสอน และครูปฐมวัยผลิตสื่อไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็กปฐมวัย

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความต้องการจำเป็น จุดอ่อน และจุดแข็งของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

**ด้านการพัฒนาหลักสูตร** ผลการวิจัย พบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะด้านการควบคุมอารมณ์ อาจเนื่องมาจาก การที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียนในระดับปฐมวัยซึ่งถือเป็นช่วงแรกเริ่มในการร่วมกิจกรรมทางสังคมด้วยตนเอง เด็กในระดับปฐมวัยจึงต้องเกิดการเรียนรู้และปรับตัวในทุกด้าน ทั้งด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับครูผู้สอน การเปลี่ยนแปลงของสถานที่และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ จึงส่งผลต่อทำให้ความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ และการควบคุมอารมณ์ของเด็ก แต่การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยจะเน้นสอนเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรมากกว่าการพัฒนาการเด็ก (จุฑารัตน์ หิงทอง, 2560) ทำให้เด็กเกิดความเครียด การไม่ได้ใช้ประโยชน์จากหลักสูตรอย่างเต็มที่ และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรยังขาด

ความเป็นเอกภาพ จึงทำให้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรถือเป็นรากฐานของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ดังที่ชวลิต ชูกำแหง (2551) ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่าเป็นมวลประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐานกระบวนการที่ใช้ในการ เรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนา

**ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้** ผลการวิจัย พบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่แม้ว่าจะเห็นความสำคัญของการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง แต่ยังขาดความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของทักษะสมองด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง รวมถึงขาดความเข้าใจและทักษะในการจัดประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ดังนั้นครูส่วนใหญ่จึงไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวเพื่อพัฒนาทักษะด้านการยั้งคิดไตร่ตรองให้เกิดขึ้นแก่เด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง เพราะผู้บริหารและครูผู้สอนเองก็ยังไม่สามารถเข้าใจความหมายและความสำคัญของทักษะสมองด้านการยั้งคิดไตร่ตรองอย่างถ่องแท้ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับที่ สุภาภรณ์ บัณพิตย (2560) ที่กล่าวว่า ครูปฐมวัยยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการในการจัดประสบการณ์ และสอดคล้องกับศศิธร จันทมฤก (2559) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยไว้ว่า ครูปฐมวัยพบความยากลำบากในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องเน้นให้เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและเป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารโรงเรียน อย่างไรก็ตามหลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้นควรยึดตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กควรได้รับประสบการณ์ตรงได้ลงมือปฏิบัติจริง ประสบการณ์ที่จัดให้แก่เด็กควรมีความหลากหลายโดยครูต้องมีการวางแผนการสอนที่ชัดเจน และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551)

**ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้** ผลการวิจัย พบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการวางแผนและการจัดการ โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการควบคุมอารมณ์ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ไม่ตรงและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ผู้บริหารและครูระดับปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้เกิดขึ้นแก่

เด็กปฐมวัยจึงมองข้ามความสำคัญของการสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ สอดคล้องกับ สุกัญญา ภูเสียงแก้ว (2563) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนว่า ยังขาดการให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และด้านการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้ครูไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์ ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2562) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สนามเด็กเล่น การจัดรูปแบบชั้นเรียน บอร์ดแสดงผลงานของเด็ก มุมประสบการณ์ รวมถึงการเลือกสรรและจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และส่งผลต่ออุปนิสัยของเด็ก ดังนั้นเมื่อโรงเรียนไม่สามารถบริหารจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการควบคุมอารมณ์เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

**ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ** ผลการวิจัย พบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการยังคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิด โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะด้านการยังคิดไตร่ตรอง อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินพัฒนาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยังคิดไตร่ตรอง ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสมอง รู้จักองค์ประกอบและสามารถวิเคราะห์ได้ว่าในกระบวนการเรียนรู้หรือพฤติกรรมของเด็กที่เกิดขึ้นนั้นกำลังพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในด้านใด รวมทั้งควรมีความใส่ใจ ไตร่ตรอง และมุ่งเป้าหมายสู่การจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนควรมีทักษะการประเมิน มีความรู้ด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สามารถจับประเด็นที่น่าสนใจหรือประเด็นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย มีทักษะการสังเกตการจดบันทึกพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก มีความสามารถในการสื่อสารผลการประเมินให้กับผู้เกี่ยวข้องได้อย่างดี สามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินตนเอง และนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาผลงานและการกระทำของตน เห็นได้ว่ากระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการโดยครูและโดยตนเองนั้นมีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดแก่เด็กระดับปฐมวัย เช่นเดียวกับ สุกัญญา ภูเสียงแก้ว (2020) ที่ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาด้านการประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการของครูปฐมวัยว่า ครูทุกคนใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยการสังเกตพฤติกรรมนี้จะเป็น



การสังเกตในภาพรวม ๆ และเป็นการสังเกตผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ จึงไม่ครบทุกด้าน และไม่สามารถระบุเป็นค่าระดับคะแนนที่ชัดเจนได้ นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ และไม่สามารถสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ในการประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการได้ ดังนั้น เมื่อครูส่วนใหญ่ยังไม่สามารถให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่มีความหมายต่อทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง เช่น การตั้งใจทำกิจกรรมของตัวเอง ไม่รบกวนผู้อื่น การเข้าคิวรอได้ อดทนรอคอยได้ การรู้จักรอที่จะพูด ไม่พูดแทรก ในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด เป็นต้น (นวลจันทร์ จุฑาภักดิ์กุล และคณะ, 2560) ทำให้การวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรองไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร

**ด้านการนิเทศการศึกษา** ผลการวิจัย พบว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ ทักษะสมองด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย ส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) เน้นการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิด ให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ (พรสวรรค์ ดวงตาธรรม, 2558) ดังนั้นการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณลักษณะ พฤติกรรม ความคิด เจตคติที่จะเกิดขึ้นแก่เด็กปฐมวัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (2562) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะและบทบาทของครูปฐมวัยที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จไว้ ดังนี้ 1) มีความรู้เรื่องทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ 2) ใจกว้างและมีทัศนคติเชิงบวก (Positive Mind) 3) มีความเชี่ยวชาญในทักษะที่หลากหลาย (Multi-Skilled) 4) มีวินัยในตนเอง (Self-Discipline) 5) ทำงานเป็นทีม (Team Work) 6) เป็นที่รักและไว้วางใจของเด็ก (To be Loved & Trust) และ 7) วางแผนและจัดการงานเป็น (Planning & Organization) โรงเรียนปฐมวัยสามารถควรใช้กระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด

5.2.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การเมืองและนโยบายของรัฐ แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาใน

ระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จนั้น ยังขาดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติและการสนับสนุนอย่างเป็นระบบจากหน่วยงานของรัฐ สอดคล้องกับสุริยา ช้องเสนาะ (2559) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาสำคัญของการศึกษาปฐมวัย คือ การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการที่สำคัญตามช่วงวัยของเด็ก จึงมีความคาดหวังที่ต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ จึงส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีระบบการสอนแบบ “เร่งเรียนเขียนอ่าน” นอกจากนี้การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเลี้ยงดูเด็ก เช่น ไอแพด โทรศัพท์มือถือ หรือโทรทัศน์ ก็มีผลสำคัญที่ทำให้เด็กมีความบกพร่องในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยของครู ผู้บริหารและสถานศึกษา การขาดแคลนความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย จึงทำให้ครูเน้นให้เด็กอ่านเขียนมากกว่าวัย และเน้นการสอนที่มีลักษณะให้เด็กท่องจำมากกว่าทักษะด้านการคิด การตัดสินใจ ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนบริหารงานเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียนจึงเตรียมความพร้อมของเด็ก เพื่อการแข่งขันมากกว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก รวมถึงปัญหาสถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง จึงทำให้เกิดการเรียนเพื่อสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงตั้งแต่ระดับอนุบาล ระบบการผลิตครูปฐมวัย จากค่านิยมของการเข้ารับราชการที่มีสวัสดิการที่ดีและมีความมั่นคงในชีวิต จึงเกิดความต้องการเพิ่มคุณสมบัติด้านการศึกษาของครูให้สูงขึ้น แต่ระบบการผลิตครูในปัจจุบันยังขาดกลไกในการติดตามและประเมินคุณภาพ เช่น การเปิดรับครูปฐมวัยจำนวนมาก ทำให้อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับจำนวนนักศึกษาไม่สอดคล้องกันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอน เนื่องจากกระบวนการพัฒนาครูปฐมวัย ไม่สามารถทำได้ด้วยการบรรยายเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย มาดูแลอย่างใกล้ชิด การให้ความสำคัญด้านเนื้อหาและการวัดผลมากกว่าการประเมินผลเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการวัดผลระดับประถมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นให้เด็กท่องจำ ความรู้จำนวนมากไม่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาปฐมวัยที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยคำนึงถึงการพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ นอกจากนี้ครูในโรงเรียนอนุบาล และศูนย์เด็กเล็กส่วนใหญ่ เน้นการวัดผลด้านความจำ โดยขาดการประเมินตามสภาพความเป็นจริง รวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาของรัฐ ใช้หลักเกณฑ์ตัดสินมากกว่าการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ขาดแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงควรรัฐต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และหลักสูตรให้ชัดเจน สำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมและต่อเนื่องทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมีธยมศึกษา จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และทัดเทียมกันทั้งในสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน พัฒนาเชื่อมโยงรอยต่อของแต่ละช่วงวัย ที่เริ่มต้นจากบ้าน ศูนย์ดูแลเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษา และ

สร้างเครือข่ายบุคลากรทางการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแบ่งปันข้อมูลในการดูแลและพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง จะเห็นได้ว่ารัฐและนโยบายของรัฐมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ดังนั้นหากรัฐกำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติและสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอย่างเป็นระบบ ก็คงจะทำให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน

ผลการวิจัยพบว่า โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวม พบด้านที่เป็นโอกาส คือ ด้านสภาพสังคม และด้านเทคโนโลยี แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันสภาพสังคมส่งผลต่อการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนระดับปฐมวัยเป็นอย่างมาก โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนหรือสังคม ในการเข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กนักเรียน ในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานชีวิตและการจัดการศึกษาทั่วทั้งโลก ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ทำให้โรงเรียนไม่ได้จัดการศึกษาที่โรงเรียนอย่างเต็มที่ ครอบครัวและสังคมจึงทวีความสำคัญต่อการเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้แก่เด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ Davies และคณะ (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษาเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่มีต่อทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า การจัดการศึกษาเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่จัดขึ้นโดยครอบครัว และทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกันในทุกครอบครัว และพบความสัมพันธ์นี้แม้กระทั่งในครอบครัวที่มีภูมิหลังทางสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อครอบครัวได้ดูแลใกล้ชิด ใช้เวลาคุณภาพร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ก็จะส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทักษะทางสมองมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกับกับเทคโนโลยีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน โดยเทคโนโลยีเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ทุกสถานที่ รวมทั้งสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีได้เช่นเดียวกัน จึงนับว่า ปัจจัยทั้งทางด้านสังคมและด้านเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก ที่ทั่วทั้งโลกต่างมีการนำการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์มาใช้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แต่แม้ว่าเทคโนโลยีจะเป็นทางเลือกที่ดีต่อการจัดการศึกษาในห้วงเวลาที่ยากลำบากสักเพียงใด แต่ก็ยังนับว่ามีข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอาจไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร นวลจันทร์ จุฑาทักติกุล (2558) กล่าวว่า สมองของเด็กในที่มี

การใช้สื่ออุปกรณ์ดิจิทัลอย่างแพร่หลายแม้จะมีข้อดีคือ มีการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift) หรือการเปลี่ยนความคิดจากสิ่งหนึ่งไปอีกสิ่งหนึ่งได้ไวกว่าคนยุคก่อน แต่นั่นหมายความว่าเด็กจะต้องได้รับการฝึกให้มีสมาธิจดจ่อกับงานจนเสร็จได้เป็นอย่างดีก่อนที่จะรู้จักกับสื่อดิจิทัล คือต้องเริ่มฝึกฝนกันตั้งแต่วัยเด็กและฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจนเด็กทำได้ดี แล้วจึงค่อยเปิดโอกาสให้เด็กใช้สื่อดิจิทัล ในเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถควบคุมตัวเองให้ตั้งใจจดจ่อกับงานได้จนเสร็จ การรู้จักคุ้นเคยกับสื่อยุคดิจิทัลเร็วเกินไปหมกมุ่นอยู่กับสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมากเกินไปกลับจะเป็นผลเสีย คือทำให้เด็กกลายเป็นคนวอกแวกง่าย สมาธิสั้น ไม่สามารถจดจ่อกับงานอย่างต่อเนื่องจนเสร็จ ในเรื่องวิธีการเรียนรู้ เด็กในยุคดิจิทัลมักชอบที่จะเรียนรู้ผ่านรูปภาพ คลิปวิดีโอที่มีภาพเคลื่อนไหวได้ และการรับรู้ความรู้สึกจากการเคลื่อนไหวร่างกาย มากกว่าการเรียนรู้จากการฟังครูสอนหรืออธิบายเพียงอย่างเดียว เด็กจะไม่สนใจเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ ดังนั้นวิธีการเรียนรู้ที่จะดึงดูดความสนใจของเด็กยุคดิจิทัล จึงต้องมีภาพ มีเสียง เช่น สื่อมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอต่าง ๆ ร่วมกับการทำกิจกรรม การเล่นเกม เด็กจะไม่ชอบนั่งฟังครูพูด ไม่ชอบอ่านหนังสือแบบเล่มกระดาษ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนจึงควรมีการวางแผนและออกแบบเพื่อให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และได้ร่วมกิจกรรมตามวัย และผู้ที่มีบทบาทหลักในการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัยก็คือครอบครัวนั่นเอง Kim (2020) ก็ได้กล่าวถึงอันตรายและข้อจำกัดที่มาพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเด็กปฐมวัยไว้ว่า นอกจากประเด็นในความไม่เท่าเทียมด้านความพร้อมของเทคโนโลยีของแต่ละครอบครัว ที่อาจก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาแล้ว สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดการศึกษาออนไลน์โดยครูและโรงเรียน คือ การเตรียมความพร้อมทางด้านการวางแผนดำเนินงาน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างปลอดภัยและส่งเสริมด้านสุขภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กได้พัฒนาทักษะด้านการคิดและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ด้วย

ส่วนด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ และด้านสภาพเศรษฐกิจ เป็นภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ทางด้านการเมืองของประเทศ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาไม่เกิดความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาแก่นักเรียน รวมทั้งการที่สภาพเศรษฐกิจทั้งเศรษฐกิจของประเทศไทยรวมถึงเศรษฐกิจของโลกเกิดภาวะตกต่ำ ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จนถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของแต่ละครัวเรือนทำให้ผู้ปกครองนักเรียนขาดปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลาน นักเรียนจึงได้รับโอกาสทางการศึกษาน้อยลงตามไปด้วย สอดคล้องกับที่ Hanushek and Wobmann (2007) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยผลักดันให้การศึกษา มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืนในมิติด้านคุณภาพ ซึ่งหมายถึง คุณภาพการ

เรียน การสอน ที่ทำให้เด็กมีทักษะที่เข้มข้น และสอดคล้องกับการที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ในอนาคต และมีมิติด้านความเหลื่อมล้ำ ซึ่งหมายถึง ความแตกต่างในผลลัพธ์ของการศึกษา ซึ่งเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มากกว่าแค่คุณภาพของการเรียนการสอน แต่ครอบคลุมไปถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งหมด ตั้งแต่ปัจจัยเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน ปัจจัยทางด้านครอบครัว ไปจนถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

### 5.2.3 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง 35 วิธีดำเนินการ ซึ่งมีประเด็นการอภิปรายกลยุทธ์หลักที่ได้จากการวิจารณ์ ดังนี้

**กลยุทธ์หลักที่ 1** ปฏิรูปหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งานและด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) ปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และ 2) เร่งรัดให้เกิดการคัดเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย แนวทางในการพัฒนาให้นักเรียนระดับปฐมวัยมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เนื่องจากการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญของงานบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย จึงควรต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในระดมความคิดเห็น ออกแบบ และประเมินหลักสูตรให้สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้ สอดคล้องกับ ภาณุก์กร หงส์ทอง และสุวพร เข้มเฮง (2562) ที่ได้กล่าวว่า แนวทางการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอย่างชัดเจน และกำหนดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับพัชรินทร์ สิทธิตัน (2564) ที่กล่าวว่า หลักสูตรส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ โดยการใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาส มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ซึ่งผลที่ได้มาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ได้ออกแบบตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับขั้นตอน โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหา

ของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับที่ศิริภาณี อิ่มน้ำขาว และพูลสุข ศิริพูล (2564) กล่าวว่า การประสานความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน สิ่งสำคัญที่จะทำให้การส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในเด็กประสบความสำเร็จได้ สภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา พ่อแม่ผู้ปกครองและครูจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ร่วมมือกันหรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละรายให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

**กลยุทธ์หลักที่ 2** พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และ 2) พัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง

แสดงให้เห็นว่าสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เนื่องจากสื่อคือตัวกลางข้อมูล ที่ส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) ซึ่งจะเป็นสื่อกลางในการสื่อสารและช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้สามารถฝึกฝนหรือนำทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จออกมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น ดังนั้นครูจึงควรพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเพื่อใช้ในกิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละวัน เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้แก่เด็กปฐมวัย รวมถึงโรงเรียนก็ควรบริหารจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ต่อการเลือกใช้และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูปฐมวัย สอดคล้องกับ กมลรัตน์ คะนองเดช และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า สื่อและของเล่นในการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละชุด ไม่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ได้ครบทุกทักษะ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของคุณลักษณะของสื่อและของเล่นทั่ว ๆ ไป โดยเด็กช่วงอายุ 3-6 ปี เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยใช้ประสาทสัมผัส วัสดุ อุปกรณ์ สื่อของเล่น กิจกรรมที่ฝึกการใช้ประสาทสัมผัส (Sensory Materials) ซึ่งจะเป็นช่วงที่เด็กได้สัมผัสสภาวะจิตของการเรียนรู้ที่เรียกว่าจิตสำนึก (Conscious) เด็กจะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมโดยการใช้สื่อ และอุปกรณ์นั้น หรือ สื่ออุปกรณ์เหล่านั้นมีคุณสมบัติข้อหนึ่งที่ว่า สื่อหรือวัสดุ อุปกรณ์ มีคุณลักษณะเด่นเพียงอย่างเดียวหนึ่งจะต้องลงมือกระทำจึงจะสำเร็จตามเป้าหมาย การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อ และของเล่นระหว่างที่เด็กมีโอกาสสัมผัสสื่อและของเล่น การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เด็กจะจดจ่อใส่ใจ ในการใช้สื่อและของเล่น ก็ต่อเมื่อสื่อและของเล่นนั้นมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับวุฒิ

ภาวะของเด็กปฐมวัย การเรียนรู้เด็กจะดึงความจำหรือประสบการณ์เดิมออกมาใช้กับประสบการณ์ใหม่ทำให้เกิดการวางแผนระบบการดำเนินงาน รวมถึงวิธีการ ขั้นตอนที่จะใช้สื่อและของเล่นแต่ละชุด เด็กจะเกิดการริเริ่มและลงมือเล่น ปฏิบัติการทำตามที่ตนเองคิด เพื่อให้มีผลงานปรากฏในทันทีทันใด คิดอย่าง ไตร่ตรอง มีความพยายาม มุ่งมั่นอดสาหะ ในการทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามที่วางแผนไว้ ในระหว่างการใช้สื่อและของเล่นแต่ละชุด การเล่นอาจจะไม่เป็นไปตามแผนที่วางแผนไว้ เด็กจะเกิดความ ยึดหยุ่นความคิด เมื่อมีเงื่อนไขเปลี่ยนแปลงไป พยายามแก้ปัญหาอย่างจดจ่อ ใส่ใจ และสามารถควบคุม อารมณ์ตนเองได้ หากในขณะที่เล่นเกิดความรู้สึกหงุดหงิด ไม่พอใจในผลงานของตนเอง เกิดความยั้งคิด ไตร่ตรองและติดตามประเมินผลงานของตนเองตลอดเวลา เพื่อหาจุดบกพร่อง ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น จนประสบความสำเร็จในการเล่นสื่อและของเล่นแต่ละชุด ในขณะเดียวกันการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ก็ควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เด็กพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้วย โดยคำนึงถึง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2562) 1) การจัดสภาพแวดล้อมให้พื้นที่ เด็กจะได้พัฒนาการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางซึ่งรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส การกระตุ้นประสาทสัมผัส จะเป็นช่องทางนำข้อมูลไปสู่สมอง จะทำให้สมองเกิดการตีความ ตอบสนองต่อการป้อนข้อมูลอย่างมีความหมายและสอดคล้องกัน 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยแต่มีความเสี่ยง เพื่อกระตุ้น ทำทายให้เด็กได้ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย ควบคุมไปกับการคิด ตัดสินใจ ได้ทดสอบและประเมินทักษะความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงพัฒนาการ และสมรรถนะตามวัยอย่างพอเหมาะพอดี 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบ สะอาด ถูกสุขอนามัย เพื่อให้เด็กปลอดภัยจากโรค จากสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคและแมลง เป็นแบบอย่างของการจัดวางสิ่งของอย่างเป็นระเบียบ ทำให้หยิบง่ายใช้สะดวก สร้างลักษณะนิสัยที่ดี รู้จักที่จะดูแลรักษาของให้สะอาดและจัดเก็บเข้าที่ เรียนรู้ที่จะเข้าใจถึงเหตุผลของการจัดกลุ่มหรือจัดหมวดหมู่สิ่งของในเรื่องของประเภท ขนาด ลักษณะการใช้งาน และสร้างทักษะในเรื่องของการจัดการกับที่ว่าง (Space) และ 4) สภาพแวดล้อมจะต้องตอบสนองความต้องการของเด็กในเรื่องของการใช้งาน อารมณ์ ความรู้สึก ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นเจ้าของสถานที่ร่วมกับผู้อื่น และมีความอบอุ่น ปลอดภัย ปราศจากความกดดันจากอำนาจของผู้ใหญ่

**กลยุทธ์หลักที่ 3** ปรับเปลี่ยนระบบการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) พัฒนาการประเมินเพื่อเสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน โดยการประเมินแบบ 360 องศา (ประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) การประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน (Peer-Assessment) การประเมินโดยครู การประเมินโดยผู้ปกครอง และการประเมินโดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร) 2) ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการที่เสริมสร้างทักษะสมอง

เพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนโดยครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวัดและประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลซึ่งสามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าทางเพียงใด ซึ่งวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และควรนำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร โดยยึดหลักดังนี้ 1) ประเมินพัฒนาการครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก 2) ประเมินเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ตลอดปี 3) สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน 4) ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และ 5) ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ซึ่งต้องมีการใช้เครื่องมือในการประเมินอย่างหลากหลาย และมีการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินก็ไม่ควรจำกัดเพียงแต่ครูเท่านั้น แต่อาจหมายรวมถึงเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาด้วย สอดคล้องกับ ญัตติกาล สุริยวงศ์ (2565) ที่กล่าวว่า ไม่เพียงแต่พ่อแม่ ผู้ปกครองมีบทบาทในการวางแผน การจัดประสบการณ์ทั้งที่บ้านและโรงเรียนเท่านั้น การมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ดังที่มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติได้กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านที่ 2 นอกจากการจัดกิจกรรม ประสบการณ์ การจัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แล้ว ครูผู้สอน ผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน จะต้องมีส่วนในการสังเกต ประเมินพัฒนาการ เฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลเป็นระยะ เพื่อใช้ผลในการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลต่อไป การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติของเด็กให้เราทราบได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ แต่จะต้องมีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพื่อให้ทราบถึงผลของการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของเด็กปฐมวัย

**กลยุทธ์หลักที่ 4** เปลี่ยนแปลงระบบการนิเทศครูด้านการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน ประกอบด้วย



กลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) ปรับระบบการนิเทศทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จภายในและภายนอกโรงเรียน ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียน โดยการนิเทศแบบ 360 องศา (นิเทศโดยเพื่อนครูระดับชั้นเดียวกัน ผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์) 2) พัฒนาเครื่องมือการนิเทศการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด และด้านการยั้งคิดไตร่ตรองของผู้เรียนให้เหมาะสมกับการนิเทศแบบ 360 องศา

แสดงให้เห็นว่า การนิเทศการศึกษา การพัฒนาการทำงานของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียนนับเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นมีคุณภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการใช้เครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับ นิภา มาฤทธิ (2557) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้คือ การนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการปฏิบัติงานที่เป็น ระบบและมีกระบวนการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาและจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไปกล่าวคือ ในบางเรื่องที่ครูต้องการเพิ่มพูนความรู้แต่ผู้ นิเทศกลับไม่ได้ให้ความรู้ในเรื่องเหล่านั้น เพราะผู้นิเทศไม่เข้าใจถึงความต้องการจึงทำให้การนิเทศ ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ ดังนั้นการที่จะให้การนิเทศประสบผลสำเร็จได้ ผู้นิเทศควรทราบถึงความต้องการของผู้รับการนิเทศเสียก่อน สอดคล้องกับ ปฤษญา ดำรงชีพ (2557) ที่กล่าวถึงการนิเทศเพื่อการพัฒนาแนวการจัดการจัดประสบการณ์แบบโครงการสำหรับครูปฐมวัย จึงช่วยให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารและทำให้ครูมีความสนใจ มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อจะนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ที่ตนเองประสบอยู่ได้ทันที การพัฒนาในลักษณะที่ผู้นิเทศมีส่วนร่วมโดยร่วมคิดร่วมทำกับครู ทำให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน ออกแบบการจัดประสบการณ์ตามความสนใจของเด็กได้ ดังนั้นครูปฐมวัยที่ได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์แบบโครงการ จึงได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้นิเทศ นำไปสู่การไตร่ตรองการจัดประสบการณ์ วางแผน ออกแบบและปรับเปลี่ยนวิธีการในการจัดประสบการณ์ด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นกัลยาณมิตร ไม่เน้นการบอกความรู้ แต่ปรับเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ข้อมูลย้อนกลับให้ครูปฐมวัยได้คิดวางแผนออกแบบการจัดประสบการณ์ ตลอดจนสามารถเรียนรู้จากเอกสารแนวการจัดการจัดประสบการณ์แบบโครงการระดับปฐมวัย และจัดประสบการณ์แบบโครงการด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ นุชใส (2552) ที่ได้กล่าวถึงการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญา ว่าเป็นกระบวนการที่มีการประชุมก่อนการนิเทศและหลังการนิเทศ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ตระหว่างครูผู้ร่วมการนิเทศ มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญา มีการสังเกตการจัดกิจกรรมซึ่งกันและกันของครู มีการร่วมกันวิเคราะห์จุดดี จุดที่ควรพัฒนา และร่วมกันสร้างนวัตกรรมหรือหาแนวทาง

แก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ร่วมกัน โดยครูที่เป็นคู่สัญญากันเป็นผู้สอนในระดับเดียวกัน ทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สนับสนุนและไว้วางใจกันมากยิ่งขึ้น มีความเป็นกันเองในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับ ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2561) ที่กล่าวว่า การพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางของการพัฒนาวิชาชีพครู เช่น การวิจัยปฏิบัติการ การศึกษาหนังสือ (Book Study) การวิจัยบทเรียน (Lesson Study) การชี้แนะโดยเพื่อนร่วมงาน (Peer Coaching) การชี้แนะโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) พี่เลี้ยงและการเป็นพี่เลี้ยง (Mentors and Mentorship) การสะท้อนคิดด้วยตนเอง (Self Reflection) การเยี่ยมชมชั้นเรียน (Classroom Visitation) การอบรม การประชุมสัมมนา (Training -Conference) แฟ้มสะสมงาน (Professional Portfolio) เครือข่าย (Networks) ฯลฯ

**กลยุทธ์หลักที่ 5** พัฒนาสมรรถนะครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งาน ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) เสริมสร้างทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู ที่พัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านความจำขณะใช้งานของผู้เรียนผ่านการเล่นที่เน้นกระบวนการคิด และ 2) เพิ่มศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนงาน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสะท้อนคิดผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน

แสดงให้เห็นว่า การสร้างเสริมความสามารถในการคิดเป็นเรื่องสำคัญที่ควรเริ่มตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่สมองกำลังพัฒนาเต็มที่และธรรมชาติของวัยที่ช่างสังเกต ชอบสำรวจ ช่างซัก ช่างถาม และอยากรู้อยากเห็น การพัฒนาการคิดให้แก่เด็กปฐมวัยช่วยให้เด็กสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหา และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการคิดในระดับที่สูงขึ้น การจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรง ลงมือกระทำด้วยตนเอง สามารถช่วยสร้างเสริมและพัฒนาการคิดให้แก่เด็กปฐมวัยได้ โดยครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัย ให้ความสำคัญได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ เปิดโอกาสให้เด็กได้สนุกกับการใช้ความคิดที่อาจเป็นการคิดคนเดียวหรือคิดร่วมกับเพื่อน และสร้างสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่ได้ตามสถานการณ์ มีสื่อ อุปกรณ์ที่พอเพียงและหลากหลาย และสภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ไม่กดดัน มีอิสระที่จะคิดสร้างสรรค์ และทบทวนความรู้ ความจำ เพื่อนำมาผสมผสานสร้างเป็นความรู้และความคิดที่แปลกใหม่จากเดิม สอดคล้องกับ อรุณี ทรดาล (2563) ที่กล่าวว่า ในการจัดประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมการคิดให้แก่เด็กปฐมวัยด้วยการให้เด็กลงมือกระทำหรือผ่านการมี

ประสบการณ์ตรงดังกล่าว ครูต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่มีอิสระ ทำท่าย และ  
 จูงใจให้เด็กอยากศึกษา ค้นคว้า ทดลอง เลือกทำกิจกรรมได้ตามความสนใจมีปฏิสัมพันธ์ทำงาน  
 ร่วมกัน สนุกกับการใช้ความคิด ได้แลกเปลี่ยนความรู้และความเห็นซึ่งกันและกันเพื่อเป็นข้อมูลสำคัญ  
 สำหรับการคิด ใช้ความรู้และข้อมูลที่มีอยู่มาพัฒนาหรือปรับปรุงต่อยอดให้ได้ความรู้และพัฒนา  
 ความคิดควบคู่ไปด้วยกัน ได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ซึ่งกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยสร้าง  
 เสริมการคิดให้แก่เด็กต้องมีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก โดยใช้กิจกรรมสร้างเสริมการ  
 คิดของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมการเล่น กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรม  
 คณิตศาสตร์ กิจกรรมวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับ ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2561) ที่กล่าวว่า ครู  
 ปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาวิชาชีพในเรื่องของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการ  
 คิด โดยเริ่มจากครูปฐมวัยที่สอนอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 ที่มีอายุ 3-4 ปี ซึ่งควรได้รับการวางรากฐาน  
 ทักษะการคิดอย่างมีศักยภาพ และพบว่าความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูที่ดีขึ้นทำให้เด็ก  
 มีทักษะการคิดที่ดีขึ้น การที่ครูมีการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาศาสตร์ต่างๆ ผ่าน  
 การเล่น การฝึกให้เด็กสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ เรียงลำดับข้อมูลผ่านผังกราฟฟิก สื่อสารความคิด  
 ออกมาเป็นรูปธรรม การใช้คำถามกระตุ้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการให้เหตุผล การใช้สื่อของจริง  
 การให้เด็กลงมือปฏิบัติการทำชิ้นงานสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและครู การ  
 ให้ผลสะท้อนกลับผ่านการทำงานร่วมกัน เหล่านี้ล้วนส่งผลให้เด็กได้พัฒนาทักษะการคิดของตนเอง

### 5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิต  
 ที่สำเร็จ มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย 2 สาระสำคัญ คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ  
 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

#### 5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนปฐมวัยควรวางแผนการดำเนินงานเชิงรุก ในกลยุทธ์ที่ 2  
 พลิกโฉมสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์  
 ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและ  
 ต่อเนื่อง

เนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยของ  
 สภาพปัจจุบันต่ำที่สุด และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด เป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ  
 โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรเร่งดำเนินการปรับ  
 โครงสร้างการบริหารจัดการ รวมถึงการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในปัจจุบัน  
 ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ตลอดจนนำปัจจัยด้านการเมืองและนโยบาย

ของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี มาสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

5.3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนปฐมวัยควรกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการแจ้งให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแบบองค์รวม

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ อีกทั้งยังเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อีกด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมกันกับครูอย่างชัดเจน เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนปฐมวัยควรสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ในเรื่องของการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในเด็กระดับปฐมวัย ให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เห็นความสำคัญของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

เนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพสังคมเป็นโอกาสของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ดังนั้น การสร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนักให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงเป็นกรนำปัจจัยภายนอกมาใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอย่างต่อเนื่อง และเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตของนักเรียน

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาในบริบทของโรงเรียนปฐมวัยเท่านั้น แม้ว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี ส่วนมาก จะมีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาควบคู่กันไปอยู่แล้ว แต่อาจไม่เหมาะสมที่จะใช้กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จจากงานวิจัยนี้ร่วมกัน

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารบุคคลโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อเตรียมครูให้มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพรอบด้าน ในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

เนื่องจากในขั้นตอนการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำว่าควรมีการพัฒนา  
สมรรถนะของครู ให้สามารถจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จได้ ด้วยระบบ  
Coaching และ Mentoring โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญด้านทักษะสมอง  
เพื่อชีวิตเข้ามามีส่วนร่วม



## บรรณานุกรม

### รายการภาษาไทย

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ปกรณ์ ศิลป์พริ้นติ้ง.
- กมลรัตน์ คชนองเดช และคณะ. (2563). รายงานวิจัย ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นที่มีต่อทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พัฒนาการการจัดการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กอบแก้ว ภูมเรศ. (2543). การศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน เครื่องมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง และคณะ. (2548). รายงานวิจัย ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นที่มีต่อทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรนเบสบุ๊คส์
- จุฑารัตน์ หิงทอง. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฬินทิพา นพคุณ. (2561). การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในศตวรรษที่ 21 สำหรับเด็กปฐมวัยผ่านการสอนแบบมอนเตสซอรี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 16(1): 75-90.

- เจษฎา จงไพบูลย์พัฒนา. (2550). **แก่นแท้ของปัญหาและโจทย์ร่วมที่ต้องการคำตอบ? ทำร้ายตัวเองกับปัญหาการใช้ สารเสพติด (หุ่นหันปล้นเล่น, ก้าวร้าว, รุนแรง, ฉุนเฉียว).** วารสารการประชุมวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2550.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร.** มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐาปณีย์ แสงสว่าง, วิไลลักษณ์ ลังกา, ดารณี อุทัยรัตนกิจ และ สุวพร เข้มเฮง. (2559). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารการรู้คิด อารมณ์และพฤติกรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.** BU Academic Review. 15(1).
- ณัชชา ธนสมบุญ (2562). **การพัฒนากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ.** วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED. 14(2): 1-11.
- ณัฐิกา สุริยวงศ์. (2565). **วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.** 5(1): 237-251.
- ดุขฎี อุการ. (2560). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมเสริมตามแนวคิดเครื่องมือทางปัญญาและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ของเด็กอนุบาล.** ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. (2554). **กว่าจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- นพรัตน์ สังข์ทอง, ธนินาฏ ณ สุนทร และกาญจนา ภัทราวิวัฒน์. (2554). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2.** วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 5(3): 19-29.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2557). **เอกสารการประชุมวิชาการสมองของเด็กพิเศษ: แนวคิดใหม่ในการกระตุ้น กลไกการฟื้นตัวตามธรรมชาติของสมอง.** 18 กรกฎาคม 2557; กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2558). **เด็กยุคดิจิทัล.** สารานุกรมศึกษาศาสตร์ (encyclopedia of Education) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 50, 79-83.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล, ปนัดดา ธนเศรษฐกร และอรพินท์ เลิศอวาสตาตระกูล. (2560). **การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จในเด็กปฐมวัย.** ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว.
- นิภา มาฤทธิ. (2557). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 อำเภอศรีราชา.** วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 9(4): 491-504.

- นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์. (2560). การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย : “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน”. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 9(1): 151-163.
- บรรพต พรประเสริฐ. (ม.ป.ป.). การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย. Retrieved from [https://teacher.ssru.ac.th/banpote\\_po/mod/resource/view.php?id=17](https://teacher.ssru.ac.th/banpote_po/mod/resource/view.php?id=17). 10 กุมภาพันธ์ 2563.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี เณรยอด. (2531). หลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เบญจวรรณ นุชโส. (2552). ผลการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญาที่มีต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561). EF คือความรัก แต่ไม่ใช่รักที่ต้องแลกจากการเรียน เรียน และเรียน. Retrieved from <https://thepotential.org/2018/02/07/panatda-ef/>. 1 พฤษภาคม, 2561.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปฤชณา ดำรงชีพ. (2557). รายงานผลการนิเทศ โดยใช้แนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. Retrieved from [http://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25640707\\_101920\\_7446.pdf](http://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25640707_101920_7446.pdf). 2 กรกฎาคม 2565
- ปิยะนันท์ หิรัณย์โลทร. (2561). การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสำหรับเด็กอายุ 3-4 ปี. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 10(2): 48-64.
- ผ่องศรี รัตนสถิตย์, (2536) การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรสวรรค์ ดวงตาธรรม. (2558) . การคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 38(2): 111-121.
- พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2544). การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). แนวคิดและหลักการจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic planning) การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อโลกใบเล็ก. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.



- พชนี นนทศักดิ์ ปิยพงษ์ ปิงเมือง และสมศรี ศิริไหว. (2552). **การจัดการสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- พัชรินทร์ สิทธิตัน. (2564). **การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จโดยใช้การจัดการประสบการณ์แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2**. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 10(2): 827-837.
- ภาณุศักร หงษ์ทอง สุวพร เข้มเฮง และพรชูลี ลังกา. (2562). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง (EXECUTIVE FUNCTION: EF) ของเด็กปฐมวัย**. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 6(6), 2766-2786.
- มนัส ครองญาติ. (2551). **การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยมงคล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- รัตนา อินทะชัย และสายทิพย์ ยะฟู. (2559). **แนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3**. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการ ราชภัฏนครสวรรค์วิจัย ครั้งที่ 1.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2550). **การนิเทศการสอน**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วัชรวิชัย ร่วมคิด. (2547). **การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย**. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเลย.
- ศศิธร จันทมฤก. (2559). **สภาพและปัญหาการจัดการประสบการณ์และการประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการของครูปฐมวัย**. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 10(3) : 165-177.
- ศิริภาณี อิ่มน้ำขาว และพูลสุข ศิริพูล. (2564). **ทักษะการคิดเชิงบริหารจัดการชีวิตในเด็กปฐมวัย: การวิเคราะห์หมโนทัศน์**. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. 30(3): 10-22.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริเดช สุชีวะ. (2546). **รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษา: หลักการทฤษฎี และปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2551). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เล่มที่ 1 หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). **วิธีการประเมินทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัครภูมิ. (2553). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ**. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซต.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). **คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) สำหรับครูปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). **ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561**. Retrieved from <http://www.reo15.moe.go.th/web/images/kkk/ptvap613.pdf>. (Available Oct 24, 2019)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2562**. (หนังสือราชการ).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **สถิติโรงเรียนของประเทศไทย**. Retrieved from <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiNjczMtU5MDYtMmQzYy00MWMw3LTk1NGEtMmQ3NTcxNTVlYzlmliwidCI6IjNlYWFjYjFmLTZyMTMtNDYxNC05NzYzLWl4NDNDkODgwZDYwNilsImMiOjEwfQ%3D%3D>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2538). แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ: แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สิริยากร กองทอง. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งเน้นแนวคิดการทำงานทางสมองด้านการบริหารจัดการ. ปรินญาครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิตยสถาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แก้วห่อ, พิทยาภรณ์ มานะจตุ, ชไมมณ ศรีสุรักษ์, ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์ และดวงใจ เมตรตระสุตร. (2560). แนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสาขาย่อยรักเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย. 8(2): 1-14.
- สุกัญญา ภูเสียงแก้ว. (2563). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดภูเก็ต. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน. 7(8): 257-268.
- สุพรรณษา ใจอารีย์, นพรัตน์ ชัยเรือง และบุรินทร์ภักดิ์ พรหมมาศ. (2561). การบริหารวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 10(2): 93-102.
- สุภาภรณ์ บัณฑิตย์. (2560). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 11(2), 58-69.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2559). พัฒนาทักษะสมอง (EF) ด้วยการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไอที ออล ดิจิตอล ปริ้นท์ จำกัด.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2545). ทฤษฎีการออกแบบการสอนในกระบวนทัศน์ใหม่. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมิตร สุวรรณ. (2554). การกำหนดยุทธศาสตร์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
- สุริยา ช้องเสนาะ. (2559). การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา. Retrieved from [https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament\\_parcy/ewt\\_dl\\_link.php?nid=31140](https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=31140). 24 มิถุนายน 2565.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสกสรร อามาศย์มนตรี. (2561). **การพัฒนานวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย**. เอกสารประกอบการเรียน ชุดวิชา นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2551). **คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.
- หทัยา เจียมศักดิ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของอำเภอบางดง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรุณี ทรดาล. (2563). **สอนอย่างไรให้เด็กปฐมวัยคิดเป็น**. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 10(2) : 211-228.
- อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์. (2559). **กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แอน สุขะจิระ. (2558). **การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

### รายการภาษาอังกฤษ

- Airsian W. Peter. (1998). Classroom Assessment. Columbus, OH: Mcgraw-Hill, inc.
- Alicia, B. N., Miriam, R. L., Ana, B. Q. & Guadalupe, A. C. (2017). **Basic Executive Functions in Early Childhood Education and their Relationship with Social Competence**. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 237(2017): 471-478.
- Anderson, P. (2002). **Assessment and development of Executive function (EF) during childhood**. Child Neuropsychol. 8(2): 71-82.
- Baddeley, A. (1998). **The central Executive: a concept and some misconceptions**. J Int Neuropsychol Soc. 4(5): 523-526.
- Barkly. R. (2011). **Barkley Deficits in Executive Functioning Scale (BDEFS)**. New York: A division of Guilford publications Inc.
- Benavides-Nieto, A., Romero-Lopez. M., Quesada-Conde. A.B. & Corredor, G.A. (2017). **Basic Executive Functions in Early Childhood Education and their**

- Relationship with Social Competence.** *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 237: 471 – 478.
- Blair, C. & Nadine Gaab. (2002). **Laboratories of Cognitive Neuroscience at Boston Children’s Hospital.**
- Blair, C. (2002). **School readiness: integrating cognition and emotion in a neurobiological conceptualization of child functioning at school entry.** *Am Psychol*, 57:111-127.
- Blair, C., Ursache. A., Greenberg, M. & Vernon-Feagans, L. (2015). **The FLP Investigators: Multiple Aspects of Self-Regulation Uniquely Predict Mathematics Ability in the Early Elementary Grades.** *Dev Psychol*. 51: 459-472.
- Campbell, Roald F., John E. Corbally and Raphael O. Nystrand. (1983). **Introduction to Educational Administration.** 6<sup>th</sup> ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Center on the Developing Child at Harvard University (2011). **Building the Brain’s “Air Traffic Control” System: How Early Experiences Shape the Development of Executive Function.** Working Paper No. 11. Retrieved from [www.developingchild.harvard.edu](http://www.developingchild.harvard.edu).
- Center on the Developing Child at Harvard University. (2018). **Executive Function: Skills for Life and Learning.** Retrieved from [www.developingchild.harvard.edu](http://www.developingchild.harvard.edu).
- Davies, C., Hendry, A., Gibson, S. P., Gliga, T., McGillion, M., & Gonzalez-Gomez, N. (2021). **Early childhood education and care (ECEC) during COVID-19 boosts growth in language and executive function.** *Infant and child development*, 30(4), e2241.
- Debby, G., Thompson, P., Nash, H. M., Snowling, M. J., & Hulme, C. (2016). **The development of executive function and language skills in the early school years.**
- Dess and Miller. (1996). *A Strategic Management*. Singapore : McGraw – Hill.
- Diamond, A. (2013). **Executive functions.** *Annu Rev Psychol* 64: 135-168.
- Eslinger, P.J. (1996), *Conceptualizing, Describing, and Measuring Components of Executive Function*,;A summary. In G.R.Lyon & N. A. Kraasnegor (Eds.). **Attention, memory, and Executive function.** Baltimore : Brookes.

- Gaab, N. (2011). **Influences of musical training on language processing and executive functioning in typical and atypical developing children.** Invited oral presentation for the Crossing the Corpus Callosum II Neuroscience, Healing & Music: A symposium hosted by Longwood Symphony Orchestra and The Lab at Harvard University, Boston, January 2011. Retrieved from <http://thesciencenetwork.org/programs/newark-workshop-on-music-brain-and-education/influences-of-musical-training-on-language-processing-and-executive-functioning-in-typical-and-atypical-developing-children>.
- Gilbert, S. J. & Burgess, P. W. 2008. **Executive function.** *Current Biology*, 18(3) :110-114.
- Gioia, G. A., Andrus, K., & Isquith, P. K. (2003). **Behavior rating inventory of executive function-preschool version (BRIEF-P).** Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Gioia, G. A., Isquith, P. K., Guy, S. C., & Kenworthy, L. (2000). **Professional manual behavior rating inventory of Executive function.** (3<sup>rd</sup> ed.). Lutz, FL: Psychological Assessment Resources.
- Hanushek, E. A., & Wobmann, L. (2007). **The role of education quality for economic growth.** World Bank policy research working paper, (4122).
- Hilda. T. & Willard, S. B. (1962). **Curriculum development: theory and practice.** New York : Harcourt
- Isquith, P. K., Peter K., Gerard A. Gioia, G. A., and PAR Staff. (2008). **BRIEF-P (The Behavior Rating Inventory of Executive Function-Preschool Version):** Interpretive Report PAR Psychological Assessment Resources, Inc.
- Isquith, P. K., Roth R. M., Kenworthy L. & Gioia, G.A. (2014). **Contribution of rating scales to intervention for Executive dysfunction.** *Appl Neuropsychol Child* 3(3): 197-204. doi: 110.1080/21622965.21622013.21870014. Epub 21622014 Feb 21622921.
- Jaeggi, S.M., Buschkuhl, M., Jonides, J. & Shah, P. (2011). **Short-and longterm benefits of cognitive training.** *Proc Natl Acad Sci U.S.A.* 108: 10081-10086.
- Kieffer, M.J., Vukovic, R.K., & Berry, D. (2013). **Roles of Attention Shifting and Inhibitory Control in Fourth-Grade Reading Comprehension.** *Read Res Q.* 48: 333-348.

- Kim, J. (2020). **Learning and teaching online during Covid-19: Experiences of student teachers in an early childhood education practicum.** *International Journal of Early Childhood*, 52(2), 145-158.
- Kimbough, R. B., & Nunnery, M. Y. (1988). **Educational administration.** New York: McMillan.
- Kinder James S. (1965). **Using audio – Visual Materials in Education.** New York: American Book Co.
- Klingberg, T. (2010). **Training and Plasticity of Working Memory.** *Trends Cogn Sci.* 14: 317-324.
- Mackey, A.P., Hill, S.S., Stone, S.I. & Bunge, S.A. (2011). **Differential Effects of Reasoning and Speed Training in Children.** *Dev Sci.* 14: 582-590.
- Meltzer, L. (2007). **Executive function in education: From theory to practice.** New York : Guilford Press.
- Michel, E., & Roebbers, C. M. (2008). **Children in regular and special needs classes: Cognitive and non-cognitive aspects.** *Swiss Journal of Psychology*, 67(4), 249–259.
- Miller K.E. & Cohen J. D. (2001). **An Integrative Theory of Prefrontal Corte) Function.** *Annual Review of Neuroscience.* 24:167-202.  
(<https://doi.org/10.1146/annurev.neuro.24.1.167>)
- Miyake, A., M. J. Emerson and N. P. Friedman (2000). **Assessment of Executive functions in clinical settings: problems and recommendations.** *Semin Speech Lang* 21(2): 169-183.
- Miyake, A., N. P. Friedman, M. J. Emerson, A. H. Witzki, A. Howerter and T. D. Wager (2000). **The unity and diversity of Executive functions and their contributions to comple) "Frontal Lobe" tasks: a latent variable analysis."** *Cogn Psychol.* 41(1), 49-100.
- Moran, S., & Gardner, H. (2018). Hill, skill, and will: executive function from a multiple-intelligences perspective. In L. Meltzer (Ed.), **Executive function in education: From theory to practice.** New York, NY, US: Guilford Press.

- Ozonoff, S., & Jensen, J. (1999). **Brief report: Specific executive function profiles in three neurodevelopmental disorders.** *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 29(2), 171–177.
- Pennington, B. F., & Ozonoff, S. (1996). **Executive functions and developmental psychopathology.** *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 37(1), 51–87.
- Powell, K. B. and Voeller K. K. (2004). **Prefrontal Executive function syndromes in children.** *J Child Neurol* 19(10), 785-797.
- Ready, D. D., and Redi J. L. (2019). **Children’s Executive Function Development and School Socio-Economic and Racial/Ethnic Composition.** *Early Childhood Research Quarterly*. 47, 457-471.
- Sergiovanni, T. J., Burlingame, M., Coombs, F. S., & Paul T. W. (1992). **Educational Governance and Administration.** 3<sup>rd</sup> ed. Massachusetts: A Division of Simon & Schutter.
- Swanson, H. L., Jerman, O., & Zheng, X. (2008). **Growth in working memory and mathematical problem solving in children at risk and not at risk for serious math difficulties.** *Journal of Educational Psychology*, 100(2), 343-379.
- Teffer, K. & Semendeferi K. (2012). **Human prefrontal corte): evolution, development, and pathology.** *Prog Brain Res* 195: 191-218.
- Thomas L. W. & David J. H. (2012). **Strategic Management and Business Policy: Toward Global Sustainability.** 13<sup>th</sup> ed. Wigtown.
- Thorndike. Robert. M., et al. (1991). **Measurement and Evaluation in Psychology and Education.** Singapore: Macmillan, inc.
- Verdine, B.N., Golinkoff, R.M., Hirsh-Pasek, K., Newcombe, N.S., Filipowicz, A.T., & Chang, A. (2014). **Deconstructing building blocks: preschoolers’ spatial assembly performance relates to early mathematical skills.** *Child Dev.* 85: 1062-1076.
- Wheelen, T. L. & Hunger, J. D. (2012). **Strategic Management and Business Policy Toward Global Sustainability.** Retrieved from <https://proeunthat.files.wordpress.com/2013/11/concepts-in-strategic-management-business-policy.pdf>
- Willis, J.,( 2011 ), **Three Brain-Based Teaching Strategies to Build Executive Function in Students.** available at <http://www.edutopia.org>.



- Willoughby, M. T., Magnus, B., Vernon-Feagans, L., Blair, C. B., & Family Life Project Investigators (2017). Developmental Delays in Executive Function from 3 to 5 Years of Age Predict Kindergarten Academic Readiness. *Journal of learning disabilities*, 50(4), 359–372. <https://doi.org/10.1177/0022219415619754>
- Worthen, B. R. & Sanders, J. R. (1987). **Educational Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines**. Longman, New York
- Yamane, Taro. (1970). **Statistics: An Introductory Analysis**. 2nd ed. Tokyo: John Weatherhill, Inc.
- Zelazo, P. D., Craik F. I. and Booth L. (2004). **Executive function across the life span**. *Acta Psychol.*





ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
**CHULALONGKORN UNIVERSITY**



ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

- (1) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิด
- (2) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเครื่องมือวิจัย
- (3) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 1
- (4) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

## (1) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิด

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร  
อาจารย์ประจำสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2) อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ  
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) ดร.ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์  
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจันบุรี  
เขต 1
- 4) อาจารย์รวี ศิริปริชยากร  
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต  
ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก
- 5) อาจารย์น้ำผึ้ง ทวีพรปฐมกุล  
อาจารย์ระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**(2) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเครื่องมือวิจัย****ด้านบริหารการศึกษา**

1) ผศ.ดร.ชัยยศ ชวาระนอง

ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก

2) อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย**

1) อาจารย์ ดร.พัชราภรณ์ พุทธิกุล

ประธานสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2) นางนิตยา พรรณภักดี

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

**ด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร

อาจารย์ประจำสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

(3) **รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 1**

**ด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์**

- 1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็กข้าราชการบำนาญ อดีตรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ดร.สุวิทย์ มูลคำ  
ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
- 3) นายอาวุธ ทองบุญ  
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
- 4) ดร.สมชาย อรุณธัญญา  
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
- 5) ดร.พิทยุตม์ กงกุล  
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
- 6) ว่าที่ร้อยตรีพิรุณ เหมะรักษ์  
รองผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (ผู้ขับเคลื่อนโครงการ ดาว-อีเอฟ พัฒนาเยาวชนสู่ความสำเร็จ)

**ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย**

- 1) อาจารย์ ดร.ดุขฎิ อูปการ  
ประธานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 2) ดร. ปิยะพร วงษ์อุดม  
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคูลำพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 (โรงเรียนขนาดเล็ก)
- 3) ดร. พัชรภรณ์ มาสุวัตร์  
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 (โรงเรียนขนาดกลาง)
- 4) ดร. วชิรา แสนโกศิก  
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (โรงเรียนขนาดใหญ่)
- 5) นางสาวพิน พันธ์เจริญ (ตัวแทนครู)  
ครูผู้สอนระดับปฐมวัย หัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี (โรงเรียนขนาดใหญ่) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 1
- 6) นางสาวพรรณนิภา สุกใส (ตัวแทนครู)

ครูผู้สอนระดับปฐมวัย หัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านห้วยเกษียร  
(โรงเรียนขนาดเล็ก) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 1

### ด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

- 1) แพทย์หญิงจิระพร วงษ์สมบูรณ์  
แพทย์สาขาพัฒนาการและพฤติกรรม ประจำโรงพยาบาลแพร่ จังหวัดแพร่
- 2) ผศ.ดร.ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ  
หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) ดร. พีร วงศ์อุปราช  
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและวิเทศสัมพันธ์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการ  
ปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4) นางสาวณัฐยา บุญภักดี  
ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุน  
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- 5) อาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข  
อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ ฯ และกรรมการ  
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

**(4) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2**

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2 โดยการสนทนากลุ่ม**

**ด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์**

1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก

ข้าราชการบำนาญ อดีตรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน  
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย**

1) ดร. ปิยะพร วงษ์อุดม

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคู่อำพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี  
เขต 1 (โรงเรียนขนาดเล็ก)

2) ดร. พิชราภรณ์ มาสุวดี

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขี้ผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
ปราจีนบุรี เขต 1 (โรงเรียนขนาดกลาง)

3) ดร. วชิรา แสนโกศิก

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี  
เขต 1 (โรงเรียนขนาดใหญ่)

4) นางนิตยา พรรณภักดี

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

5) ดร.ชุตินันท์ จันทระเสนาพันธ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

**ด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ**

1) อาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข

อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ ฯ และกรรมการ  
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างกลยุทธ์ฯ ฉบับที่ 2 โดยการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทาง  
แบบสอบถามออนไลน์**

**ด้านการบริหารการศึกษาและกลยุทธ์**

1) ดร.สุวิทย์ มูลคำ



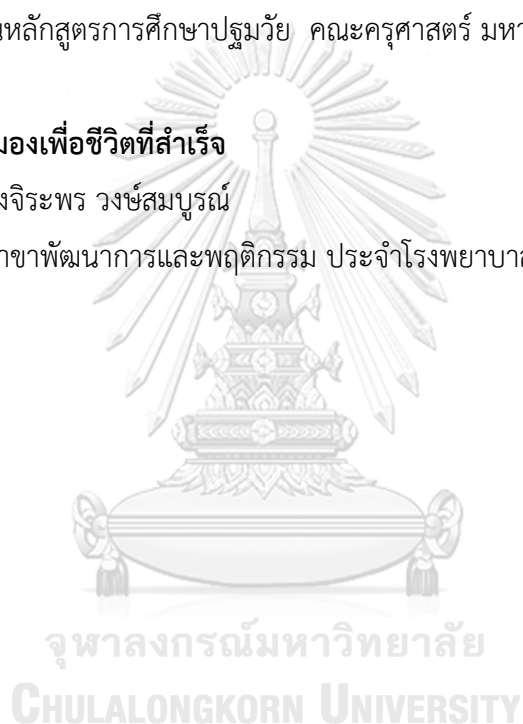
ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี  
เขต 1

#### ด้านการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย

- 1) ดร. มนรัตน์ แก้วเกิด  
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระสองตอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
ฉะเชิงเทรา เขต 1 (โรงเรียนขนาดเล็ก)
- 2) อาจารย์ ดร.ดุชนฎี อุปการ  
ประธานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

#### ด้านทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

- 1) แพทย์หญิงจิระพร วงษ์สมบูรณ์  
แพทย์สาขาพัฒนาการและพฤติกรรม ประจำโรงพยาบาลแพร์ จังหวัดแพร์





ภาคผนวก ข  
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
**CHULALONGKORN UNIVERSITY**



## แบบประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย

### คำชี้แจง

- แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดงานวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (เอกสารหมายเลข 1) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดงานวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ภายใต้คำปรึกษาของคณาจารย์ที่ปรึกษา
- แบบประเมินกรอบแนวคิดนี้ ผู้วิจัยทำขึ้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับตัวแปรที่กำหนด โดยแบ่งแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินกรอบแนวคิด

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล

2.2 ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

2.3 การพัฒนากลยุทธ์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ สรุปประเด็นแล้วนำไปพัฒนากรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในลำดับต่อไปได้อย่างเหมาะสม ความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าและความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน ดังนั้น จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง หรือตามความต้องการที่แท้จริงของท่านให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์

นิสิตดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## นิยามศัพท์

**กลยุทธ์การบริหารวิชาการ** หมายถึง แนวทางเชิงรุกของโรงเรียนในการบริหารวิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล 5) การนิเทศการศึกษา

**การพัฒนาหลักสูตร** หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 เพื่อสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงวิถีทัศน์ของหลักสูตร เป้าหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาสาระและการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร

**การจัดประสบการณ์การเรียนรู้** หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้มีความเหมาะสมตามวัย โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน คือ กิจกรรมพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน กิจกรรมเล่นตามมุมประสบการณ์ / มุมเล่น กิจกรรมความคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมด้านสังคม กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน

**การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน** หมายถึง การศึกษา สืบค้น วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา พัฒนา เลือกใช้ และประเมินคุณภาพ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงองค์ประกอบในการเลือกสื่อ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการสอน ลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่

**การวัดและประเมินผล** หมายถึง การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน ตามแนวทางที่ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งยึดหลัก การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ การประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน การประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอเนื่องตลอดปี การประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน และสรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กสำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานที่เก็บอย่างมีระบบ

**การนิเทศการศึกษา** หมายถึง การกำกับดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อมและสามารถดำเนินงานตามหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ลุล่วงตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา เพิ่มศักยภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถเต็มขีดความสามารถของแต่ละบุคคล อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในแต่ละโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ผ่านกระบวนการต่างๆ ได้แก่ การประชุม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

**โรงเรียนปฐมวัย** หมายถึง โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ให้การอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

**ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions; EF)** หมายถึง ทักษะในการบริหารจัดการและควบคุมความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อช่วยให้ทำสิ่งต่างๆ ได้จนสำเร็จ (Goal directed behavior) ในเด็กปฐมวัย ทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของ EF มี 5 ด้านสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ดังนี้ 1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory) 2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) และ 5) การวางแผนและการจัดการ (Planning & Organizing)

**ความจำขณะใช้งาน (Working Memory)** คือ ทักษะการจดจำข้อมูล จัดระบบแล้วเก็บรักษาข้อมูลไว้ในคลังสมอง เมื่อถึงเวลาที่เราต้องการใช้งาน สามารถนำข้อมูลในสมองออกมาใช้งานได้อัตโนมัติ เป็นความจำที่เรียกข้อมูลกลับมาเพื่อใช้อย่างถูกต้องที่เวลา เช่น สามารถจดจำและปฏิบัติตามคำสั่ง 2-3 อย่างได้ครบถ้วน ทำกิจกรรมที่มีหลายขั้นตอนได้เองจนเสร็จโดยไม่ต้องให้ครูคอยกำกับ จดจำคำสอนและไม่ทำผิดซ้ำในเรื่องเดิม สนทนาหัวข้อเดิมได้ต่อเนื่องหรืออธิบายเรื่องราวได้จนจบ สามารถเล่าทวนหรือบอกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทานที่เพิ่งฟังจบไปได้ และมีช่วงระยะเวลาสนใจจดจ่อตามวัย

**การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)** คือ ทักษะการควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถถ่วงการคิดและแรงเร้าต่างๆ จนด้านหรือยับยั้งสิ่งยั่วๆ ความวุ่นหรือความเคยชินต่างๆ ได้ คิดก่อนแล้วจึงทำหรือพูด กำกับควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ในกาลเทศะที่เหมาะสม เช่น ตั้งใจทำกิจกรรมของตัวเอง ไม่รบกวนผู้อื่น ไม่ใช้กำลังในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง จดจ่อกับกิจกรรมในชั้นเรียนไม่ออกแวก ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด อดทนรอคอยได้ รู้จักขออนุญาตหรือรอให้เพื่อนเล่นเสร็จก่อนที่จะเล่นของชิ้นนั้น หยุดเล่นพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาเมื่อได้รับการเตือนหรือเห็นว่าอาจได้รับอันตราย

**การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility)** คือ ทักษะการปรับเปลี่ยนความคิด เปลี่ยนจุดสนใจ หรือเปลี่ยนทิศทางไปตามที่ตนต้องการ หรือไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น สามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางแต่ละช่วงของวันที่เปลี่ยนแปลงได้โดยไม่มีปัญหา ปรับตัวเข้ากับสถานที่ใหม่ ครูคนใหม่ เพื่อนใหม่ ได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก เมื่อถูกเพื่อนปฏิเสธที่จะเล่นด้วยหรือถูกแย่งเล่นเด็กสามารถเปลี่ยนไปเล่นอย่างอื่นโดยไม่หงุดหงิด ทำกิจกรรมต่อไปได้ แม้สิ่งแวดล้อมจะวุ่นวายจุกจิกแจ่มแจ้ง

**การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)** คือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม มีอารมณ์มั่นคง ไม่แปรปรวนได้ง่าย เช่น

สามารถสงบสติอารมณ์ หาทางระบายอารมณ์อย่างเหมาะสม รวมถึงแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ใช้ความรุนแรง ระวังอารมณ์ตื่นเต้นวิตกกังวลเพื่อทำกิจกรรมต่อได้ เมื่อผิดหวังเสียใจ ครูสามารถปลอบโยนให้คืนสู่อารมณ์ปกติได้ในเวลาที่เหมาะสมตามวัย

**การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)** คือ ทักษะการวางแผนวางกระบวนการขั้นตอน (Planning) ที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และความสามารถในการจัดระบบ (Organizing) ให้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ และนำไปสู่การดำเนินการตามแผน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงจุดหมายปลายทาง รวมไปถึงการประเมินผลงานของตนเอง เช่น เก็บของเล่นเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ ไม่ทิ้งเกลื่อนกลาด เริ่มต้นลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องคอยเตือน สามารถหาสิ่งของในห้องเจอจากการบอกตำแหน่งอย่างชัดเจน รู้ว่าต้องทำอะไรในเวลาใด รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ทำงานต่อไปได้ และสามารถทำงานเสร็จโดยไม่ติดกับรายละเอียดเล็กน้อยที่สำคัญมากเกินไป

**ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินกรอบแนวคิด**

ชื่อ - สกุล .....

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญา ..... สาขา .....

ตำแหน่งปัจจุบัน .....

หมายเลขโทรศัพท์ .....

อีเมล (E-mail) .....

**ตอนที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดงานวิจัย**

ในทัศนะของท่าน ท่านคิดว่าองค์ประกอบในกรอบแนวคิดวิจัยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ผู้วิจัย  
สังเคราะห์จากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมหรือไม่ ดังนี้

**2.1 การบริหารวิชาการ**

## 2.1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. การพัฒนาหลักสูตร				
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้				
3. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน				
4. การวัดและประเมินผล				
5. การนิเทศการศึกษา				

**ข้อเสนอแนะอื่นๆ**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## 2.2 ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

### 2.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในภาพรวม

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	เหมาะสม			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
1. การให้ความหมาย				
2. การแสดงองค์ประกอบ				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### 2.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ในรายองค์ประกอบ

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	เหมาะสม			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
1. ความจำขณะใช้งาน (Working Memory)				
2. การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)				
3. การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility)				
4. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)				
5. การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)				
อื่นๆ.....				
.....				
.....				



## 2.3 การพัฒนากลยุทธ์

### 2.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์

กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไล ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)				
2. การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix				

#### ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

#### ตอนที่ 3      ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง  
นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์



สำหรับครูผู้สอนชั้นปฐมวัย

### แบบสอบถาม

## เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

### คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจำนวน 16 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายใน ในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยเป็นการวิเคราะห์ภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลหรือสถานศึกษา ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมต่อไป

4. ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ กรุณาส่งแบบสอบถามคืนโดยใส่ซองที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ทางไปรษณีย์โดยเร็ว

นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์

นิสิตดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร. 095-196-4542 E-mail: rawee4phd@gmail.com

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอนชั้นปฐมวัย
--

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง  ตามความเป็นจริง

1. เพศ  ชาย  หญิง
  2. อายุ (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)
 

<input type="checkbox"/> (1) น้อยกว่า 30 ปี	<input type="checkbox"/> (2) 31-40 ปี
<input type="checkbox"/> (3) 41-50 ปี	<input type="checkbox"/> (4) 51 ปีขึ้นไป
  3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 

<input type="checkbox"/> (1) ปริญญาตรี	<input type="checkbox"/> (2) ปริญญาโท
<input type="checkbox"/> (3) ปริญญาเอก	<input type="checkbox"/> (4) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
  4. ประสบการณ์ในการสอนชั้นปฐมวัย
 

<input type="checkbox"/> (1) น้อยกว่า 10 ปี	<input type="checkbox"/> (2) 10-19 ปี
<input type="checkbox"/> (3) มากกว่า 20 ปี	
  5. ประเภทของโรงเรียน
 

<input type="checkbox"/> (1) ประถมศึกษา	<input type="checkbox"/> (2) ขยายโอกาส
---	--
  6. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน
 

<input type="checkbox"/> (1) ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 300 คน)
<input type="checkbox"/> (2) ขนาดกลาง (นักเรียน 300-500 คน)
<input type="checkbox"/> (3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 501-2,500 คน)
<input type="checkbox"/> (4) ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 คนขึ้นไป)
-

**ตอนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของสภาพแวดล้อมภายในในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

### คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน **โดยทำเครื่องหมาย ✓** ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพปัจจุบัน : สภาพที่เป็นจริงที่โรงเรียนของท่านกำลังเป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ และสภาพที่พึงประสงค์ : สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ค่าระดับ ดังนี้

#### เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับ 5 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน มาก

ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน น้อยที่สุด

#### เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับ 5 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต มาก

ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต น้อยที่สุด

### ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายในในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>1. การพัฒนาหลักสูตร</b>											
โรงเรียนของท่านมีการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยของสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
1.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	✓ 2	1	✓ 5	4	3	2	1

**หมายถึง** ปัจจุบันโรงเรียนของท่านจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน ในระดับน้อย และท่านคาดหวังให้โรงเรียนจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน ในระดับมากที่สุด

## คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
การพัฒนาหลักสูตร	การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยของสถานศึกษา โดยมีการเลือกเนื้อหาสาระและการคัดเลือกประสบการณ์ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	การจัดกิจกรรมประจำวัน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้มีความเหมาะสมตามวัย โดยมีรูปแบบ คือ กิจกรรมพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน กิจกรรมเล่นตามมุม ประสบการณ์ / มุมเล่น กิจกรรมการคิดและความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กิจกรรมด้านสังคม กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน
การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา พัฒนา เลือกใช้ และประเมินคุณภาพ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการสอน ลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกที่มีอยู่
การวัดและประเมินพัฒนาการ	การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมของผู้เรียนจากสภาพจริง โดยใช้วิธีการ ประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานที่เก็บอย่างมีระบบ และสรุปผลการประเมินเพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา เด็กปฐมวัยต่อไป
การนิเทศการศึกษา	การกำกับดูแล ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อมและสามารถดำเนินงานตามหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้คล่องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions; EF)	ทักษะในการบริหารจัดการและควบคุมความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อช่วยให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้จนสำเร็จในเด็กปฐมวัย ทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของ

คำศัพท์	ความหมาย
	<p>EF มี 5 ด้านสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) ความจำขณะใช้งาน (Working Memory)</li> <li>2) การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)</li> <li>3) การยืดหยุ่นทางความคิด (Shifting/Cognitive Flexibility)</li> <li>4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)</li> <li>5) การวางแผนและการจัดการ (Planning &amp; Organizing)</li> </ol>
<p><b>ความจำขณะใช้งาน</b> (Working Memory)</p>	<p>ทักษะการจดจำข้อมูล จัดระบบ และเก็บรักษาข้อมูลไว้ในคลังสมอง เมื่อถึงเวลาที่ต้องการใช้งาน สามารถนำข้อมูลในสมองออกมาใช้งานได้อัตโนมัติ เป็นความจำที่เรียกข้อมูลกลับมาเพื่อใช้อย่างถูกที่ถูกเวลา เช่น สามารถจดจำและปฏิบัติตามคำสั่ง 2-3 อย่างได้ครบถ้วน ทำกิจกรรมที่มีหลายขั้นตอนได้เองจนเสร็จโดยไม่ต้องให้ครูคอยกำกับ จดจำคำสอนและไม่ทำผิดซ้ำในเรื่องเดิม สนทนาหัวข้อเดิมได้ต่อเนื่องหรืออธิบายเรื่องราวได้จนจบ สามารถเล่าทวนหรือบอกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทานที่ฟังฟังจบไปได้ และมีช่วงระยะความสนใจจดจ่อตามวัย</p>
<p><b>การยั้งคิดไตร่ตรอง</b> (Inhibitory Control)</p>	<p>ทักษะการควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถถ่วงรอกความคิดและแรงเร้าต่าง ๆ จนด้านหรือยับยั้งสิ่งชั่วร้าย ความว้าวุ่นหรือความเคยชินต่าง ๆ ได้ คิดก่อนแล้วจึงทำหรือพูด กำกับควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ในกาลเทศะที่เหมาะสม เช่น ตั้งใจทำกิจกรรมของตัวเอง ไม่รบกวนผู้อื่น ไม่ใช้กำลังในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง จดจ่อกับกิจกรรมในชั้นเรียนไม่วอกแวก ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายเสร็จในเวลาที่กำหนด อดทนรอคอยได้ รู้จักขออนุญาตหรือรอให้เพื่อนเล่นเสร็จก่อนที่จะเล่นของชิ้นนั้น หยุดเล่นพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาเมื่อได้รับการเตือนหรือเห็นว่าอาจได้รับอันตราย</p>
<p><b>การยืดหยุ่นทางความคิด</b> (Shifting/Cognitive Flexibility)</p>	<p>ทักษะการปรับเปลี่ยนความคิดเปลี่ยนจุดสนใจ หรือเปลี่ยนทิศทางไปตามที่ตนต้องการ หรือไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น สามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางแต่ละ</p>

คำศัพท์	ความหมาย
	ช่วงของวันที่เปลี่ยนแปลงได้โดยไม่มีปัญหาปรับตัวเข้ากับสถานที่ใหม่ ครูคนใหม่ เพื่อนใหม่ ได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก เมื่อถูกเพื่อนปฏิเสธที่จะเล่นด้วยหรือถูกแย่งของเล่นเด็กสามารถเปลี่ยนไปเล่นอย่างอื่นโดยไม่หงุดหงิด ทำกิจกรรมต่อไปได้ แม้สิ่งแวดล้อมจะวุ่นวายจ๊อกแจ๊กจ้อ
<b>การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)</b>	ทักษะการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม มีอารมณ์มั่นคง ไม่แปรปรวนได้ง่าย เช่น สามารถสงบสติอารมณ์ หาทางระบายอารมณ์อย่างเหมาะสม รวมถึงแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ใช้ความรุนแรง ระวังอารมณ์ตื่นเต้นวิตกกังวลเพื่อทำกิจกรรมต่อไปได้ เมื่อผิดหวังเสียใจ ครูสามารถปลอบโยนให้คืนสู่อารมณ์ปกติได้ในเวลาที่เหมาะสมตามวัย
<b>การวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)</b>	ทักษะการวางแผนวางกระบวนการขั้นตอน (Planning) ที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และความสามารถในการจัดระบบ (Organizing) ให้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ และนำไปสู่การดำเนินการตามแผน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงจุดหมายปลายทาง รวมไปถึงการประเมินผลงานของตนเอง เช่น เก็บของเล่นเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ ไม่ทิ้งเกลื่อนกลาด เริ่มต้นลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องคอยเตือน สามารถหาสิ่งของในห้องเจอจากการบอกตำแหน่งอย่างชัดเจน รู้ว่าต้องทำอะไรในเวลาใด รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ทำงานต่อไปได้ และสามารถทำงานเสร็จโดยไม่ติดกับรายละเอียดเล็กน้อยที่ไม่สำคัญมากเกินไป

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายใน ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>1. การพัฒนาหลักสูตร</b>											
โรงเรียนของท่านมีการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยของสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
1.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้</b>											
โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมประจำวัน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม) เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
2.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>3. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน</b>											
โรงเรียนของท่านมีการจัดหา พัฒนา และเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
3.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1



ข้อ	สภาพแวดล้อมภายใน ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing) ในระดับใด	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>4. การวัดและประเมินพัฒนาการ</b>											
โรงเรียนของท่านมีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัยและสรุปผลการประเมิน เพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
4.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>5. การนิเทศการศึกษา</b>											
โรงเรียนของท่านมีการกำกับ ดูแล พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนระดับปฐมวัย ให้มีความเข้าใจ มีความพร้อม มีสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
5.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

**ตอนที่ 3** ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของสภาพแวดล้อมภายนอกในการบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

**คำชี้แจง**

โปรดพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน **โดยทำเครื่องหมาย ✓** ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพปัจจุบัน : สภาพที่เป็นจริงที่โรงเรียนของท่านกำลังเป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ และสภาพที่พึงประสงค์ : สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ค่าระดับ ดังนี้

**เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”**

ระดับ 5 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน มาก

ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน น้อยที่สุด

**เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”**

ระดับ 5 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต มาก

ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับสภาพที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต น้อยที่สุด

**ตัวอย่าง** การตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอกในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					
		มากที่สุด	→			น้อยที่สุด	มากที่สุด	→			น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
<b>1. ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ</b>												
ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปทุมวิไลเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด												
1.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	✓	1	✓	5	4	3	2	1

หมายถึง ปัจจุบันท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน ในระดับน้อย และท่านคาดหวังให้การเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน ในระดับมากที่สุด

## คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
การเมืองและนโยบายของรัฐ	นโยบายของรัฐ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำสั่ง ฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา จุดเน้น และอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน
สภาพเศรษฐกิจ	ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของสังคมโลกที่มีอิทธิพลต่อประเทศและระดับท้องถิ่น ภาวะทางการเงิน งบประมาณ การลงทุน และอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน
สภาพสังคม	ระบบการศึกษา ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี คุณภาพชีวิต ปัญหาสังคม และอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน
เทคโนโลยี	ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร นวัตกรรมที่เกิดขึ้น และอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอกในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ</b>											
<b>1. ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
1.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>2. ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
2.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>3. ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
3.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>4. ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
4.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>5. ท่านคิดว่าการเมืองและนโยบายของรัฐเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
5.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>ด้านสภาพเศรษฐกิจ</b>											
<b>6. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
6.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>7. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
7.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>8. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
8.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>9. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
9.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>10. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
10.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>ด้านสภาพสังคม</b>											
<b>11. ท่านคิดว่าสภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
11.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>12. ท่านคิดว่าสภาพสังคมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
12.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>13. ท่านคิดว่าสภาพสังคมเอื้อต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
13.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>14. ท่านคิดว่าสภาพสังคมเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
14.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>15. ท่านคิดว่าสภาพสังคมเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
15.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>ด้านเทคโนโลยี</b>											
<b>16. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
16.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1



ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>17. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
17.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>18. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
18.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<b>19. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีเอื้อต่อการวัดและประเมินพัฒนาการของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด</b>											
19.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
19.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
19.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
19.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
19.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมภายนอก ในการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีเอื้อต่อการนิเทศการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จแต่ละด้านในระดับใด											
20.1	ด้านความจำขณะใช้งาน (Working Memory)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20.2	ด้านการยับยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20.3	ด้านการยืดหยุ่นทางความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20.4	ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20.5	ด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูง  
 ที่ท่านได้สละเวลาและให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้  
 ขออำนาจแห่งคุณงามความดี จงอำนวยการอุปถัมภ์ และปกป้องคุ้มครองท่านและครอบครัว  
 ให้พบแต่ความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

พร้อมกับการส่งแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยได้ส่งซองเปล่าพร้อมจำหน่ายซอง ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้วิจัยแนบมาด้วยแล้ว ขอความกรุณารวบรวมแบบสอบถาม ทั้ง 3 ชุด นำใส่ซองและส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษา ที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ จากความคิดเห็น อันเป็นประโยชน์ของท่านเป็นลำดับต่อไป

หากซองเปล่าที่แนบมาสูญหายหรือชำรุด  
ท่านสามารถส่งแบบสอบถามที่ประเมินความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว กลับคืนมาได้ที่

นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์  
566 โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี  
ถ.ปราจีนอนุสรณ์ ต.หน้าเมือง  
อ.เมืองปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี  
25000  
โทรศัพท์ 0951964542



1

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์  
“กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” (ฉบับที่ 1)  
( Early Childhood School Academic Management Strategies Based on the Concept of Executive Functions)**

**คำชี้แจง**

1. แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของกรวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ฉบับที่ 1 “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” ( Early Childhood School Academic Management Strategies Based on the Concept of Executive Functions ) ที่จะนำไปปฏิบัติในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการบริกรวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอันจะนำไปสู่การมีพื้นฐานลักษณะนิสัยในการดำรงชีวิตที่ดี
2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน
  - ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 12 กลยุทธ์ และวิธีการดำเนินการ
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 1
3. ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 1 ทั้งในส่วนกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 1 ของผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ มีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนและคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยต่อไป
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้

นางสาวระวีวรรณ ทัพยานนท์

นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail : rawee4phd@gmail.com

โทรศัพท์ 0951964542

**ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 1**

ตอนที่ 1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

- 1) ชื่อ - สกุล.....
- 2) วุฒิกำลังศึกษาสูงสุด ปริญญา..... สาขา.....
- 3) ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....

**คำชี้แจง** แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ทั้งข้อที่เป็นกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน ตรงกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ ให้คะแนน 5 ระดับ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ความเหมาะสม

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการปฏิบัติ
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้จะส่งผล ไม่ปฏิบัติไม่เกิดความเสียหาย
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย อาจไม่คุ้มค่าในการปฏิบัติ

ความเป็นไปได้

- 5 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
- 4 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ
- 3 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในระดับกลาง
- 2 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร แต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
- 1 หมายถึง แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ



ตอนที่ 2.2 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์เรื่อง 12 ข้อ

กลยุทธ์เรื่อง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
<b>1. ปฏิรูปการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านความจำขณะใช้งาน และด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง</b>											
1.1 ขับเคลื่อนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน											
1.2 ผลักดันให้มีการกำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน											
<b>2. พลิกโฉมการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านการศึกษาที่ยั้งคิดไตร่ตรอง</b>											
2.1 สร้างโอกาสในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน											
2.2 ปรับบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน											
2.3 สร้างนวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 3 ด้าน											
<b>3. ยกกระดับคุณภาพการวัดและประเมินพัฒนาการให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง และด้านการยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียน</b>											
3.1 มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน											
3.2 เพิ่มประสิทธิภาพเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จทั้ง 2 ด้าน											



















วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
5.3.3 ประเมินและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน อย่างสม่ำเสมอปีการศึกษาละอย่างน้อย 2 ครั้ง												

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวระวีวรรณ ทัพยานนท์  
 นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา  
 ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้รู้ทางการศึกษา  
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





1

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์  
“กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” (ฉบับที่ 2)  
( Early Childhood School Academic Management Strategies Based on the Concept of Executive Functions)**

**คำชี้แจง**

1. แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของกรวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศรศรศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ฉบับที่ 2 “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” ( Early Childhood School Academic Management Strategies Based on the Concept of Executive Functions ) ที่จะนำไปปฏิบัติในการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการบริษกรวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ให้ผู้เรียนมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จอันจะนำไปสู่การมีพื้นฐานลักษณะนิสัยในการดำรงชีวิตที่ดี
2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน
  - ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 2 ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 10 กลยุทธ์ และวิธีการดำเนินการ
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 2
3. ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 2 ทั้งในส่วนกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 2 ของผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ มีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนและคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต่อไป
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้

นางสาวระวีวรรณ ทัพยานนท์  
นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา  
ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail : rawee4phd@gmail.com  
โทรศัพท์ 0951964542

เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการประเมินฯ ท่านสามารถสแกน QR Code ด้านล่างนี้  
เพื่อทำแบบประเมินในรูปแบบออนไลน์แทนการส่งแบบประเมินนี้กลับมายังผู้วิจัยได้



**SCAN ME**

ขอเชิญร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) วันจันทร์ที่ 25 เมษายน 2565 (เวลา 09.30 น.) ด้วยการประชุมออนไลน์  
โดยผู้วิจัยจะแจ้ง link หรือ QR Code สำหรับการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้ทราบภายหลัง

**ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 2**

ตอนที่ 1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

- 1) ชื่อ - สกุล.....
- 2) วุฒิปริญญาสูงสุด ปริญญา..... สาขา.....
- 3) ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....

**คำชี้แจง** แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ทั้งข้อที่เป็นกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน ตรงกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ ให้คะแนน 5 ระดับ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ความเหมาะสม

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการปฏิบัติ
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้จะส่งผล ไม่ปฏิบัติไม่เกิดความเสียหาย
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย อาจไม่คุ้มค่าในการปฏิบัติ

ความเป็นไปได้

- 5 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
- 4 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ
- 3 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในระดับกลาง
- 2 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจนพอสมควร แต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
- 1 หมายถึง แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ



























16

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวระวีวรรณ ทัพพานนท์  
 นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา  
 ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้บริหารทางการศึกษา  
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

\*หากท่านประเมินด้วยเอกสาร กรุณาส่งเอกสารชุดนี้กลับไปที่ นางสาวระวีวรรณ ทัพพานนท์ โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี 566 ถ.ปราจีนอนุสรณ์ ต.หน้าเมือง อ.เมืองปราจีนบุรี  
 จ.ปราจีนบุรี 25000 โทรศัพท์ 095-1964542





ภาคผนวก ค  
หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY



ที่ อว 64.6(2791.04)/0401

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 เมษายน 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย  
2. เอกสารหมายเลข 1 (เอกสารประกอบการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ)

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูษาแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 095-1964542 email: raweeder@gmail.com



## บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82565-97 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/0398

วันที่ 10 เมษายน 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาศาสตรบัณฑิต การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รัชชัญญา ภูษาแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ศาสตราจารย์ ดร.พญฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)  
รองคณบดี



ที่ อว 64.6(2791.04)/0399

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 เมษายน 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ ชวระนอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย  
2. เอกสารหมายเลข 1 (เอกสารประกอบการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ)

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิทยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ศาสตราจารย์ ดร.พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ  
โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 095-1964542 email: raweeder@gmail.com



ที่ อว 64.6(2791.04)/0397

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 เมษายน 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พัชราภรณ์ พุทธิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย  
2. เอกสารหมายเลข 1 (เอกสารประกอบการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ)

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิทยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รัชชัญญา ภูษาแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ศาสตราจารย์ ดร.พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชินกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 095-1964542 email: raweeder@gmail.com

ที่ อว ๖๔.๖/๕๕๙๑



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน คุณธิดา พิทักษ์สินสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : ๐๙๕-๑๙๖๔๕๕๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : rawee4phd@gmail.com

ที่ อว ๖๔.๖/๕๕๘๔



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน ดร.สุวิทย์ มูลคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : ๐๙๕-๑๙๖๔๕๕๑๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : rawee4phd@gmail.com

ที่ อว ๖๔.๖/๕๕๘๓



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน ดร.พิทยุตม์ กงกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : ๐๙๕-๑๙๖๔๕๕๑๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : rawee4phd@gmail.com



ที่ อว ๖๔.๖/๑๘๐๐

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูษาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๑๙๖๔๕๕๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: [rawee4phd@gmail.com](mailto:rawee4phd@gmail.com)

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๐๖๖๗



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน ดร.ชุตินันท์ จันทระเสนานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รัชชัญ ภูษาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๑๙๖๔๕๔๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: rawee4phd@gmail.com

ที่ อว ๖๔.๖/๑๘๒๔

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

เรียน แพทย์หญิงจิระพร วงษ์สมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนปทุมวิไลตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูษาแก้ว และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ  
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๑๙๖๔๕๕๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: [rawee4phd@gmail.com](mailto:rawee4phd@gmail.com)



ภาคผนวก ง  
หนังสือขอเก็บข้อมูลวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ อว 64.6/2847



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๗๕ เฉลิมพระเกียรติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
นโยบาย การจัดการและการเป็นผู้นำ อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์  
ดร.พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ  
โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และ  
ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัยเชิง ฝ้ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 0951964542 email: rawee4phd@gmail.com

ที่ อว 64.6/2872



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งหินโคน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
นโยบาย การจัดการและการเป็นผู้นำ อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์  
ดร.พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ  
โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และ  
ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัยเชิง ฝ้ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 0951964542 email: rawee4phd@gmail.com

ที่ อว 64.6/2869

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขียนเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
นโยบาย การจัดการและการเป็นผู้นำ อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์  
ดร.พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ  
โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และ  
ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัยกึ่ง ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 0951964542 email: [rawee4phd@gmail.com](mailto:rawee4phd@gmail.com)

ที่ อว 64.6/2854



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ประชุมชนมิตรภาพที่ ๗๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
นโยบาย การจัดการและการเป็นผู้นำ อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์  
ดร.พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ  
โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และ  
ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 0951964542 email: [rawee4phd@gmail.com](mailto:rawee4phd@gmail.com)



ที่ อว 64.6/2883



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
นโยบาย การจัดการและการเป็นผู้นำ อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารวิชาการ  
โรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และศาสตราจารย์  
ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ  
โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และ  
ครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ  
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 0951964542 email: rawee4phd@gmail.com

ที่ อว 64.6/4425



คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

23 พฤศจิกายน 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา  
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลยุทธ์  
การบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ” โดยมี อาจารย์ ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว และ  
ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน  
หรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์  
ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 095-1964542 email: rawee4phd@gmail.com

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวระวีวรรณ ทิพยานนท์
วัน เดือน ปี เกิด	28 ธันวาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	18/34 หมู่บ้านสันติสุข ถนนสฤษฏียุทธศิลป์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
ผลงานตีพิมพ์	"ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนปฐมวัย ตามแนวคิด ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ" วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 42 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2565) <a href="https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sujthai/article/view/256824">https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sujthai/article/view/256824</a>